

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

PUBLICA

LAETITIA, QVA DOMINVS

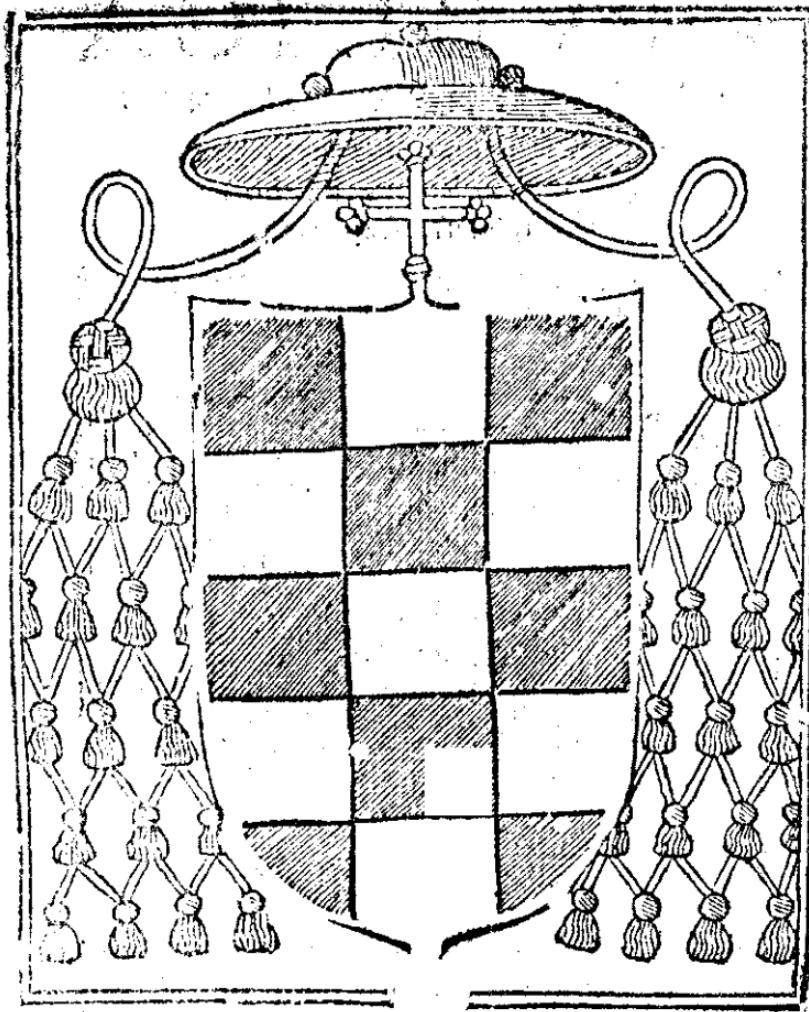
Ioannes Marcius Siliceus Archies-
piscopus Toletanus ab Schola
Complutensis susceptus est.

IOANES MARTI-

Si quicquid tangit ferrum est, atq; excitat ignem,

Iesu. Qui sit ab insculpto hoc nomine quantus erit?

Hac tibi pentadecas Silicem suscepit, & inde
Collucet, flaminis irradia nouis.

REVEREN^{CE}

DISSIMO IN CHRISTO PATRI,

etdemq^z benigniss^z. Pr^{es}uli, Regum Castellæ

Archicancellario, & Hispaniarum am-

plissimo Pr^{im}ati, D^ro. D^r. Ioan-

ni Martino Silic^o Archie-

pisco Toletano Alua-

tus Gome-

c^r Eula-

liensis,

S.

CADEMIAE NOSTRAE

omnibus modis cupienti tuam
amplitudinē demerer^r, ita deum
affectui suo, aliqua ratione satisfa-
ctum iti v^{er}isum est: si quod ubi ad
nos, primum post tantam dignita-
tem venienti, satis multis testimino-
nissnotū fecerat: incōparabilem
scilicet l^{et}itiam, quam publice nostra studia suscepērūt:
Id nunc typis apud omnes testaretur, & quod p^{re}titatim
Intra nostra m^{er}ita factum fuit, orbⁱ tandem vniuerso
patefaceret, ac tuam dignitatem, quæ amplissima est, am-
pliorēm hoc pacto redderet. Quod quānūs impudē-
ter dictum videatur, si paulisper antimēm subierit, poe-
tarum carminibus, & lucubrationibus, non nisi virōs
clarissimos, ita fatō subente commēdari: intelliges tan-
dem ad tuam laudem nōnūs interest, quod celeberrī
ma alioqui schola, tanto nuper animotum ardore, iam
multiplicibus & tam variis argumentis ad tua merita &

virtutes decantandas omnes ordines suos concitauerit.
Nam si olim Alexandrum Macedonem apud Libethru agentem, Orphei statua largissime sudante atq; portentis nouitate commotum, bene sperare Aeistander augur iuuit, quod inde satis aper te consilceret, Poetis & scriptoribus maximum certamen, rebus ab ipso gerendis proponit: An non ego te beatum iam nunc dicam, in cuius laudibus predicadis, tot etuditi homines, tot ingeniosi adolescetes tanta contitione certatim desudauerint? Potest fortuna dignitates & opes alicui tribuere, potest ambitione honores usurpare: verum hoc publicum virtutis testiminiu quod non quidem hominum vulgus, sed viri sapientissimi & studiosi offerunt, ob vitæ singularem probitatem exhibetur, & ob rarissimas animi dotes, quibus charitas apud omnes comparatur. Quas, cum multis haec tenus experientis, in te habeti vniuersitatem senerint, non est quid inuidiorum maledicta vercamur, si nos aut ambitione festinationis culpem, aut detestacionis notis inurant, quod eos homines nouo patrono decreuerimus, quos homines multum de Rep. meriti ob beneficiorum & ingentia beneficia, a gratia populis consequuntur. Neque enim tam leuca apud te virtus radices regit, ut quævitæ anteactæ sanctissima, morum pietate, & fidei religione, admiratione ranta obtineris, nunc immixteris in extremo vitæ actu, & nos, hoc est literas, pseque cõtendas. Quod si non oīno nostrâ causam iustâ esse existimas; veniat in memoriam obsecro, quâtâ nunc illi inuidia sustineat, qui hunc Scholæ seruitus tem minabant, subeatq; cogitatione tuâ, quâ tetrū scelus & foedum sit, in rep. quæ esse debet, & libera fuit, velle per vim imperium occupare. Nec te moueant præterita dissidia aut sinistrum aliquid præjudicium superioris præsumi authoritate summas, ille enim, hanc proprio cõsilio, sed maleuolorum hominum calumnias, quibus Principe

rum familiæ abundant, tantum odissaduertit nos cōtrahit. Neq; cuim mihi crede, accerrimi iudicij vir, in re tam manifesta & nouissima errasset, nisi pessima illa capita, quæ se passim conabantur ingerere, assidue illi venenum instillarent, inquis prætextibus apud cum nos deferrent, & nostram hanc literariam quietem, licetq; nomine turpissime appellarent. Quod si illa licentia est, aut morum aliquam corruptelam parit: en tibi curui lugulum submissimus, nostro collo pro arbitratu vttere. At si tantum literariæ quietem & pacem solum studijs petimus: Quæ obsecro inuidia aut indignatio est, nostram nos trāquilū statim non habere, aut præsumum omnium amplissimo reverentiam summa non prestat. Quare per tot literarum labores, quibus meliorem ætatem exercutimus, per communia studia, quæ nos tūq; amplius studiis coniungunt, obtestamur vt nos tuo fauore protegas, & nō patiaris litium iniuria, hoc est tituli cuiusq; p̄tā ambitiosi gratis, pauperibus scholasticis, qui apud nos per contubernia instruuntur, alimenta sua petire, iustis stipendijs professores spoliant, & dentq; Theologicum nomen amplius sā per forā traduci. Multumq; inenarris obnoxie petimus & erectoris Francisci Ximenes: quem nunc reuixisse credimus, dum te in hac sede videmus collocatum. Letantur procul dubio in præsentia illius manes, tecq; e cœlo subinde inuitat, vt exemplum illius imitatus, aut per eadem vestigia gradiaris, aut quæ est posterorum felicitas, altorum inuenientis semper addere, eius gesta, qua ratiōē potes, superes. Non est, mihi crede, potentia aliqua, quod a David Sauli dictum est canem mortuum, aut culicem personam quicquid potius lapsos erigere, mutantes confirmare, & vulnerato Samaritano misericordiæ oleo prouidere. Verum quoniam in hanc spem erectos nos esse, vel ex publica letitia quam conceperimus, intelliges: libellum hunc quem offerimus suscipe, sedulitate nostram agnosca.

scē, & studiorum hominū ingenia, in tuum obsequiū officiosissime certantia, benignitate, quam merentur, cō-
plectere. Vbi non tam criticus lector iustam heroicē carminis maiestatem, Epigrammatum absolutum leporē, veterum scriptorum exactam imitationem requirat; Sat fuerit quendam veluti odoreni & degustatiūculam scho-
lastici profectus exhibuisse, atq; nostrum erga tuam am-
plitudinem affectum explicasse. Vnum tamen est, quod
ego priuatum deprecari debeam, vt nostrum id, qua-e-
cunq; est, quod hic pr̄ter exercitamenta addidimus, ex-
cusationem & veniam mereatur. Lusimus enim nos ita-
dem cum ceteris, & quoniam gratiam vnde cunq; capta-
bamus, varietatem libelli imitati, singulis exercitamentis
pr̄fatiūculas meditati sumus, quibus alienus lector eru-
dīctur, nostras defessus respirationē capret. Vbi nemo
nos culpet obsecro, si ipiſtūcē encontro digressi, pr̄ter
opusculi intentionem stylo indulsimus: inuitauit nos si
quidē argumēti amēitas, & placuit paulisper animū re-
mittere. In imaginib; explicandis eo libentius operā
impendi, quod intelligērem amplitudinem tuam adhuc
maorem interpretationem requirere, quam quę singulis
epigrammatib; ad imaginum calcem apposita est.

Valeat amplitudo tua, quam dominus I E S V S dñs
nobis incolumē seruet, vt optatam quietem disciplinis
restituas, & studijs nostris fauorem prescas.

Quoniam absentia nostra factum fuit, ut talisqua in
ter excudendum Typographos effugerint: quies-
quid v. i. usque inuenetis, haec pagella emendatū dabit,
ideoq; illam cōsulas obtestor, & nos ab omni calumnia
exclusas. Vale.

F.2.līnea.19, p delore, lege dolore. F.4.līnea.15 possit,
pro possent. F.5.secunda līnea pro Magarenium, Me-
garenium, 10. annulum, pro a nullum. 12. p̄em̄ium, pro
p̄im̄ium. F.6.in epigrāmatū lege, excedito pro excito.

F.7.līnea.7. pro nostrales, nostrates. F.10.līnea.14.ho-
norem quendam, pro quedam. 26. obusantū, pro obuſa-
tū. E.12.līn.6, vñuersus pro vñuersis. 24. intuebantur,
pro intuebāunt. F.14.in Grāmaticę tetraſticho, quondā,
pro quodā. F.16.in.10. lyſici tetraſticho, 2.līnea 8, pro ei.

F.20.in penultimo tetraſticho tuos, pro nos. F.21.līn.
penultima qđ pro quo. f.22.līnea.4.laborabat, p laborat.

F.25.līnea.21. Augustis, pro angustijs. F.26.līn.24.dice-
cessis, pro diocesis. F.28.līnea peñul.caritate p charitate.

F.31.līnea.11. vñū, pro vñam. F.35.in adonico.7.prauts
pro paruis. F.37.līn.5.laste pro late. F.42.in grēca, hepta
decade, carmine. 12. οὐγέ, p οὐτά. 17. κόσμως p κέσμω. f.45.līn.
11. rigēs, p regēs. F.49.in adonico.13. gēme pro genne, F.
53.līn.26. rutilo pro rurilo. F.54.līn.1. vñderit pro vñderet.
līn.22. omni p omni. F.55.līn.12. affecit, p afficit. F.65.
carim.14. poplite, pro populite. F.67.līn.12. negligētia pro
negligentiā. F.70.līn.3. vñtis pronotis, līnea.4. grēce in
scriptiōis λετεύσι pro κιτιώνι. Līn.1. interpretationis,
splendentis pro splēdendi. F.73. Terceto.22. dela gēte pro
de gente, gī.vers.11. esto, pro este. E.88.līn. vñtima nostris,
pro nostris. F.99.līn.17. contexunt, pro cō exiunt. 19. per
pro super. 29. elegāter p elegante. F.92.līn. 15. οὐτα pro
οὐτα. 23. vñderi p vide. F.93.līn.8. ferragineos pro ferru-
gines. 12. habitti sunt, p habitos sunt. in marg. lib.2. de di-
uīn, p lib. v. f.97. līn.1. dixerit, p dixit. f.95. i. marg. lib. v. p
6. foli. 103. līnea.18. vacat, hoc est. carmina enim Homer.
ad marginem sunt apponenda, F.94. līnea.24, neq; enim

altunde pro neq; altunde: F.95.ln.19. labori pro labore,
F.99.ln.21. nomen claturis pro nomineclaturis, F.102.ln.
16. insignibus, pro insignibus. F.113. 1.pēt, ecce loco, pro
esse loco. F.116. in ultimo pentalistibus pro altibus.

PVBLICA
 LAETITIA. QVA DOMINVS IOAN
 NES MARTINVS SILICEVS,
 ARCHIEPISCOPVS TO-
 LETANVS IDIB. APRI.
 ANNO ANAT. DOMI
 NI. 1546. AB
 SCHOLA
 POPV;
 LO.
 QVE COM
 PLVTENSIS V,
 SCEPTVS
 EST.
 " "

OSTOBITVM IOANNIS
 Taueræ Cardinalis, Archiepiscopij
 Toletani, quinque ferme menses, to
 ta Hispania in expectatiōe fuit, quiss
 nam ab inuidissimo Cæsare Caro
 lo quinto, ad Pontificatū Toletanæ
 ecclesiæ assumeretur. Erat enim per
 multi Præsules, qui & rerum gestarum gloria, & motum
 probitate ac sanctam monta claris: digni omnes esse censem
 tur, quibus ad tantum fastigium, suffragaretur Cæsareus
 calculus. Dumq; in varias sententias vniuersi scinderen
 tur, & quem quisque maxime exoptabat, deo verba libe
 rius ficeret: Anno Domini millesimo quingentesimo qua
 dragesimo sexto, septimo calendas Februaris, quo die san

A

¶issimi Pauli apostoli ad Christum conuersio, religiosissime a nostris celebratur, nuncium letissimum, e serenissimi Principis Philippi regia ad nos allatum est.

Magistrum Ioānem Maritum Siliceum episcopū Chartaginensem, ad eam dignitatem Promotum esse, Vero quidem ne stylī culpa deteram, aut potius res magnitudine vincar, in explicanda publica laetitia, quę tunc scholas nostram incessit. Nam ut contentionibus & litibus oppleta erat, quę tametsi, nihil ei nocere poterant, aut immunitatē eius immuniuerere, grauissimis tamen afficiebatur molestiis, haud mediocres infurias sustinebat, & deinde quie & ocio priuabatur, quod studia potissimum requirunt. Respirasse igitur se credidit, & veluti portum ex alto conspiciens, aut in mediis tenebris, e pharo ales quo splendentem facem, vniuersit̄ soteria conclamantes, quo quisq; poterat corporis gestu, animi affectum aperire declarabat. Passim omnia letissima videres, & meior ille quis ora omniū quondam occupauerat, nescio in quod barathru detrusus, proprio se delore cōscientes, regnis suis depelli indignabat. Vōta publice suscepit sunt, illico ad deū supplicationes factę, & pōpa quadam religiosis plena, nihil nō pietatis exhibuit est, vnaq; vox omniū audiebatur, vt talē eum Christus optimus maximus efficeret quam futurum nos sperabamus. Quę vbi ritē peracta sunt conuocatis respubliçæ nostrę patribus a magistro Georgio Genzore, qui eo anno gerebat principatum, publica cōtagio ad eum salutandum apparata est, cuius non hi, aut illi ministri essent, sed is ipse academæ rector Georgius Genzor. Suscepit illum amplissimus Antistes omnem comitatem & benevolentiam exhibens, bene item de rebus literarijs sperare subet. Seque etiū fore pollicetur erectoris Francisci Ximeni. Increbuit post hæc, ante quartum diem nouum Praesulem Complūtum

venturum, nam & principes feminæ Cæsaris filiæ, quæ tunc in eo loco morabantur, erant ab illo ex officio sanguinandæ, & incredibili affectu tenebatur, visendi fam scholam hanc suam, nam ita ab illo appellari ferebatur, Quare de apparatu, quo ille a nobis suscipiendus esset, statim a Restore consultatum est, sunt ei omnes honores decreti, quos meretur patriæ reparator, Moles lignea eretta est, quæ triumphi speciem referret, superbosq; illos Romanorum arcus, qua liceret ratione imitaretur, verum quantam in literaria republica. Martia ista species iners esset, nec ob deuictas prouincias, aut debellatas nationes: sed ob egregiam pietatem & doctrinam, totum id excogitabatur, præmia multispicia proposita sunt Poëtis Complutensibus, Oratoribusq; alijs item quibus vis extensis, qui nomen suum ad certamen darent, ut homines partim carminibus, partim inscriptiōnibus testudineam molem exornarent, & nouo patro-
nio ea tandem ratione finotesceret, quantum gaudium Scholam occupauerit, quantum fauorem studia receperint, quantum densique cladem evitauerint. Multæ sunt causæ, quibus ad hoc certamen proponendum, senatus populusq; literatus persuasus est. Primum enim verissimum esse intellexit, quod a prestantissimo lytricoru poeta Pindaro, dictum est, poetarum cantilenas, quæ suis numeris & virtutibus constanter, colosorum magnitudinem excellere, h[oc] enim uno in loco visuntur, nempe in quo collocati fuerint, illæ vero disperse in omnem partem, & per mare & per terram transportantur, neq; unquam vestititate disruuntur, sed per hominum memorias deriuatæ, vitam tandem perpetuam consequuntur. Qua de causa Minos Cretensium rex æternam calumniam sustinet, sustinebitq; quicn & Homeris, & platois testimonio, iustissimus herorum esse censeatur, eiusq; leges diutissime dura

uerint, quonsam tamen Athenarum vrbis, bellum patrum
prospiciens intulit, que cum cæteris sapientib⁹ plurimis
tum Poetis, eisdemq; tragœdis imprimis abundabat. Mi-
nōis nomen per scœnas & theatra traductum est, atque in
nostra tempora delatum. Contra Achilles, omnibus secu-
lis sine fine celebrabitur, quod diuinum Homerum sua-
rum laudum præconem habuerit. Post hæc etiam conve-
nientissimum esse credebatur, si præful literis & doctrina
admirabilis, literario certamine exornaret, quod & ei vo-
luptatem adferret, & vim ingeniorum apud nostros accē-
deret, que si quando per contentiōem irritetur, valet ma-
xime & opes suas pandit. Veruntamen ut animis alacri-
tibus vniuersitad id incitarentur, essentq; omnes de merce
de certi, in edictissimo scholæ loco, que parte cōmode co-
spici possent, mandato rectoris. Edictum in hūc modum
propositum est.

EDICTI FORMULA;

V m omnes in hac rep. ordines, pars sit publicam
letitiam felicissimi pontificatus, suo quenq; mu-
nere profiteri, ac proinde literarum studiosos,
maxime deceat, literatissimum antistitem, cultu
quoq; prosequi literario. Ea de re, vir clarissimus, M. Geor-
gius Genzor Rector ex senatus authoritate, ita publico
edicto sanxit.

Quoniam arcus Triumphi instar, ampliss. pontifici
S. C. decreuus est, eum arcum studiosa iuuentus, tabulis lin-
teisq; depictis, tum symbolis, epodis, epigrammatibus, elo-
gis in more triumphali ornamentorum certatim exor-
nato. Qui hisce edendis iuxta prescriptas inferius leges,
& argumēta excelluerint, primo, secundo, & ad summum
tertio in quoq; certamine vñctoribus de iudicium sententia

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

pronunciandis, præmisæ decernuntur. Reliquorum deinceps tanq; Magaretisium nulla ratiō esto.

CERTAMEN PRIMVM.

 Cona elegantis picturæ, quæ ad absolutiss. pœtificis laudem, nostramq; de illo expectationem, quæ ve ad scitam quampiam pontificium insignium explicatiōne pertineant, vna cum symbolo adstrictæ fæcundæq; breuissatis, quod eidem congruat argumento, qui arcu ornando exhibuerit primam quidem laudem iudicium sententia pro meritus, aureum anulum, huic proximus Chirothecas ex vnguento odoratas, tertius chirothecas puras duplces, primum ferto.

CERTAMINIS LEGES.

Symboli cuiusq; breuiss, intra simplicem, duplcam
eve voculam, si potiss est, consistit. Alsoqui particulam
ex indeclinabilibus tertiam fungere, quod commode ex
vslu fiat, fraudi ne esto. Symbola, siue propria inuentio
ne conserterint, sine ex aliena lingua, commodo interpre
tamēto inaecta fuerint, modo id latio sermone fiat, eodem
utraq; iure sunt.

CERTAMEN SECUNDVM.

S Eremiss, Philippo, Maximi Caroli imp. Aug. F. prin
cipi iuuentutis felicissimo. Qui heroscum mētem, di
vinumq; iudicis, heroico carmine gratulat⁹ fuerit, quod
illius potissimum suasu, optimus imp. optimum pontifi
cem designarit. D. Ioan. Martinum Siliceum; hic siquidē

6 PUBLICA LAETITIA

primas, iudicium calculis tulerit, holosericis damascenivis
nas tres, si secundas purpuris Taffetanis vinas totidem, si
tertias vitreum poculum eleganter vermiculatum, indu-
stris mercedem tollito.

LEGES.

Carmen quindenis versibus, qui numerus academie
nostrae insignibus sacer est, omnino absoluitor. Carmi-
nis condenda leges, eadem quoq; hexametri versus sunt.

CERTAMENTERTIVM.

Auspicatissimum ampliss. presulis aduentum, quicp
grammate celebrari omnium elegantissimo: is ho-
losericis vlnis tribus, pxi mis cineris Taffetanis vlnis
totidem douatus esto. Tertius Gallum gallinaceum can-
doris rarissimi Aesculapij delicias auferto. Eius agitatu
proximis bacchanalibus, que pridie cineratium celebra-
buntur, secessum poeticum oblectato,

LEX.

Epigramma quodq; hecedecastichon ne execito;
citra, si libet, consistere fas esto.

CERTAMEN QVARTVM.

Aenus dedicationi in optimi pontificis honorem
erecti, qui elogium inscriptionem v; ex veneranda
de veteris statis imitatione protulerint: horum qui iudicium
punctis palmam tulerit, subsericem telam vInarii trium-
pum.

Qui proxime substiterit heliotropinam accipito.

Elogium maiusculis notis descriptum,
intra quintam lineam consistit.

CERTAMEN QVINTVM.

Quoniam hispanica Musa lepore, salibus, festusta-
te, argutis, cum Graia latinaq; contendere nonnūq;
potest: huic quoq; suus honos in certaminibus, suusq; lo-
cus esto. Quare qui propositos vernaculos rythmos pa-
raphrasi periphrasive, quam nostrates poetæ glossam vo-
cant, opti venustiusq; explicat: huic auctoræ egregiæ scri-
bula, ab ipsis usq; fortunatis insultis petita. Proximo vero
cythara cedræ suaue sonora, donum esto;

Ritimi vernaculi.

Sepa cierto la virtud
que sera remunerada
aunque mas este encerrada.

LEX.

Glossa septimum versum ne transcendito;

IVDICES.

Premissi judices. S. C. datus eruditissimi, grauissi-
misiq; Ludovicus cathena Cæcellatus. Honoratus
Iohannes eques valentinus. Fernandus Mataticus canonis-
cus. Horum iudicis firma rataq; sunt: ab hisq; nulla pro-
uocatio esto.

A. 111

IVDICVM LEX.

Judicis exerceris, nihil quisquam gracie, inuidie
dato. Ius fasq; tantum respicito. Qui fecus faxit, is hos
mines infensos, deum vltorem expectato.

Edictis porro ad huic modum promulgatis, facile qui-
dem intelligere licuit, magnam esse contentiōis vim, quia
ut sapientissime ab Hesiodo dictum est, καὶ ἀπάλλαξ
τις δέ μως ἐτί ἐγον ἐγέγει. Hoc est vel manibus carentem,
ad opus concitat, nihilq; posse in bene instituta cluitate
commodius fieri, quam si p̄emissis propositis, per emula-
tionem negotia tractarētur. Excitatatur enim ita multorum
animi, & nescio qua glorię cupiditate ducti, vim ingenii
humani patescant, quod alocui plus habet in recessis,
quam possit quisquam ex fronte conjectare.

Quartus tantummodo dies terminus certaminis co-
stitutus est, & quod vix fidem apud alios impetrabit, in
his ipsiis angustiis tot; ferme carinum, epigrammatū,
inscriptionum, & iconum accensus, quem statim pro-
positum cernis, ad Rectoris scrinia visebatur: adeo incre-
dibilis ardor metes omnium, eo tempore occupauerat,
sive ea esset felicissimi Praesul's fortuna, cuius auspiciis ista
gerebantur. Sive Scholæ Complutensis profectus: vbi
humaniores disciplinę vident, liberaliter ingentia insti-
tuuntur, & illustris pariter ac doctissimi viri domini Ioā-
nis Hurtado beneficio, cui cognomen a Mendoza est, in
hisce lusibus exercitata sunt. Qui vi est doctrina & inge-
nio non vulgari, multumq; in poetica eruditus, ac bono
rum ingenitorum fautor, iam aliquot retro annis multi-
plicibus thematis propositis, additis insuper eleganib;
eisdemq; gratissimis p̄emissis, poetarum Complutensium
choros exercuit. Paratq; etiam actiones sunt, & quicquid.

Enquam hilaritatis excogitari potuit, sedulo ab omnibus curatum est. Verum ut principum res incertæ sunt, habentq; singulis momētis suas vices, vñq; in idus Aprilis exoptatissimus aduentus dilatus est.

Sabbato ergo, quod pridie Dominiq; palinarium est, uterque Complutensis P̄t̄or, sacer videlicet & urbanus reliqui etiam populi primarii, duobus ferme miliaribus Madidissimis versis, quā ille veniebat, equis sublimis progressi sunt: vndeque tubis classicū sonantibus, quæ facti euādā mīlitum manipulo, verani tamen aciem effingētiū, bellūcum sp̄itū & ardorem concitabant: operæ preciū videre erat, quā illi ordinem disciplina ducebant, qua religione locum tuebantur, utq; omnes in unum collecti, Imperatoris signo obtemperabāt. Orebant eos: cultus splendor, quem quisque ut poterat alegantissimū cūtrauerat. Satis prēdē hostibus fūssent, quod ab Anibale dictū est, si res, vero discrimine ageretur. Sequebatur statim universus sacerdotum Chorus, qui & ipsi quoque ad eandem distantiam, cum populo venerant. Quos ille omnes benignissime, suscepit, sedulitatem, & officiū laudans. Interim tamen Georgius Genzor, Scholae Rector, conuocatis ad se patribus, & literario populo, ad oppidi portā, quę Caracensis dicitur, ferme per hōrē dimidium vniuentem Pr̄sulem operuit, qui salutationib; urbanis occupatus, sese ante explicare non potuerat, donec strepitus exaudiri cœpit: nec iam longe abesse certi fuit. Processere tūc literarii ordines ornamentiis suis insigniti. Vñsumq; est quod casu gerebatur; maximū cuius dā & aupiscatissimi omnis spē vniuersis in ariostissimē re, propeq; ab omnib; inclamatū est: Benedic⁹ qui venit in nomine Domini, inclamatūque esset, ut corde cōcīpient, nisi religio quēdam vñtaret, alius hominum

vocem applicare, quæ Dei filio quondam dicta est. Acces-
sit ille tandem humanitate & benevolentia plenus, Rectorē
deinde amicissime allocut⁹, pro officiosissima susceptio-
ne verbis & vultu gratias agebat; ad aliosque ordines cō-
uersus, prout erat illi vniusquisque obitus, salutabat, di-
mittebatque; donec ad publicam portam sistens, verbis
conceptis susurrandum de more exhibuit, de immunita-
te Complutensib⁹ seruanda. Hinc est in oppidum illi-
co susceptus, letęque omnium adclamations audita, po-
pulus vniuersus, partim testorum culminib⁹, partim
fenestris conspicui viscebantur. Qui vero viribus freti
suis erant, Præsulem pedites quacunque sequebantur.
Subiitque mentem sæpe cogitatio, verissimum esse quod
Xenophon scripsit. Honorem quedam humano amplio
rem vro Principi comitem a Deo additum esse: neque
enim fam eiusdem fortis cum a lits censemur, prorsusque
videtur sublimior, quam ut ab humanis incurisibus im-
petatur. Vnde si quid illi aduersum aliquando accidit,
aut naturę lege satis concedit, longe alter animos percu-
tit, quā si id priuatis accideret. Quare cometę illico quę
runtur, occultiores cause examinantur, & quasi extra le-
ges naturę esset, stupor oboritur, quod eisdem paruerit.
Sed quid inibi nunc in re faustissima ad seuerorem consi-
derationem sensim, mens & stylus dilabitur? Procedebat
ille vltius, sed lento & tardissimo gradu, tanta erat ob-
uiatū multitudo. Nec satis erat spacioſissima, eadem que
longissima Complut⁹ via, cuius capacitas & amplitudo,
vetusto maiorum proverbio celebrata est, ad confluens
tem populum recipiendum, qui partim nostras, partim
externus Præsulem ingredientem comitabatur. Porro to-
ta illa celebris platea, quæ alioqui primum vensenti, va-
ris opificum & mercium generibus, emporium quoddā
videtur solet, qua ab oppidi porta ad oltoriū forū, per

SCHOLAE COMPLUTENSIS. II.

mille & sexaginta passus recta porrigitur, tapetibz, auleis alijsque permultis ornamentis, quæ visum oblectarent, referata erat. Sed ante omnia scholæ arcus oium oculos ad se rapiebat, ac stupore & admiratione quapiam, spectantes attonitos tenebat. Tres illi erant Itiones percutæ: media capacior, minores aliae, sed quæ currum utraque rectis pererat. Surgebant e basibus ingentes pilæ, quibz superpositæ trabes immane dorsum constituebant, coronamenatum id recte quis dixisset. Verum supra hæc, acroteria structa sunt, utraqz parte scamillis distincta, vulgus id opus cancellatum appellat. Biceps aquila Imperij symbolum adiunctis alijs regis insignibz hucus loci medium occupabat, cuius latera per interualla, tum Francisci patroni pentadecas, tum ferrum & silex, velut stipatores clavis debant. Opus videbatur ex lapide quadrato, ita coloribus & lineis, certis spacijs dissestum erat. A fronte arcus, ita enim partem appello, quæ primum Praesul venienti se offerebat, in pila quæ ex dextra pte surgebat, uterque Antistes depictus cernebatur, Franciscus Ximenez schole patronus, & Ioannes Sciliceus qui tunc ingrediebatur mutuus se amplexibus petentes. Distichum hoc supra illos legebatur, quo Franciscus obtestabat admonebatque,

Accipit enim pacem, quam tu prestat memento:
Hactenus afflictis edibus hisce meis.

E regione vero, in sinistra pila, sicutem praesules simul sedentes mutuis sermonibus videbantur oblectari, ex quibus Franciscus scholam suam digito monstrans, disticho item apposito dicebat,

Hæc est illa domus sophie, quam ereximus olim:
Te reparatorem sentiat esse nouum.

PUBLICA LAETITIA

Supradictos ex utraque parte, duo nostræ républícæ
præsidia, Illefonus & Eugenius, dignissime quidem
expressi erant. Utique diuus, utique etiam Toletanus
Præsul, alterius nomine schola nostra gaudet, alterius ve-
ro solemni festo, quod postridie idus nouembris est, quot
annis universis literatus populus Fráncisco patrono per-
foluit exequias. Explicabantur hæc omnia duobus dis-
cits, Illefonso hoc ascriptum erat,

Aspicio Alphonsum, nostrum huic est cura lycet;
Gaudet in aduentu nunc prior ipse tuo.

Rufus Eugenio hoc.

Scilicet Eugenius comitatur, utrumq; colendum;
Franciscus dederat, nos tibi utrumq; damus.

DExtræ itionis epistyllo, ab ea parte qua parleti ad
heret, coxa proptio vocabulo a fabris dicitur, ad
pilam usq; vbi Alfonius erat, concertantium tabellæ &
depicta linteæ symbola sua, & iconas ostétabat. Res cū pri-
mæ spectaculo dignissima & quā libetissime vniuersi in-
tuebantur, nēpe quod quisq; suū opus ibi agnosceret, ab
alijsq; videret id laudari. Carnisna vero tam Latīna, q̄
Hispana, aliacq; omnia exercitamenta chartis vicissim cō-
suntis, intra medie itionis, fornici, qua Præsul amplissim⁹
ingressus erat, ex utraque parte legebantur.

Hic vbi primum constitit Præsul vīsendi arcus, ut ipse
innuebat, cupiditate capt⁹: verū in hac vna ratiōe Scho-
læ obsequijs abunde fauens. Tibi interim tubæ ductis
Ies, fistulæ & cytharæ, quæ discuntur arcuatae, aliaq; per-
multa musica instrumenta, amoenissimum concertum
ediderunt, quo totus ille locus lucuqdissime persoquisit,

hinc & inde per arcus anfractus varijs modis Echo resonante. Quibus simulatq; silentium imperatum est, atque aures præsentibus vacuæ sunt relatae, e cœnaculo, quod supra dextram istionem erat, suuens quidā Lauro frontem redimitus prodit, qui voce canora & sublimi, ita ut ab omnibus exaudiri posset, venitatem ad hunc modum salutauit.

Maxime nostrorum Præsul clarissime, salve,
Salve & felici ueneris auspicio.
Lætatur populus, gaudet promiscua turba,
Gestit in aduentu, sed schola nostra tuo,
Exultant pueri, iuuenesq; sacerque Senatus,
Omnibus est uotum, quodq; precantur, idem,
Sit tuus ingressus felix, felicior omnis,
Successus, ceptis consona uita tuis.

Prodit & aliis eodem habitu & sinistro, qui voce clariore lambicis numeris ad hunc modum Pçana cecinit.

Sit faustus precor, tibi Antilles inclite,
Aduentus licet nobis exoptatissimus,
Sit & faustus omnibus, felixque diu,
Tantumque tibi adserat lætitie,
Omni tue uite cursu perpeti,
Quanta hic populus hodie persunditur,
Isto tuo conspectu fulgentissimo:
Ob idque a Deo notis nunc efflagitant,
Ut qui primas factuses Hispanie:
Dignitate, opibus, & potentia,
Idem sis primus omnium mortalium,
Felicitate, & successu prospero:
Vivas Tiboni amios & Nestoris:

Et cum longe uero, terminus uita uenerit,
Talis ab hac sede egrediaris cupiunt,
Qualis ad eam moderandam ingredieris.

Tenebat omnes attētos, modulātes suuētes, cū subi-
to in acroterijs, ex supremo cōnaculo. Adolescens
laurea coronatus, veste talari, eademq; candida induitus,
qua nostri sacerdotes in sacrīs vtuntur, Choragi, aut pos-
tius præloquentis officio fungens, voce distincta ad hūc
modum excepit,

Choragus.

Sapientia quæ hic ædificauit sibi domum mittit has
ancillas suas, quæ te, Præsul illustrissime excipiāt, venētes
tem ad eius arcem, & ad maxima cluſtatis.

Subsecutus est illico fororum Chorus, encyclopediam
vniuersam absoluens, populeis frōdibus omnes corona-
tę, insignia doctrinarum in manib; gestantes, vt facile
ex illis cognosci possent, vestib; albis: vt choragus indu-
tę: misas quispiam aut oreadas diceret, choreas in Patnas
so, aut in sylvis ducentes. Inuasit spectantes maxima reli-
gio, & in medio foro constitutis, eodemq; turbę refertis-
simo, videbatur secretior quidam locus, horrorem & si-
lentium incutiens. Grammatica igitur ferula & flagellis
pueris odiosa. Sed tunc propriis ornamentiis decora: tri-
bus linguis, quibus in primis excellit concinens, hisce
carmiñibus exorsa est.

En ego grammaticæ, studiorum ianua quodam,
Huius nunc apicis, quæ tibicausfa. fui
Obuia nunc eadem uenientem, prima saluto,
Felicem que tuis hunc precor esse diem.

Eadem Græce.

SCHOLAE COMPLVTE NSIS.. 15

Ρωμαῖκης μάτηο τυγχάνω, ελλαδίδα διδάσκω,
Καδμος ἐμοῦ σωτήρ, πάσσας έχω σοφίαν.

Eadem H̄ebræice:

אָנָי חֲזִיתִי רַאשׁוּנָתִי וְיָשׁ לִי מִפְתְּחוֹתִי תְּהִקְמָה
אָנָי בָּתְרָתִי

Logica deinde lubrificas anguillas ostentans, ante aitiam
Præsul's etatem in memoriam reuocans, ita etius auxilium
implorauit.

Te excolui iuuenem logice, atque in culmine nostro
Emitte omnes posui, nunc mihi redde uicem.

Rhetorica vero mundissimū & cultus studiosa, sinistra
manū speculū gestans, dextra vero fabrilem lūmā, hocce
disticho vensem entem admonuist.

As̄t ego te ornauit dicendi diuite uena,
Tu rufus nostram condecorato domum.

Aristhemissa numerorum perita, rationum tabulam &
stylum præferens, dominici gregis numerandi curā ad
hunc modum sedula iniecit.

Te docui numeros in tanū muneris usum,
Nempe Deo scires ut numerare gregem.

Geometra postmodum circino metiens, ac suslinitis
bus neminei destraudans, ad æquitatem & mēsuram ins-
citauit.

Me nosti rerum mensuram, artemque tenere,
Pro merito ut reddas præmia cunctis suo.

Id est, Romanī ferm
vis sum mater, Grā
ciam docco, Cadm
incolumitatē debet
universā continuo
etrinam.

Id est, principiū e
sum & sacrae sap
tie claves absconde

16. PVBICA LAETITIA

Musica vero cytharam pulsans, vītē & morum compositionem, carmine pulcherrimo ita commendauit.

Inter concētus non sit tibi gratiōr ullus,
Quam si uita sacro consonet eloquio.

Astrologia, quę cōlū incolit, instrumentis suis ornata, scientię quam tractat vanitatem contemnens, ad longe meliorem peritiam, ita disticho adhortata est:

Quam sis utiliter nostra uersatus in arte,
Moribus etbereis, & pietate doce.

Processit morum magistra philosophia, cuius quondam professor Pr̄esul fuerat: quare veluti in propria possessione vītē eiusdam purissimę exemplum, ab illo ad hunc modum Seuera requisuit.

Qui morum quondam per me pr̄cepta dediſti,
Exemplum quod nunc turba sequatur eris.

Ostendebat altiunde fulgura, & nubes, herbas, & metalla quę naturalem partem spectant, disticho itidem ad hunc modum exposcens.

Naturae uires, rerum cognoscere causas
Per me gaudebas, nun c̄memor esse uelis.

Huc comes veniebat medicina, Aesculapij baculo in nixa, serpente is complicatus est, quod soleat illud animal medicatis herbis senectam exuere, & vītes pristinas rursus suscipere. Canebat ita hæc ex artis pr̄scripto.

Aegro

SCHOLAE COMPLVTEMSIS

17

*Aegrotis animis ex nobis disce mederi,
Dulcis nunc adhibens, nunc & acciba famen?*

Accessit e vestigio pontificis iuris scientia, potestatem
firam tyara quam manu tenebat indicans: operam & au-
xilium ita pollicens.

Adiutrix edero, divini sanctio iuris,
Ut populos sancta pace, fidem, regas.

Sed cunctis altior veniebat sacra Theologia, aurea cō-
rona tegebat caput, dextram manum illum illustrabat.
Quę terrena omnia prætegressa, ad sublimiorēm illam
& sanctis hominibus promissam spem, ita disticho ani-
mum erexit.

Te insliti ut per agas, quae premonitare sorores,
Si facis haec, celo praemia magna paro.

Schola tamen, quæ tandem tacitis gaudiss, intrapē
Eius gestiebat, nequam vocis modulos morata, totā
Ellam charissimam sobolem illustrissimo presul obtulit
Hoc disticho.

Has ego, meq; tibi totam offero, maxime Praeful;
Tu meus, ut sfero, conditor alter eris.

Nondum Schola carmen finiterat, cum suuens quidam Appollinē referens, cesarē & pharetra arcu stem argenteo cōspicuus, increpanti simili, sorores illas suas ad festinatores modulos inuistans, blande quidē & cetera amarulentia, Saphicis numeris ad hunc modū obiuit gauit Appollo loquuntur.

13

PUBTICA LAETITIA

Quid ionis natæ facitis puelle
Cur iuhat flultis monitis, neq; buius,
Temporis, sanctas oner are magni

Præfusis aures;

Improbæ a nobis fit & impudenter,
Nec modis scitis penitus tenere,
Non in hoc munus, neq; nos in istos

Duximus usus;

Non eget uestræ monitis, neq; uillo
Prorsus ortatu, sapiens, & unus,
Mente qui alta, consilioq; magno

Proutdet orbi;

Scitis hæc illum didicisse quondam,
Scitis hæc illum docuisse quondam,
Aere quid nili precioq; glauca

Fertis athenas;

Esse omittetis citius quod estis,
Scire quod scitis prius & sinetis,
Affatim quam quæ docuistis omisit

Deserat vñquam;

Possit, est illi a Sophia tributum,
Vt uelit, præstat pietas, & imo
Pectore, excelsus animoq; ab ortu

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

19

Insita virtus.

Quin placet lētis potius canōnīs,
Patris aduentum celebrare magnī,
Vocibus festis, resonemus omnes

Iam venit, euge.

Hoc opus nostrum pariterq; uestrum,
Cernat utuultus hilares, ob iſum
Prosperum ingressum, & ueniat precemur

Omine Igto,

Vnus hoc ergo tibi summe præſul,
Omnium linguis precor, & salutem
Maximam porro tibi dignitatem

Gratulor istam.

Arduo qui te felio locauit,
Ei suæ sponsæ uoluit patronum,
Is tuos gressus regat, atq; gesta

Cuncta secundet.

Donet is sane pyliam senectam,
Sed magis lenem, placidam, beatam,
Dextera ut fauſtos ſimul & ſinifra,

Computet annos.

Et quo is ex alto moderatur orbem,
Spiritum inſiliet tibi, Chriſtiana,

B 9

Vt nos semper populos gregemq;

Pace gubernes.

*Quin ut acceptis modo de talentis,
Reddita exacta ratione, mandet
Primus ut sias oniumq; summus.*

Pastor in orbe.

Disciplina vero, quibua musarum appellationem ne discrimine in hoc loco tribuimus, appollinis aduentu letissime, eiusq; praesentia ad modum gauisse: illico monitis, obtemperantes, eisdem quibus ille numeris: & simul Anisiti aduentum felicissimum gratulatे sunt, & Musica Cytharam, quam gerebat, Apollini tradidit, qua illa occidentibus fides pulsaret, atq; pollice aberrantes dirigeret.

Musæ.

*Nos tibi enetæ periter sorores,
Ne graues simus nimis, aut molestæ,
Hæc dreni, a diis eadem precamur.*

Supplice voto.

*Inssa sed Phebi per agamus ipse,
Vt chorus nosler, modulis & alsa:
Voce, patrono hunciente nostro.*

Per strepat omnis:
*Phœbe tu plectrum Cytharamq; summe,
Qua soles pulsans modulatione,
Nos tibi carmen simul accipemus.*

Quod meditamur.

Hic statim ad impares versus, quib⁹ sunt exort⁹ redē
huius, hexasticho lepidissimo quod nimirum Ap
pollo dictauerat, Ut ingrederetur amplissimus Antistes,
voce suauissima bene ominates comprecat⁹ sunt, vbi ad
mirabilis vocis flexus, & iocundissimus vocis concen
tus, quo vniuersi presentes oblectati sunt, omnem discen
di Characterem superat, nec a me potest ullis verbis expli
car. Carmen vero huius modi est.

Ingredere in nostram Praeful ſæliciter arcem,
Ingredere, & fauſto limina tange pede.
Expectata diu dones, ut gaudia nobis,
Ingredere, & fauſto limina tange pede.
Sic pompa ſimili, longe poſt tempora uite
Intres excelfi limina ſacra poli.
Ingredere, & fauſto limina tange pede.

Intromiſſus eſt tandem amplissimus Antistes, discipli
narum admonitionibus gaſſus, rectaq⁹ iam ad templum
procedebat, quando a tergo ſubtis clamoribus, velut mu
lieris auxilium implorantis, vultum conuertere coactus
eſt.

Audi me miseraſam Praeful illuſtrissime, audi me exulē
affidue inculcabat, donec ille caput atollens, ſuris ciuiliſ
peritiam aspergit, nūdum enſem nec quicq⁹ geretem, apud
nos enī ex Frācſci patrōi iuſtituto, qui rem tantūmo
do theologicam omnibus modis augeri cōtendebat, nū
lum ciuiliſ facultati ius, neq⁹ imperi, neq⁹ comēci, in no
stra rep. conuertim eſt. Quod tamē nequaq⁹ ab illo ex ani
mi ſententia factū fuile, vel id vñ argumēto eſt, quo cir
cunſpectiſſimiſ eſdemq⁹ optimis decretis ſuis, facultas.

B 113

tem liberam permisit, noua contubernia ac nouas item scholas erigendi. Verum illius etatis incomodis prospicens, quæ tota iuris consultis plena, theologorum inopia apud nostros laborat, iuris peritiam a gymnasio suo exclusit. Quare cum illius voluntati abunde tam factum sit, & academie nostræ beneficio, tot theologi passim prouenerint, Mecenatem quempam, expectamus qui illam exulante ad nos reducat. Nam ut de ceteris damnis tacet, quæ ciuitatis facultatis absentia, Schola nostra perpesta est, nemo est qui infictas ire possit. Partem illam factæ theologi, quæ de lege naturæ tractat, suum ius vincuique tribuit, ne in fineque pautur suo debito fraudari, huius auxilio imprimis iuris. Summa hanc legem alicubi, & tamen alicubi, appellat Cicero, que nimirum vincuatum in imperandi prohibendique scientia, maxima quadam equitate gubernat. Iam vero scientia iuris pontificis, quæ modis mutila & manca claudicaret, si huius opera non subleuaretur. Quare studiosorum numerum immunitum esse quotidie sentimus, & in absolutissimo disciplinarum circulo huius sedem vacuam conspicimus. Verum ut nos in Proposito pergamus, simulatque, Praesulem illa atentum intellectus, fortunam suam voce lugubri hoc pacto deplorauit.

Exul & infelix, tanti sum muneris expers.

Sola nec excipio, nec tibi laeta cano,

Pulsa domo tanta, numeroy exclusa sororum.

His nostro exilio maxima damna tuli,

Tu, quem rebus opem, lapsis, & gaudia mellsis;

Ferre deus uoluit, me rogo redde meis.

Tunc inscriptiones, quibus arcus præsuli dedicabatur, comode ab eo legi posuerunt, quæ a tergo vtriusque pilæ litteris ferme sexquipedalibus, grauiter & eleganter scrips-

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 25

pt̄erant, eātum exemplū ne quidpiam requirat, libuit
etiam in hoc loco apponere,

 PRIMA
INSCRIPTIO.

EO OPTIMO MAXIMO,
RES MORTALIV M IN
MELIVS DIRIGENTI,
ARCHIEPISCOPO TO-
LETANO, IOANNI MAR-
TINO SILICEO, VIRO
THEOLOGO, ET CLEMENTISSI-
MO PRAESVLI, SUPREMI DEI CON-
SILIO PER OMNES GRADVS HACTE-
NVS PROMOTO, INVICTISSIMI CE-
SAR. CAROLI. V. PIO IN RELIGIO-
NEM OFFICIO, AD PVBLICAM VTI-
LITATEM: SED POTISSIMVM AD MV-
SARVM COMPLVTENS. SALVTEM
TOLETANAЕ SEDI PRAEFECTO, SE-
NATVS POPVLVSQVE LITERATVS.
F.C.

 SECVNDA
INSCRIPTIO.

B. filij

OMINO IOANNI
MARTINO SILICEO,
PRESTANTISSIMO
THEOLOGO, PHILLIP.
PI PRINCIPIS SERENI
SSIMI PREGPETORI:
ECCLESIAE TOLETANAЕ DIGNIS.
SIMO ANTISTITI, SVMMO HISPA.
NIARVM PRIMATI, Q VI PAREM
CVM TANTA DIGNITATE VIRTU.
TEM OSTENDIT, LITERARVM AMO
RE, AC PATROCINIO, INGENIA ME
RITA CVMVLAVIT, ET COMPLV.
TENSEM ACADEMIAM IN SVM MAM
PACIS, TRANQVILITATIS, INCRE
MENTI ET PROPAGATIONIS SPEM
EREKIT, SCHO, POP.Q. COMPLVT.

Verutamen ne homo dignissim⁹, idemq; miseri multi
tis de causis obseruandus, colendusq; laude debita
In hac parte prſuetur, quod non nisi maximo placulo, a
me fieret: hic iam te lector admonitum volo, disciplinarū
admonitiones cantilenasq; a doctore Ludoutico Catena,
viro in omni disciplinarum genere peritissimo, excogita.
tas et compositas fuisse, cuius quantumcumq; indigna.
tionem timet, nunq; tamen locum relinquam de ea
auctore dubitandi. Hic ipſe igitur in amplissimi preſua.

His & scholę suę gratiā, a theologicis & grauiorib⁹ studijs
quibus perpetuo occupati solet, ad hec iudicra cōdenda
non est omnino grauatis descēdere. Porro hisce omnib⁹
ad hunc modū peractis Pr̄esul recta ad martyriū contēdit
varijs Interim cantilenis & choreis a Complutensi popu-
lo suscep̄tus, nam et his etiā, in re gratissima cū schola no-
stra cōtendētibus, arcū stidē fabricare placuit, titulis que-
busdā & hispanis versiculis, non sine lingue vulgaris acu-
mine exornatum insignitumq;. Stabat is ad oīitorium
forum, qua ad sacram ædem patebat addit⁹, Paruā morā
fecit hic Antistes, nam in templū a principio festinabat,
ad cui⁹ gradus statim vt accessit, vniuersa sacerdotum cle-
rū suis ordinib⁹ & locis distincti, sacris vestib⁹ & sce-
tris reuerendis accolorum varietate fulgentes, qui oculo-
rum aciem perstringerent, hymnum ad hos usus comen-
datissimum, alternis vocibus canētes astiter, solumq; me-
diū suscip̄entes, intra templi limen inducūt. Vbi post
suplicationes & vota habita, reuerentiam & obsequium
antistiti suo omnes exhibentes, manū, vniusquisq; ordi-
ne accedens, more maiorum deosculatus est. Hinc ad
ædes suas, quę tunc ab angustijs occupatę erant, ad eas sa-
latandas gressus diteexit. Cumq; e regione palatij consti-
tisset, ne vltius procederet impeditus (vt pote factis illis
militibus pr̄esidium quod dā, quod ea de causa ibidem
struxerant obstantibus, expagnantibusq;) vmbriticam
illorum pugnā sive potius Panicos terrores spectare coa-
etus est. Facili negotio res confecta fuit nempe certam
ne incruento rem agentibus: etiam si omnem truculē-
tiam & feruorē, velut in pugna atrocissima adhibuerāt.

Recepit se tandem in palatianam domum, atq; e nostro
conspicta subtract⁹ ille stimul & sol uos deseruit, qui iam
dudum inclinato die, alios fortasse triumphos aliasq; p̄
pas visurus properabat.

LUX ita sacer oschophororum dies, cuius ante meti-
dianū tēpus (quod ab Homero ceterisq; vetustis scri-
ptorib; qm̄ rebus diuinis peragendis dicatū sit, aut for-
tasse, quod hominum actiones ea parte dies, conmodius
exerceantur ieḡr̄ i μηρ̄ appellatur) tum sacris audiendis,
tum eiusdē celebrandis ab Antistite transactū est. Sacerr̄is
inum triūphū, eo die mysteria nostra celebrant, quo om-
nem fastum, & humanā superbiam Christus Iesus seruator
noster, & idē dei filiū, aīnē insidens conculcauit, & pessum
dedit. Libuisse in hoc loco alta silentia, quod Maro dī-
xit rumpere, & obductū dolorē verbis euulgare, totumq;
odīū quod aduersus perditissimos hominū mores conce-
pi euomere, nisi & presentis negotiū materia retardaret,
quę tota lētitiam & amenitatem exposcit, & amplissimi pr̄
fusis, cuius nunc ingressum describimus, sanctimonia &
pietate crederemus: aureā illam sanctissimorū patrū eta-
temi, velut lumen quoddā reuocandā esse, quod ab hac te-
tra & horrida caligine, qua nō modo vulgus hominū, sed
ipse nostrę religionis colūne immersę sunt, in melorem
statū dirigat, altaq; luce & splendore illustret. Vidiimus
enīm paruo hoc tēpore, quod apud nos immorat⁹ est, nul-
lis magis adīū ad ipsum patere, quā contēptis pauperib;
& destitutis vīduis, illorūq; sermonibus adeo non graua-
ri, vt nuper suę diocesis oppida perlustrans, inopes om̄is
ad coniūsū vocauerit, & eius triclinijs sac lectis, dñm Ies-
sum sub illorum specie ante oculos proponēs, & dignat⁹
& venerat⁹ fuerit. Illorū sermonib; oblectabat, & ab apo-
stolo Iacobo edoc̄tus, ne quaq; pauperib; spretis, aut sub
pedū scabello collocatis, in eos oculos solū intendebat, q
aut aureo annulo ornat, aut veste candida perfulgentes,
ad ipsum superbi & elati ingrediebantur. Quāmpotius
turbā istorū fugiens, & p̄meditatas, easdemq; onerosas
salutationes, aut quod versus dixerim assentatiōe plenas,

ad huc per oppidula rusticorum vagatur, & procul sed
cedens ab aulico strepitu, totus occupatur in miserijs su
bleuandis, quibus vniuersa tenuisorum hominum mult
itudi, hisce durissimis temporibus afflita est. Voca
cat omnem sexum sine discrimine, omnesq; ad labo
rem adhortatur, cuius tantummodo presidio diram fa
mem propulsandam esse, dsumo oraculo pronunciatum
est. Veritatem, quos sedulo id agentes considerat, laudat
primum & opem omnem exhibet: quos vero ob igna
ciam & desidiam in rerum penuria versari intelligit, & il
lis quoq; remedium prestat, adhibitis tamen scuerissimis
obfuscationibus, ne se ipsi insigni patricidio, aut animis
defecti, aut socordes destruant. Nunq; enim labor detre
stando evanescit, verum contra ab amplectentibus disce
dit: quod vnum preclarum genus admonitionis est, & an
sit aliud salubrius nescio, quod hominem presentius a vi
litate & indigentia vendicet. Iam vero miseriis multercu
lis, quibus ficalneo quod dicitur presidio, hoc est tela &
colovictus queritur multipliciter fauore prestat. Ut enim
sexus imbecillis est, omnisq; prorsus consilio priuatus lon
ge aliud auxilium requirit, alias admonitiones exposcit,
& blandimentis potius quam minis, ne animum despon
deant confirmande sunt. Accedunt ad eum proprias que
relas vnaqueq; referens, inuati ille omnes & consolando,
& consilio, & re adhibita. Proinde que nuper desolatq; ve
nient, bene sperantes in domum reuertuntur. Quis mi
hi nunc Ciceronis copiam, aut Demosthenis vim cõcede
ret, ad optimi Præsulps pietatem, pro dignitate & meritis
explicandam, dicam. tamen inconditq; vi potero: nam sa
tis res a se ipsa commendatur. Tot vbiq; calamitatibus
& angustijs ab amplissimo Antistite pspectis, dolens innu
meros pauperes, in plateis nudos offendit, paucim esurien
tes & genos ostiatim per vicos incedere: & inde sepenus

giero conuictiss oneratos truculente & atrociter repele-
 li, intelligensq; vniuersam scripturam nihil frequen-
 tius vbiq; admonere quam de aliorum incommodis
 suuandis : neq; se a deo in alium vsum tantum pastorem
 effectum esse , quam vt cura & sapientia sua , commis-
 se oues salutem reciperen, atq; de pabulo eis prouidere:
 quantumcumq; loculos sibi exhaustos esse minime igno-
 rabat, atq; Teletanq; sedis vestigalia non nisi in posterum
 annum pendi; hinc & inde pecuniss collectis , quę vīro
 potentissimo citra vllum negocium offerebantur: a viris
 omnisside probatissimis audiui, Tricenia millia aurearum
 coronarum in pauperum alimenta, per eis uestigia
 distributa fuisse. Quibus vt sit, ne se tāto ęre aleno obstrin-
 geret admonentibus, atq; vt parcius cum pauperibus age-
 retalij atq; alij pretextibus obtēdētibus: Quid illis, in
 quid, molesti estis? aut quid mihi nunc parsimoniā obisci-
 tis? An non illi ipsi quę sua sunt reposunt? O immen-
 sā eandemq; a deo inspiratam misericordiam . Quis
 vñq; Thobias , aut quis Mardocheus pereunti populo
 plausibilius succurrit? Quis apud gētes Alexāder, aut Pō
 petus maiore erga suos liberalitatem exercuit? Vnuat ille
 diutius precamur, semperq; in incepto persistat. Verum
 quo nos propositi obliti , impetu dicendi incitati rapis-
 mur, atq; latissimum campum ingredimur , vbitvires &
 animus deficiant? Vnum tamen solum adidero , ne hec
 a me, aut in gratiam fuisse dicta, malignus aliquis inter-
 pres opinetur , aut si mitius nobiscum egerit, a negocio
 aliena reclamaret, ea de causa huc me digressum esse, vt in-
 strum intelligamus, grauissimo hoc & durissimo anno
 (quod tanta difficultate & inedia, ob grauissima pculdu-
 bio & assidua sclera , quibus supremum nūmen trātum
 reddimus, charitate anōnclaborauit) velutī naufragis ca-
 fores, aut in tragœdia subitos deos , ita hunc misericordē

virum Hispanis afflitis, portum & presidum apparuisse. Oschophoris igitur, alijsq; omnibus mysterijs religiosissimi diei celebratis, quicquid reliquum temporis fuit, audiendis pauperibus, eorumq; supplicibus libellis legendis consumptum est. Postera die ad scholam venientes Rectori & collegis sese vltro conuicuam obtulit, vbi incredibili humanitate illorum mensa vnum accubuit, depositaq; omni malefice & fastu, eisdem quibus illi & ministris & poculis usus est. Nec iam Preseulem Toletanum agnoscetis, sed sodalem & fruam conuicuam. Secundq; mensa iuscundissime fuerunt, adolescentibus quibusdam intromisis, qui Hieronymi vallis opera, viri apud nostros in hisce humanioribus studijs impense docti, epithalamij illi cecinerunt, de nouis cum ecclesia Complutensi nuptijs. At postq; fames epulis exempta est, mensq; remote, ad superiores sermones antistites conuersus, quod alias amplissime polititus fuerat, multis insuper eisdem de rebus colloquijs habitis, quae non sunt hactenus euulgata, denuo animos omnium confirmauit. Octomilia festinatum rectori obtulit, quibus pauperes scholastici, qui & illi queq; sterilitate anni premebantur, in audiendis lectionibus persistenter, nec eogerentur a Gymnasio discedere. Libellum post haec studiorum petiit, necno virorum eruditiorum, ut de illorum nominibus admonitus, posset singulos premissis exornare, cum presertim, ita enim aiebat, persuasum haberet, pastoralia munera & ecclesiarum gubernationes indoctis, aut profanis hominibus, non sine maximo piaculo, committi. Erant eo die premia publicanda, & viris eritibus, a iudicibus reddenda, sed per tēpoxis angustias non licuit, aut fortasse mutato consilio, in aliud tempus reseruari placuit. Interim tamen hęc paucula, quę ex immenso quem diximus Chartarum aceruo, sese primū querenti obtulerunt, senatus literarij consulto, in publicum

emittere decretum est, omniaq; prorsus edita fuissent, nisi voluminis magnitudinem timueremus, quod alioqui breuitate placere cupimus, neq; enim verendum illo pacto erat, inutis musis quicquam eo festo excogitatum fuisse: et cum presertim Augustissimi principis Philippi numina, cultus laudes ante omnia cantabantur, saurorem prestitisse, proculdubio existimemus. Quare ne nobis indigentur obtestor, qui suos hic lusus non agnoverint, nam vi in rebus, quae nullo officij iure nos deuinciunt, quicquid fiat boni consultur: tum quod nemini alias debet, primo petenti circa cultusquam insursum conceditur, ita ut hoc primum in manus incidunt, neq; omnino sphenenda visa sunt, in hunc catalogum apponere placuit, ne sit quod audi letores desiderent, aut nos negligenter aut malignitatis culpem, qui omnia tandem suppressimere voluerimus.

Carminum heroscorum pentadecadibus primus locus concessus est, deinde Epigrammata apposita sunt, subsecuntur statim inscriptiones, quibus Hispani rhythmum succedunt, ut lingue vulgaris, quae non facile ceteris cedit, spectim aliquid exhiberemus. Ultimo tandem tabella cum exempla, suis figuris expressa sunt, nonnunq; tetra stichis, & aliquando hexastichis appositis, prout ratio praeterea postulabat; ubi si minus authorum sensus assecutis sumus, maleq; conjectorem egimus, nostrę hunc sedulitatem condonent, cui si in tam scitis, eisdemq; varijs rerum imaginibus, non omnino aberrare cotigit, abunde quidem praestitisse existimetur. Quod si illi hanc curā suscepissent, bona nobis laboris pars, ea fuisset diligētia, ablatā. Alioqui vero necesse erat in studiossi lectoris gratiam, quicunque explicationē addere. Princípio tamē intercalare carmen, sexto quoq; versu in orbem recurrens auctoribus offerre libuit, quod in celebrationem no-

SCHOLAE COMPLVTENSIS

ui pontificat⁹, dñs Ioannes Hurtado Mendoza preter leges a Restore indictas, festum nostrū exornatus lusit. Carmē aut̄ intercalare, versiculorū sententia continet, qui Hispanis poetis propositi sunt. Saphicū e vestigio sequist⁹, quo se ad Musam heroicā inicitat Rua Sotensis gymnasij moderator, vir̄ recōditę eruditionis, & qui in his populitoresbus studijs ingentē quidē laudem, sed non omnino quā mereb⁹ assecutus est. Missit ille Petadecadas, sylvas & epigrāmata, quę etiā si Acephala & sine nomine ferantur, satis suū auctorē produnt: neq; enim piguit emeritū, virū, diuq; tā ex illis vñā quos ἀκινήτους appellant greci in certamen nobiscum descendere. Reliqua deinceps, nostrę scholę partim eruditōrū hominū, partim ingenioso rum adolescentū exercitamenta sunt: qui ab studijs suis tantisper distracti, Rectoris voluntati iuxta leges prescriptas propensissimi paruerunt. Quorum nominib⁹, ita eisdem approbantibus ea de causa pepercimus, qm̄ cum potuissent meliora prestare, ista quidē omnimo contēpserunt, tum etiā quod ineptissimū esse videbatur, si quod per hūsum ab illis factū est, serioīn publicū a me nūc edetur.

Intercalare Carmen.

Te regnante quidem, Rex inlyte Carole Cæsar,
Ettua regna pio nato moderante Philippo,
Dum vos afflet amor cœlestis Regis I E S V,
Qui mare, qui terras, Erebūm, cœlumq; gubernat
Cuncta videns, & cuncta fouens, & cuncta penetrās,
Præmia certa feret, quantumvis abdita virtus.
Et merito magnas grates, laudesq; Philippe,
Nunc tibi habet felix, te Principe Iberia nostra:
Et q; se foueas æquo moderamine lens,
Quodq; tui silicis fam iam noua flāma coruscet,
Et quia dum patris regni moderaris habenas,
Præmia certa feret, quantumvis abdita virtus.

PVBICA LAETITIA

Recte & rite monens, hæc ut sua regna bearet
 Orasti patrem Silicę reddere sacram,
 Mitram, cui primas decessit Hispania tota,
 Iecisti penitus bene fundamenta decora,
 Quod si pergis eo, quo te mens ignea duxit,
 Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.
 Exorasti etenim supplex, quodcunq; petisti,

Versum no. 24 sic legito.
 Iapeto ve sati si
 milis, qui ses-
 dulus ignem,
 Abditus in silvis, latet igneus ardor,
 Sit nisi, qui solers hunc sollicitare in metallo,
 Curset, & excudat scintillas inde incantes,
 Sic nisi fallot ego dum vobis vita manebit,
 (Quæ precor ut maneat, vincatur & Nestoris annos)
 Præmia certa feret, quantumuis abdita virtus.
 Et decus, & verum per mille pericula clarent,
 Consilio verum referat vis entheam mentis
 Ast decus eximium conatu friget incerti,
 Terrigenas vicit silicem faculatus Iason,
 Vt lucet percussa silex, sic pulchra labore,
 Præmia certa feret, quantumuis abdita virtus.
 Madridum testis nostra est, quæ vtsaria quondam,
 (Sicut Mena refet) ignis circundata surgit
 Carpentana eadem quoq; Mantua dicta putatur.
 Quondam sylua fuit, de sylua en regia facta,
 (Tam potis est cultus) quo si Deus adiunet, vltro
 Præmia certa feret quantumuis abdita virtus,
 Hic & cessit ei Carthaginis ante tyara,
 Hic & mitra nitens nunc Toletana tributa est,
 Hic ubi & ignis aquis incumbit amore perenni,
Hic ubi

Hic vbi viva silex murales incolit vndas,

Atq; vbi n*u* studiū patrī me spesq; sefellit

Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.

Quamuis astra v*ig*ens virtus tam vertice tangat

Non tamen ipsa potest per se dare præmia iustis

Quis Deus omnipotēs potis est dare præmia solus

Qui virtutis eis tribuit mentemq; animumq;

Sed tribuente Deo, quem sunt penes omnia dona

Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.

Consumpsit penitus Gedeonis munera sancti

Ignis de petra, qui flamma ascēdit edaci.

Non mala mens, non prauus amor, non ara Baalis

Non auri atra famēs, fautor, atq; superbia regn;

Non ingens numerus, nec militis arma, sed ardens

Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.

Fallor! an æḡeglūm pendentis velleris aurei

Pignus amore pīj Silicet, & nomine gaudet

Et virtute simul flammis insigne decoris

Igniferi silicis vos o mihi credite musæ

Dum fol conspicuus sine nubibus ambiet orbem,

Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.

Est laudanda manus patris, mens atq; benigna

Principis, ars, animus, studiū solertia, cura.

Genzorisq; vigor, qui agitat nunc pectora vatum

Sed Deus ante omnes Silicet qui dedit ignes

Qui si mente nōtent, syncero, & pectore flagrant

Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.

E silicis venis excudit v*t* annulus v*su*

Scintillam nītidam, s*ic* versi semper amorem

Rex cœl*u* insinuet Silicet in viscera Christus,

Venit enim in terras igem missurus olympo

Silicet, ut flagrare queat, quo ardente profecto

Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.

C

34. PVBLICA LAETITIA.
SAPPHICVM QVO AD HE-
TOSCUM INCITATUR MUSA.

MUSA, ter quino modular cœrus,
Principis laudes meritas Philippis,
Quippe sub tali numero iubemur.

Claudere versus.

Respon-
det Mu-
sa.

Quin mones totum pelagus marina
Colligam concha potius, nec astra
Ynico demum numerem lapillo,

Vel maris vndas.

Vix crit uates, satis ille Homeris,
Indolis tantæ referendæ laudi,
Stridulæ nedium tua rusticana

Tibia vocis.

author
respon-
det.

Nolo maiorum repetas potentum
Gothicæ gentis seriem, nec nulla
Austriæ stripis monumenta clara;

Laudibus ornas.

Quippe fernandos, Carolos, Philippos,
Vix potest dignis celebrare caribis,
Tota musarum ueneranda cohors,

Cum duce Phœbo,

SCHOLAE COMPLVTE NSIS. 3

Nec uolo cantes, maneat quot illum
Regna, quam multis dominetur oris,
Sine fint illæ Hesperæ ustriusq;

Siuæ sub arctior.

Illa naturæ decora, & benignæ
Sortis humanae fuerint honores,
Quæ solet multis dare sepe cæta

Noftia paruiss.

Quanta sed uirtus, quotuplexq; adorvet
Regium pectus, refaras præcamur,
Spemq; quam possint sibi polliceri

Subdita regna:

Respon-
det Mu-
sa.

Postulant iſib[us] studioſe multas
Paginas Phœbi, ſimul & fauorem,
Nec decet uili mitulo recondi.

Piftſca nardia.

Sed tuis ut non præcibus repugnem,
Et mei uoti ſpecimen reponam,
Vtq; communū modular' ſaluti

Prospere facta.

En meam ſummo cytharam quaternis,
Verſibus magui, ut celebrem, Philippi
Unicam laudem, tibi Phœbe omittens

C 5

Cetera rerum.

Phœbe musarum doccus, & sorores
Octo cum casta pariter Minerua
Miror hoc magnum facinus Philippi

Quia celebratis.

Ille dum clarum meritis magistrum,
Insula exornat cathedrae Toleti,
De quibus quæso, bene sic mereri

Forte putatis?

Gratiam musis meritam rependit,
Suggerit doctis facilem patronam,
Lumen & toti besperie, uel orbì

Tollit in altum.

Ergo tam multis meritis alium
Huius & Carlo iuuenis parenti,
Iulis palmas, simul & præcēdit

Nestoris annos.

PRIMA PENTADECAS.

Hoc ubi contempler, mecum permagnē Philippe
Factum, quo excelsam Silicēum tollit in arcem,
Quæ tenet hesperio partes a rege secundas,
Officium grati, cupiens præstare magistro
Discipuli, video te gratum cuncta uirorum

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 37

Vincere, quæ celebrat retro monumenta vetustas.
Siue lupam repetas, aliuit quæ raua quisinum,
Seu caetani numeres pia noinina portus,
Seu memores coeli, dodonidas, areæ locatas,
Seu Capram olenio, pauit quæ late tonantem,
Seu fabium, Ausonium, Frontonem fascibus olim
Ornatos dicas, vanæ hi sunt vocis honores,
Ast concessus honos, abs te per magne Philippe,
Qui tenet indubie, Romano a Præsule primas,
Hoc opus est Carlo dignum, & te maxime princeps.

SECVNDA.

Oh, quam blanda meos lactant præ sagia, sensus,
Quæ modo percepit, Phœbo modulante, sororum
Respsante choro, & thyasos ducente Minerua,
Namq; canebat, uti Carolo fera bella gerente,
Hostilesq; tubas, inuicto marte domante,
Regna paterna regat, præ dulci in pace Philippus
Virtutesq; colat, doctos, piosq; benigno
Respicat vultu, & saturnia secla reducat.
Inq; Toleano promoto præsule nuper
Et patris & nati, laudabant pectus, & altum,
Cōsilium, si quidem non solum gratia musis
Penditur officio tali: sed dignus honore
Exhibito legitur, cuius sub nominis umbra,
Pax, pudor, atq; fides, honor, & neglecta redibit
Virtus, cumq; suo ditissima copia cornu.

TERCIA.

Oh quam festa dies, & quam felice lapisso
Digna, Toleana qua tu Silicae Tyara
Ornaris, quantam proh spem sibi concipit omnis
Hesperiae regio, smo tota ecclesia Christi:
Detam præclaris, & tot virtutibus, istum

38 P V B L I C A L A E T I T I A.

Quę decorant ainstmū, & faciē reuerenter amanidam.
 Per te religio speramus tutę quiescet.
 Per te, iam virtus iustos asciscet honores,
 Et tutoſ Musę sperant te pr̄eſule portus,
 Aureaq; Hesperijs promittunt ſecula terris,
 Concedant ſuperi longam tibi magne Philippe,
 Vitam, & multos alta cum pace triumphos,
 Qui pr̄eceptoricū debita pr̄emia ſoluit,
 Tam clarā toto producīſ lampada mundo,
 Vnde tibi & Ch̄risto venient pr̄econia laudum.

Syluula, Iupiſter alloquiſ-
 tur Mercuriū.

Nate mihi dilecte nimis, cyllenie, noſtre
 Interpres mentis, ſeu nuncia mittere terris,
 Seu ſuperos accire placet, ſume ocius alas,
 In terrasq; citus delabere protinus, atq;
 Musas cum Ph̄ebo, charites, caſtanq; Mineruam.
 Quęq; fauent claris virtutibus, omnia quęre,
 Numina, & inuentis hæc proſpera fata referto.
 Nuper ab antiquis parcarum exprompta fuiffis,
 Quę vtricq; hesperię, magno dominantे Philippo,
 Cum Carlo, ſpondent fælicia ſecla, parente,
 Religio, probitas, virtus, genus omne virebunt,
 Et Muſe, claro Siliceo Pr̄eſule, magnus,
 Quem modo carpeti decorauit ſede Philippus,
 Egredienſq; ſube pariter descendere tecum,
 Quas mihi plena Themis, partu pulcherrima honoro,
 Edidit, Eunomiam, Irenenq; dicemq; ſorores.
 Mansurasq; diu tutas promitte ſine villo
 Turbine bellorum, ſummoq; in honore beatas,
 Principibus Carlo, natoq; eiusq; magiſtro.

I, celer & letus terras quacunq; volaueris
Exhilara, & festas fac exercere choreas.

Q V A R T A.

Virtutes dederis, cum tot testantia magnas
Signa, neq; in factis quicquam desideret v̄sus,
C̄esaris o magni soboles, diuumq; propago:
Cum tantum studijs faueas, studiosus & ipse,
Pr̄editus ingenio diuino, & acuminne mentis,
Moribus ornatus sanctis, & dotibus illis
Qu; regem deceant, virtutem ac robur auotum,
Magnanimūq; patrem referas, clementisq; seuerusq;,
At maior pietate tamen, sacrificijs colendis
Ritibus, atq; deo cum tanti sis deditus, illud
Quis neget esse tuum, pastorem Ecclesia talem?
Quod modo suscepit primatem Hispania talem?
Gaudet religio, proceres, res publica, tanti
Quod regis specimen, ventur; in secula pr̄ces,
Princeps pacis, Rex cui magne futuri.

Q V I N T A.

Quis nouis hic Splendor? Qu; lux tua p̄micit ardens?
Hesperis spes certa tu; spes magna Philippe.
Quanto olim fulgore ainstis, quo lumine terras,
Sideraq; iste tuus poterit perfundere, cuius
Iam tibi nunc rutilo scintillat pectore flama?
Illa quidem ethereis radijs succensa, tuocq;
Igne calens, audo rapuit quem somite quondam,
Doste silex, sumpsitq; tuo de lumine lumen,
At nunc, o quantos rursus pia cura Philippi.
De silice hoc, quales populis, quos excutit ignes?
Inde accensa istet fax iam preclara, domum que,
Et quoscunq; domus Christi pia claustra coercent,
Irradiat, cœloq; nusat de vertice maior.

C 111

Dum venerans, meritoq; colens submittit honorem,
Divitis & templi tradit dum iura Toleti.

S E X T A.

Ut ferrum silicem dum percutit; excutit ignem.
Pectora dum tangis Princeps diuina magistri,
Haud aliter candens, petit ardua sidera virtus.
Macte noua pietate patris, tibi dona Philippe
Dulcis Apollo feret, musis tu prospicis, atq;
Tu decus hesperie, tu Cesaris alta propago,
Tu pater es patrie, dignus te principe praesul
Cum datus est nobis, nostro quoq; vidimus auro,
Quid referat magni sententia dia Platonis,
O felix regnum, sapiens cui contigit esse
Rex ait, & tanto sunt omnia Princeps digna.
Sis felix nostros princeps miserare labores
O decus omne tuis. Cestus sed magna vicissim
Magnanimo pendit, sic vos, sic mutua tollit,
Gloria, sic paribus petitis virtutibus astra,

S E P T I M A.

Nunc nunc M^{es}onide canimus rem carmine dignam,
Nunc opus altisoni diuina voce Maronis,
Nam Caroli inuicti sobolesq; heresq; Philippus
Et patre tam magno, & tanto dignus aucto
Imperio, atq; etiam patria virtute subacto,
Dicendus. Qu^e res alto tam digna cothurnos
Hic tot terrarum dominus, tot dicere regnis
Iura potens, vltro famuli Rectoris habenis
Paruit, & visa ferula, irato ve magistro
Extimuit, reges expertus posse timere,

SCHOLAE COMPLVTENSIS

Hic vix dum iuuenis, regni, pro patre, labores
Sustinet, & magnas prudenti pectori vires.
Hic modo quam iustos doctori gratius honores
Reddidit. O superi faciles date iusta precant.
Ut superent pyllos tan grati Principis anni,

O C T A V A.

Lex haec dura fuit, quæ angusto in carmine mandat,
In gente in cantare vitum, nunc inq; Philippi,
Quod vix Meonides caperet, vix inuia Maronis,
Conditor at legis melius: namq; alter ab istis
Sit, curet tantos agit et qui mente furores.
Tu inhi Galloope stricto hoc in carmine praesia,
Et grates celebrate pares, & dicere quantum
Præsidium, nunc dignus habet doctusq; sacerdos.
Nunc noua Toleti resplendet mitra, suumq;
Compellat regem, blando & sic pectori fatur.
Maste animis princeps propera, sic sancta potestas.
Adseritur cœlo, recipitq; sedilia diuum.
Sic dignis Salomon sacrabat templa ministris,
Et qui Soractis relegatus monte latebat,
Sic constantinus Romana in sede locauit..

N O N A.

Iuppiter fratus, si quando ob criminis saeuit;
Dira minans, rapidum contorquet nibibus ignem,
Cuncta tremunt, montes sumant, & fonsce faxi.
Se recipit pastor, fugiunt per deuia capre.
Progenies Caroli magnus si quando Philippus:
His meliora parat, producere gaudia mundo,
Excudit e saxis, qui late splendeat, ignem..

Quæ nuper scintilla fuit, quæ clausa latebat,
 Emicat, irradiat, tenuit, ex orbe tenebras
 Discutit, alta petens, Musæ celebrate choreas,
 Quæ colitis campos, vitreis, qua volvitur vnde
 Henatus, ista dies vestra est, deponite fletus.
 Omnia letentur, sed numina magna Philippi
 Implorate prius, surgant altaria, circum
 Vota parent cuncti, longinqua ut tempora regnet.

Græca heptadecas.

Zeu πάτερ ἡμέτερ ἐπει ταλλάς ὁθριμοσάτην
 Νῦν μέν ἐστεργίοις ἱερῆς κεῖται ἀμφὶ Τολητοῦ,
 Καὶ εἰλον τοιμεσίν, τόθος ἀντῆς ἀφεται ταντας
 Αὐλάμοι ἀμφὶ Βίκης στιλαικειον διάεται ἀτος,
 Οὐδεις πάντων φίλατος, ταλην γε ἐμεν κοσίου.
 Τὴν δὲ ἐπιμή διασας, τροστέφην νεφεληγερέτα ζευς
 Τέκνον ἐμόν, αφέβως ἐχε, νῦν γαρ πάντα φίλατασ
 Αὐμφὶ διδασκάλου λίθον, καὶ τέχναμα σύνει.
 Γάντες ἐμου βασιλῆς, οὐτὸς δέ μοι ἐξοχος ἀλλων.
 Ητι διά σοφρωσύνην τιμάται σταντια χαιρε
 Σεῦ σκηνωτέρον μέγα, καὶ σται λαμπράδε καὶ ὄλβιος ἀντή
 Νῦν καὶ εἰς τανταχρόνον τρίσολβιος ἀντικαλέων
 Εὐνομος ἰευδίκας ἀνθρωπους ταῦσατυχοῦσα
 Οὐδὲ καρολος λαθόντας, καὶ καρόλου φίλος νιός,
 Πετρων ἀττάλιβάτων ἐρευνάται ταντα μεταλλῶν
 Ως φάτο κρονίδης, προστεφώνει ταλλάς ἀδίνη.
 Γραπτὸν οὐτως καρόλιδα σύναρ φάσ ερχεο κέσμωι

Carmenum grecorum
interpretatio.

Iuppiter pater, dixit Minerua potenti patre nata,
 Nunc Hispanis pastoribus, magna contentio est.
 Pro sacra Toletu, eius potiusq; amor omnes inuasit,

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 45

Sed mihi cor ardet pro filiis ea vi;
Qui omnis mihi, preter diuinam Ximenem charissimam est.
Huic Iuppiter nubium cōgregator, subridens respōdit
Ne timeas mea filia, nam Philippo huic cura incumbit,
Qui nullum non lapidem, pro preceptore mouet.
Omnes reges a me sunt, verū hic ante altos mihi curç est,
Ob modestiam ac prudentiam suam, gaudet Hispania
Sceptrum tuum magnum erit, illustris & felix ipsa
Nunc & in omne eum vocaberis, rectis legibus
Et iustis vniuersa gubernata pastoribus. Quos Carolus
Et Caroli filius, e duris petris latentes excutunt.
Sic locutus est Iuppiter, subiecit Minerua Pallas.
Sic facito Caroli filii. Tu enim lumen venisti mundo.

DECIMA.

Princeps hominum, princeps & maxime rerum.
Cui merito pelagi sceptrum terrę paratur
Imperium, quem regna timent, cui conditor almus.
Innumeras virtutis opes, animiq; perennis.
Ornamenta dedit, stileat clarissima regum:
Priscorum probitas, tua fami monumenta canantur.
Felicem patriam nimum, te Principe Cesar,
Credimus, ac tibi magnos speramus honores.
Quippe tuos quantum foueas, ecce indicat illud
Quod proprium nuper, sublimi in sede magistrum
Extuleris meritum, quo tota Hispania gaudet.
Quę tandem nigrō trepidę latuere sub antro,
Nunc Musę exultant, sic qui ob sidone tenentur
Cum spes nulla fugę, cum murs imminet hostis,
Auxilio ventente ducis, letantur in armis.

V. DECIMA.

44 PUBLICA LAETITIA

Ut cœlo, Phœbus post turbida tempora, aperto,
 Aurea per terras, spargens sua lumen agenti,
 Tristia lætificat corda, atq; animantia cuncta
 Afficit, & lucis pergrato munere læta
 Ad campos effert, contra factaq; membra recludit,
 Munera sic postquam claro, inuisitissime Cæsar,
 Patrono donata vident amplissima, Musæ
 Lectantur placide vexataq; numina plaudunt.
 Quid ne magis potuit, magno sub Principe, sanctum
 consultum ve geri, quam sic moderamina rerum
 Commississe vitro, cui sit prudentia rerum.
 Et te formarit dominum, regniq; parentem;
 Nil licet ergo de hinc iaus, te præside Cæsar
 Votis velle tuos, quam altavit fastigia summissus
 Producat per secula Deus, ventura mirorum.

DODECIMA.

Non secus a clumen tenebrosis fulget in antris,
 Nunc tua fata nitent, gestis collata Philippe
 Priscorum magnis, longum cantanda per æcum,
 Iure tibi sceptrum, vastæ terræq; marisq;,
 Concessit magnus, celsi regnator olympi.
 Cum sapiens cures, doctos sanctosq; tenere
 Summi templa dei, musis & fauoris ipsis,
 Si deus in petra, voluist dum condere templum,
 Id posuit firma, Silice & tu condis in ipso.
 Iste silicis mittet, blandis nunc ictibus, ignem
 Virtutis raræ incestum qui temperet orbem,
 Quem colimus paruum. Faciatq; virescere musas.
 Causa prior laudanda prius, cum feceris illum
 Hunc tetigisse gradum, primum laudaberis, ingens
 Ante opifex, cuius post est laudanda figura.

TER DECIMA.

Gratulor Hispanis, dederint quod fausta, Philippe,
 Sydera te dominum, summe parentia menti
 Quę regit hunc orbem, fœlix cui contigit ortus
 Arua intra, sceptrum, quę sunt sortita beatum
 Ista tuum, doleoq; vicem miseram populorum,
 Pascit arenosis, quos Africa multa venens.
 Quiq; colunt madidos campos ex flumine, origo
 Cui latet in terris, & quas nunc Turcica tellus
 Implia, barbarico offendentes ethera ritu,
 Nutrit, & ignotos quotquot seu torrida Zona
 Occulit in terris, vrentiq; regens seu terra pruina
 Quod careant domino, careantq; regente Philippo.
 Sed si fata negant, est, quod non munera tanta,
 Mortales incruere. Poli tu qui regis axem,
 Quando dignatus concedere, da imperet quum.

QUATUOR DECIMA.

Consuluisse ferunt in mundo Pharaona cadentia,
 Imperio quando cautum prefecit Ioseph.
 Ut frumenta daret pereunti prouidus orbis:
 Sic cum rara, grauis frugum dare semina, tellus
 Pergeret, & miseria esset spes nulla salutis,
 Cum res sacra, dei cultus, doctrinaq; & artes
 Ingenuę, vix posse suo fulgere decore
 Jam dudum quererentur, erant cum turbida cuncta:
 Tunc pater, atq; idem patris decus inlyte princeps
 (Insigni postquam cinctus diademate vertex
 Praesul is effulgit, magnum solamen regens)
 Quale solet lumen tenebrose mittere nocti,
 Lucifer, & fulgens ante omnia Sydera Phœbe.

Rege quid expectem, quando hoc te præsripe factum est?

Q V I N T A D E C I M A .

Est natus, ut equi pullus clara de stirpe creatus,
Dat spem Ciliarum famæ, firmissima vero
Tunc sit, cum tenerum hunc solertis forte magistri
Docta manus singit, victorem attingere metam,
Majorumq; refferre gradus, cursumq; superbum.
Auspicijs moderanda tuis, sic sanguine natae
Cæsareo, regumq; genus, felicia scepta
Promittunt generosi ortus, claricq; parentes,
Et proauctum series, nostri quibus orbis habentas
Sola dedit virtus nungq; ablatura, tenebit
Has tua posteritas, hominum dum regna manebunt,
Sic tu propulsis Silicea lucee tenebris,
Et recolens anitmo, reges quæ facta decerent
Ecce pñ Caroli sequentis vestigia patris,
ductoricq; tuo iustissima præmia pendis.

S A P H I C U M Q V O A D L A E T I T I A .

ob Præsulis aduentum, omnes inustantur;

CVncta iam presens hilaret triumphus
Quo juam clarus Siliceus urbem
Intrat opatus, noua de hinc futurus

Publica cura.

Hunc diem nemo celebret se uero
Gaudio, boë festum uacet usitatis
Plausibus, cultus sibi rara poscunt
Numina ratos,

Acrium nutrix suuenum beata
Dulce Complutum, marlos nouos
Fec modos præstes, Silicea scelta

Exhilaranda.

Mollibus pascas oculos choreis,
Cantibus gratis teneantur aures,
Copia, hici, plateæq; abundant,

Sua sum odorum.

Huc ades quisquis poscris innare,
Gratiæ nymphæ, nenes, iociz,
Et leues sacra satyri rehunc

Tempora pingu.

Gestant læti, quatiantq; terram,
Aut catenato digito, aut soluto,
Quis & assultet, tremulo nacillans

Crure silentus

Ducat hos cætus onerum levator
Mensis humanae dator, & fugacis
Gaudi, Bæckus sine quo noluptas

Plurima desit,

Gutture & plectro, digito, & ore
Vnius laudes sibcis canant, r,
Qmibus quas dei superesse seclis
Cæta pœc;

*Det lyre tales modulos Apollo
Thracius quales modulatus Orpheus
Quinque & ditem, & stabiles in omnes,*

Vertere leges,

*Suave sirenes iterate melos,
Vestra nec cuiquam metuantur ora,
Vinceat hæc nullus cupide pesitus*

Lumine ab omni,

*Vosq; pipleæ properate gressus,
Grata nec nobis loca nunc morentur.
Debitum uestro officiū patrono*

Atq; clienti,

*Vester hic dulcis chorus audiatur,
Vestra uox uestrum decoret triumphum,
Pegaso, Lebetbro, toniq; chara*

Sede relicta,

*Balsamo crines madeant odoro,
Sutiles ornent uioles coronæ
Tempora, insignes faciant decora*

Pectora genuæ.

*Pingueant ædes opibus fabæis,
Eanq; & late uia fragret omnis
Lilio & cæliba, reliquoq; grati*

Veris odore,

Cura

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 49

Cura nos tantum premat hæc, nec ullus
Craslinæ pergit memor esse lucis,
Desipit qui sq; sapienter vñq;

Vt uere tendit.

Sanus es multum, sturis Hodierno
Qui/quis in festo, publicumq; prodis
Gaudium, oblitus propriæq; fortis

Tecq; decentum.

Sumpiuñ, & nulus, habitusq; & aëles,
En suis dignis meritis Tiara
Nuper ornatus Silicæus instat,

Nosq; reuissit.

Iustius quando dabitur surendi
Causa, lætari licet, absq; freno
Num tibi, seu pauper opem requiras,

Stue locuplex

Vindicem legum cupias Seu crum,
Sine ab indocto separere uulgo,
Litteris clarus, studijsq; honestis

Præmia poscas.

Sine sis unus populi, fit doceri
Postules, curælis uenit ecce præful,
Qualis optatur, suo quisq; ab isto

Vota tenebit.

D

Hic enim a stream reuocabit alto,
De polo, hunc frustra feriente Reibo,
Charitas i clu leuiore tangens,

Sola domabit.

Hic sacram semper coluit Mineruam,
Hunc suo musæ nutriere lacle,
Hic suas rursus nutrit nutrices,

Gratus alumnus.

Luce virtutum rufila coruscat
Hic Silex, uenas latet inter i flas
Flama doctrine, tenebrae unde cecæ,

Mentis agantur.

Sed para grandes mihi iam cothurnos
Musænt Augusti egregiam Philippi
Indolem pandam, silici tyaram,

Hanc dedit ille.

EPIGRAMMATA

TAm i nhs! Inuidcant ætati, nostra, prisor,
Sæcula, nam irradiant sydera fausta bonis.
Sydera fausta bonis, Carlo cum patre Philippus,
Irradiant nostris sydera temporibus.
Iuppiter ille prisor fuerit, preclarus Apollo.
Alter, & in toto magnus vterq; polo,
Tertius accedit Siliceus, luce utriusq;
Affulgens, alter sit quasi Mercurius.

SCHOLAE COMPLVTE NSIS.

51

Hec deus elegit virtutum culmina, ut aequis
Legibus hunc orbem, iustitiae regant.
Ut mala propulsent, ut dignis premia reddant,
Ut regnet virtus, & seclus omne fugent.
Religio ut crescat, fidesq; rebellibus obstant,
Et res sit veri publica tutia dei.
Aurea sic redeunt terno hoc sub sydere saecula,
Atq; est cur cedant, tempora prisca nouis.

Hastenus ambitio cunctos rapiebat honores,
Præmia virtuti debita iure suo.
Hic genere, ille trium legum quas legerat olim,
Stue cucullate fretus honore Togæ.
At nunc quam multas gauias elusit hiantes,
Prouida mens patris magne Philippe tui.
Quippe Toletanæ Silicæum dum eligit arci,
Desperare omnes hac iubet arte laros,
Et monet ut virtus discat sperare, futurum
Quantum vis lateat, ne lateat Carolum.

Narrabant multi Silicæum sede Toleti
Ornari, punto magne Philippe tuo.
Gaudebam nimirum lætus rumore secundo,
Promitens claris spem probitate viris.
Cum inhi Calliope subito instillauit in aurem
Spera, Romanæ præsul hic urbis erit.
Et Silice innitens hoc sancta ecclesia Christi,
Contemnet ventos Aeoleque tuos.
Hoc opus, hoc opus est dignum te magne Philippe,
Pectoraq; hoc dignum est, maxime Carle tuo.

Evge & io cantet, non tantum insegnie Toletum
Cui nouus est ecclis præsul ab arce datus.

D 51

52 P V B L I C A L A E T I C I A.

Tota sed in Christi fundat se Hispania grates.

Nam parat huic petri iam diadema deus.

Hic est ille Silex, populuni cœlestibus vndis

Qui satiet, fidei pura fluenta vromens.

Dixi tibi deit multos per tempora longa triumphos,

Qui lumen mundo tale Philippe leuas.

Principi sub tanto, & tali sub præsule, misæ

Virtus et pietas fidite, magna manent.

S A P H I C V M A D A R C H I E.

piscopum Toletanum.

Esse per gratas tibi cum camænas

Audiam præsul superis antate,

His quibus possum numeris tyaram.

Gratulor istam.

Namq; uirtutes, animiq; dotes,

Es quibus totum celeber per orbem,

Entheo in laudes rapiunt poetas.

Impete cunctos.

Et licet Clio mea non sit apta

Laudibus tantis, præcor hæc uideto,

Plura tantisper, tibi dum paramus,

Et meliora.

Nec prius fernens animus quiesceret

Iam nucus, cunctas tuaq; per oras,

Eama percurrat uolitans quo uisq;

Sidera pulset.

Viderat vt iustum Pallas de vertice patrem
 Intratem fausto limina nostra pede,
Cedite clamauit Parnasso, cedite musæ,
 Compluti superat gloria, fama decus.
Pulcher Apollo videt cedentes inde forores,
 Deserit, & noti culmina sacra loci.
Plestra gerunt musæ, saltant, pede, carmine, vultu,
 Circumstantq; vitum, ducit Apollo choros.
Iam pia turba patrum properat, docti q; magistri,
 Læti admirantur præsulis ora sui.
Mirantur musæ, miratur casta Minerua
 Miratur vultus pulcher Apollo vtris.
Quo misi phocis aite quo musæ Delphica tellus?
 Nostra sit hæc tanto præsule digna domus.

Quantus fo plausus resonat, dignissime præsul,
 Exhibitat festum gaudia quanta diem?
Cernis vt effusi, pariter populusq; patresq;, l
 Letitiae exhibeant, pignora certa suæ.
Desertoq; vides vt nunc helicone comœnq;
 In dilecta sui præsulis ora tuant.
Si tamen & populis musisq; effundere detur,
 Quæ tibi nunc votis, pectore quæq; gerunt,
Tunc populi plausus, musarum & cernere vota,
 Cernere tunc animi gaudia vera queas.

Festa dies cœlo splendet quæ clara sereno
 De Silicis rutilo lumine lumen habet.
Illa residenti radians fulgore, coruscum
 Audeat & pœbit nunc superare tubar.
Quin etiam tanto fassus se lumine vincit,
 Abscondat radios pulcher Apollo suos,
Ni cupiat vultus, & cernere præsulis ora,
 Quis superata noua lux sua luce manet.

Vidisse at tanti fuerit, cum videret vltro
Mercari, vt proprio posse pudore iuuet.

TYmpana saltantes cogant, ducantq; choreas.
Tympanotriba regat, crura parata sono.
Militis & veniens mentito sc heimate cerdo,
Aptet se ad facti iussa superba ducts.
Vos iuuenes, rigidus custos quos torquet amicæ.
Currite: nunc comptas, grata fenestra dabit.
Hi, quoq; suspensis animis quos præmia versus
Detinueri dñi: tempus adesse sciant.
Tempus adest, quo quisq; suo vel carmine victor,
Iudicium culpat, vel superante fauet.
Vosq; quisbus claves vrbis sunt, lumen primo,
Silitate, poscentes oscula ferre manu.
Iam tandem expectatus adest fausto omniæ Præsul.
Nunc dabitur cunctis præsulis ore frui,
Plaudite pascentes optato lumina vultu,
Credite cisnerium nunc rediisse patrem.

HEm notus ingreditur, studiis spes vnicæ Præsul,
Aduentu eiusus cuncta repente nistent;
Vt solet expulsis pluviis, & nubibus atris,
Ex omni frutilans parte nistere dies:
Virtutisq; sua referens vir præmia, iustum
Vexatumq; gregem qui tueatur adest:
Quo natura nihil finxit sincerus vñquam,
Et quo nil totus largitus orbis habet:
Nunc sibi Complutum tali pastore sumphet,
Gaudeat, exultet nunc studiosa cohors:
Pastoremq; nouum musarum turba salutet.
Exultans tanti Præsulis intuisti.
Iam procule effugient curæ, longeq; recedunt

Tristitiae, lites, surgia, damna, inctus,
Cunctorum votis iam pax optata resurgit,
Et reddit antiquæ religionis honos.

Ver iocundum nitis splendoribus orbem
Exornans: pellit nubila cuncta procul.
Transadæq; refert hyemis solatia secum,
Ornatus pomis, omnigenisq; rosis.
Sic tanti fœlix aduentus Præsul's, omnes
Mærores, lites, tristitiasq; fugat.
Et requiem longi referens, duriq; laboris,
Oppressos animos, & mala cuncta leuat.
Et disciplinas, & lapsas erigit artes,
Et reddit studiis, restituitq; decus.
Vexatamq; diu castam sine tute sophiam
Excitat: ac illam prouehit, & refouet.
Nunc igitur Plausu, longos vexata per annos:
Excipiat patrem, turba diserta suum.
Cui meritos iuuenium princeps concessit honores,
Virtutisq; dedit, præmia digna suæ.

Viator. Spectator.

Hoc age quod festu est: Quæ nūc hæc splendida turba
Expectat, patræ suscipit illa patrem.
Præsul's ecce sustinuit nunc læta triumpho,
Quodq; aīs hoc agitur, suscipit illa patrem.
Quid notat hoc ferrum? Quid ve hæc durissima petra?
Occultum lumen excutit e Silice.
Virtutem quærit, poterit nec clausa latere.
Condatur duris caribus illa licet,
Quoniam aduentus differebatur.
Pertulit hoc nostrum durissima damna Lycum,
Anchora submersis iam Silicæ veni,

D 111

Scilicet ut nostro faueas Martine lycœ

Inuitat nomen, iam Silicœ ventus

Nominis angurium capimus, & nempe lyceum,

Tu spes vna tuis, iam Silicœ ventus.

Fallimur, an verum est? Resonat promiscua turba,

Vnaq; vox cunctis consonat, ecce venit.

Iam venit, & verum est, humeros supereminet omnes

Impetum, species hæc veneranda, petit.

Expectate venis iustissima cura lycei,

Gaudet in aduentu, docta caterua, tuo.

Sit faustum pessimus, semperq; colaris in isto

In quo suscipieris nunc Silicœ gradu.

Ad Apollinis, & musarum choros,

Que choreæ lususq; nouisque gaudia tanta

Virgineos quorsum ducis Apollo choros?

Dicite castalides, quæ lœti causa triumphi,

Cur premit & flauas laetus odora comas?

Flumine cur sacro, veterisq; helicone relitto,

Lasciuo premitis litora nostra pede?

Nos rapit hic lœtas vententis gloria magni,

Et gratiam musis Præsulsi ingenium,

Huc nos antiquas & sacras linquere sedes,

Complutiq; subet limen adire deas.

Huius & optatum choreis celebramus ouantes

Aduentum, lyrics & sine fide modis.

Patrono felix, iam gaude academis tanto,

Iam quondam multis exagistata malis.

Post haec labentur, placido tua flumina cursu,

Næclædet liquides turbidus auster aquas.

Minerua ad musas.

Cum lux parnas, nimis depresso faceret,

Iastram desponsa casta minerua suam.

Musæ vidit procul aduentare parentem,

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

.7

Electumque sibi non sine fore patrem.
Protinus exultans, iubians, iqualloque resurgit:
Cœpit ethis verbis leta mouere choros:
Plaudite nunc Musæ: longas in gaudia curas
Solutæ: iam studijs lumen, huncque reddit.
Cingite palladijs gaudentes tempora fertis:
Iurgia secedunt: iam reddit ecce quæs.
Tunc properant omnes patiter: patiterque salutant
Custodem, patrem, præsidiumque suum.
Circumstantque virum, letum pecans canentes,
Dalcisonam flauius pulsat Apollo lyram.
Congaudentque sui conspectu præfulis omnes,
Quo liceat nobis tempus in omne frui.

Hesperie pastor misera redimite decora,
Optatus nobis: optime pastor aue.
Nescio quas media cœli desede peccatos,
Luminibus radtos suspicor esse tuos.
Sydera plus solito lucent, plus altus olympus,
Sol radis clarus fulget, & astra nistent:
Omnia iam vernant, matoraque robora sumunt
Flammit geri silicis ut recreata tut.
Qui propediunna flammatus luce corusca
Splendet, & in tenebris, lucet ut ipsa dies.
Exultant homines felici sorte beati,
Iam nobis tandem maxime pastor ades.

Miraris verna lustrari lampade terras,
Et procul a toto nubila abesse polo,
Cum solet horrendos diffundere aquarius imbræs,
Et solem tenebris condere perpetuas,
Miraris ridere agros, & prata nistere
Cum terre est omnis frigore raptus honos,
Destine mirari, publico natura triumphat,

Successu exultans, cunctaq; lætificat.
 Namq; Toletanus datus est a Cæsare talis
 Præsul, vt inuidet non bona turba bonis.
 Regnabit virtus, eius dum regna fouere
 Hic poterit, magno hoc magna erit illa simul.
 Duitiss huius ditescet & alma sophia,
 Iamq; vetus musis restituetur honos.

Lætitia quanta perfundi pectora nostra
 Nunc decet an dubitas nunc nihil esse nimis?
 Quod si pro causa gaudendi, gaudia debes
 Metiri, careat limitelætitia.
 Immenso afficit nos omnes munere Cæsar,
 Ese ergo immensa gaudia nostra sine.
 Ecce Toletano datus est is pastor ouili,
 Defendet pecori, qui mala cuncta suo.
 Non grauis huic ęstus, non frigora dura nocebunt,
 Nec rabiosa sitis, nec furiosa fames.
 Obis terq; greges miseri, quos seruat auarus
 Custos datq; quibus pabula pastor iners.
 O multum contra fœlices, commoda quorum
 Prospectat custos prouidus atq; bonus.
 Ad diem.

SAlue fausta dies, lætum quæ reddis Olympum.
 " Lætificas quicquid, continet orbe suo.
 O spectata diu & dono concessa Tonantis
 Dic, fuerit, longę quę tibi causa more
 Hoc celebrant festum Phœbus, Phœbīq; sorores
 Parnasumq; choris, atq; Helicona replent,
 Amplius est solita Tymbreus nocte moratus:
 Ecce venit festis gaudet, adestq; suis.
 Gratulor, O nimirum fœlix academista, tanta
 Gaudia fortuagam constituisse deam

SCHOLAE COMPLVTENSIS

59

En tibi Francisci veniunt Ximena rursus.
Tempora, collucent omnia plena bonis.
Sparge viam violis, crines redimita corollis
Versibus exulta rex tuus ecce venit.

SAPHICVM DE PRAE- fulis electione.

Ecce Prelatus nouus bæret urbi
Moribus sacris, meritisq; magnis
Præditus, cuius resonant per orbem

Inlyta facta.

Ti⁹, Complutum modo sume magnum
Gaudium, talis quoniam magister
Visitat, grandi bene te triumpho,

Te⁹ decorat.

Tristium noli memor ergo rerum
Esse, sed dele ueteres querelas,
Et novo gaude domino, sauorem

Hic dabit amplum.

Iamq; leteris simul & Toletum,
Et tue turres, cytharis, propinquas
Mulcent terras, uitidofq; celos

Dulcibus odis.

INfelix pauper, varijs cum pressus cœcumis
Esset, ab immenso numine poscit opem,

Quem Deus aspiciens, en patrem mittit, & ingens
 In Silicis ventis claudit amoris opus.
 Sacra tamen contra, pœnas cum ferret insquas
 Musa dolet, supplex tendit in astra manus.
 Sed Deus omnipotens miseratus iusta petentem,
 Elegit ad haec vultus tam pia vota suos.
 Forte erat in terris vir, quo non iustior alter,
 Vera loquor, clausum pestore lumen habens.
 Hunc pater alloquitur rerum, te candide dixit,
 Solatum nostris, auxilium quod volo.
 Nostri ut Complutum musis habitetur amens,
 Has libet ut nobis officiosus ames.
 Exultent gentes, pueri, iuvenesque, Senesque
 Lumen ab ingenti mittitur, ecce Deo.

Hospes & clavis.

Hoc age dic curius iussu stat pugnae lycei.
 Quæ tantæ impensæ causa renata dies.
 Nox erat ergo quibus cunctis doctisque bonisque.
 Et quæ dic sodes? Sordida pauperies.
 Vnde dies tandem grata de mente Philippi,
 Qui modo lustrauit lumine cuncta nouo.
 Perge age quid factum est? Silicem percussit & isthinc
 Omnia collucent, sol minus ipse miscat.
 Vnde Silex tantos habet ignes? æthere ab ipso,
 An non natus humi; nempe, sed æther alit.

Lu virtus nostra felici ætate triumphat,
 Hanc autem merito dicere quisque potest.
 En fortuna fugit, sileant gentilia verba,
 Non sors, non casus, fataque nulla regunt.
 En superata facient canthis calcata rotarum,

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 65

Et pede quadrupedum nomina vana Deum.
Ecce super superos, quæ tuta habuissे sorores
Dicuntur, vñctas virtus, vt ipsa trahit,
Fortunam, & parcas virtus sibi namq; subegit,
Auspiciois huius præsulit, atq; opera.
Ergo triumphantem, cuncti clamore sequamur,
Lætissimam populus, significetq; suam.
Felicem, faustumq; diem, Praeana canendo
Concelebret, rubro pocula date mæto.
Vñ laterum quicunque valet, magno oris histru
Præsuli & huic dicat, x̄x̄x̄ pater patriæ.

EVCHARISTICVM AD COM- plutensem Scholam.

ENtib; Complutum, variis quæ cincta procellis
Pontificum, aduersis es labefacta notis.
Orta Silex subito est, cuius sub vertice posthac
In media poteris tuta quiesce hyeme,
In te colludent, castæ cum Pallade in usæ
Suada lepos, chartes, iustitia, & probitas.
Nam redeunt (spera) Silice hoc tibi Præsule secla,
Ximenio quondam Præsule quæ fuerant.

S Y L V A AD P R A E S V L E M Gratulatoria.

POst vbi concendit, celestia ad astra Tancra,
Et quæ dignus erat sede locatut ibi.
Accessere Dei de successore loquentes,
Atq; alii pro alio quisq; cliente rogan.
Hic genus, ille sacros canones ostentat, & ille.

62 P V B L I C A L A E T I T I A;

Quæ absumpsit Regis tempora multa comes.

Nec pauci factant, quam sit reverenda cuculle
Gratia, & antiqui tempora scrutis.

Omnibus auditis subrisit Iuppiter illa

Qua cælum & patulas fronte serenat aquas.

Spem sibi quisque bonam dum concipit, ecce dearum
Genu conjuratum, cernit adesse chorum.

Thresceta & Patis simul & Philadelphia & Elpis,
Sophrosyne, atque Dice, Metis & Ischis erant.

Deinde nouem muse, Charites, Philotimia, Honestas,
Et pudor, & cerebro quæ Iouis orta dea.

In medio Phœbus suuenerit complexus, amanda
Qui facie, & digno corpore regis erat.

Mirum quam multis ornarant dotibus illum
Numina fronte, oculis, pectore, voce, gradu.

Pone senex vultu sequitur reverendus honoro,
Quem sua commendat frons, vbcicunq; siet

Estque vbi peruentum, magni Iouis ante tribunal,
Et flexo coluist poplite quisque Deum,

Phœbus ait, cuncti venientis nomine cætus
Auricomum retegens fronte nitente caput.

Alloquitur Phœbus Iouem
hexametris versibus.

Iuppiter alme pater princeps & origo Deorum

Atque hominum, mundi mens, atque prona vtriusque,

Aurea de cætus dextra librante catena

Pendet, & arbitrio, nsi non disponitur usque,

Nostri quam multum totius referat orbis,

Ut quis praesideant aliis, non viribus ullis,

Aut opibus tantum, subiectis vrbibus ante

Stent, sed permultis & non vulgaribus actis

Premitant totis ut prospera sidera regnis;
 Constat, & a specula veluti pretendere lucem.
 Nam patet egroto cerebro sua membra labare.
 Regibus & similes equites regniq; senatum,
 Atq; sui salios imitari Preſul's acta
 Et gestus, sacro portant cum auncylia collo.
 Deniq; quod talis populus sit, quale sacerdos
 Exhibit exemplum vītē popularibus ipſis.
 Hinc musis iam nullus honos, hinc nulla labores
 Herculeos merces pensat, ratusq; per orbem
 Virtutem, acliui septatur līmitē cultor,
 Quare summe deum pater, o Pamphæ precamur
 Sit satis hucusq; strarum, quod stueris annos
 Tam multos, vulgus hominum dominaret orbi.
 Et tandem incipiat mundus resipiscere Carlo,
 Et suuene hoc etus nato dominantibus vna.
 Ac longa eiusdem serie subeunte nepotum,
 Concedasq; seni, quem nunc tibi sistimus isti,
 Ob merita illius, clarisq; ob vota Philiippi,
 Et nostra hoc ipsum te supplice voce rogātum,
 Tot gemulorum spreto prorsus stridore larorum
 Rite Toletana Siliceo in sede tyaram,
 Preſidibusq; siquidem tribus his, speramus ut orbis,
 Aurea Saturni regnantis tempora cernat.
 Hęc Phœbus tacitoq; applausit murmure turba.
 Iuppiter hęc placida respondit voce serenus.

Iouis responsio.

Este hilares pia turba Dææ, sperate futurum,
 Ut post hac vestrum fuerint quicunque secuti
 Numen, & acliui virtutem tram ste, sustam
 Mercedem obtineant, & præmia debita laud.

Ut quāvis tenebris contenti, & puluere viuant,
 Ad lucem inusti, magnosq; trahantur horres.
 Nam si per vanos fuit exagitata labores
 Virtus, & pietas aliquot paulo ante per annos,
 Permissum est, fusta qua nos ratione libramus
 Omnia, nam sicut crebra vertigine cœli
 Turbida miscemus tranquillis tempora, noctes,
 Lucibus, & sequas hyemes vernantibus horis:
 Sic fata sortisq; vices pensamus in equis
 Lancibus, ut sicut solet in fornaciis aurum
 Indicium præbere gradus, iusti'q; valoris,
 Sic quā vexauit per tetrica saxa, maligna
 Cœca'q; sors tandem, cœlo remeante sereno
 Splendeat heraclio virtus affricta lapillo.
 Iani tristes abtere dies, iam sidera fulgent
 Prosperrora bonis, quā quę sunt visa per annos
 Ante diu multos, nam stat mihi credere Carlo
 Totius imperium terrę, stat pellere Turcas
 Europa Asia'q; seros, Lybia'q; vagantes
 Infidos populos, sed dum maioria tractat
 Bella pater Carlus, nostris dum rapta facellis
 Restituit spolia, & virtus ferale Lutheri
 Extinguit, vicitq; Rhodi de postibus arma
 Detrahit, & Ianum vacuo semel orbe duellis
 Claudit, tu patios populos in pacetenebis
 Clare Philippe, tuis nimirum dilectus, & hosti
 Externo semper longe, lateq; timendus,
 Et factis dabo semper opes, sydusq; benignum,
 Quo iam lapsorum totaa ditione repelles,
 Annorum sentum, & felicia secula reportes.
 Ergo accede meo sumens gratissime cordi,
 Et nostro proprius diuino afflabetis ore,
 Amplexuq; fouens sacrum inspitauro honorem.

Te pax,

SCHOLAE COMPLVTENSIS 68

Te pax atque fides, honor atque eterna sequatur
Gloria, quę regum supererat monumenta priorum,
Teqz senex reuerende, mihi iam cognoste pridem,
Dotibus & meritis quibus es preclarus ubiqz
Dum v̄duas, inopesqz foues, dum sacra repurgas,
Dum sua virtutis persoluis premia largus,
Non baccata modo manet ista Tyara Toleti
Quam tibi cum grato petit hęc pia turba Philippo:
Sed multo maiora manent, quę pectori seruo
Condita, ne fiat tacitis iniuria parcis.
Ite f̄ḡtur, vestris placet his subscrībere votis,
Cumqz mitra rutilus veniet gemante galerus.
Ite, dabit breuiter tempus, quę lēta supersunt.

Redit ad impares versus quis-
bus inceperat.

Dixerat & flexis ceruice & populite Phœbus,
Cum sacris terras numinibus repetunt,
Et quacunqz volant, virtutibus omnia pleni,
Et spe & lētitia multa secunda canunt.

INSCRIPTIONES QVI- bus arcus dedicabatur.

SCH. POP. Q. COMPL.

DOMINO Ioanni Martino Silicęo, prestantissi-
mo Theologo, Philippi principis sereniss. prece-
ptori, ecclesię Toletanę degnissi. Antistiti, summo H̄o-
spaniarum Primati, qui parem cum tanta dignitate v̄l-
tutem ostendit, litterarum amore atqz patrocinfo ingen-
tia merita cumulauit, & Compl. academiam in summā
pacis, tranquillitatis, incrementi & propagationis spem
erexit.

E

D. Ioanni Martino Silicæo præstantissimo Theologo, sereniss. principis Philippi præceptoris, Archiepisco po Toletano, Hispaniarum primati digniss. academiæ Complutensis liberatori, pacis & quietis in rep. literaria fundatori, ob singularem virtutem, & summae dignitati non imparem sanctitatem, cum propensissimo literarum amore coniuncta, Complu. Schola celsitudini eius atq; præstantiæ deuota, patrono felicissimo. D.

Illustrissimo, D. D. Ioanni Martino Silicæo, Christi Opt. max. vicario benigniss. cui vita sanctimonia cœlū pollicetur. Diuina sapientia felicissimum Philippum Hispaniarum Principem instituendum tradidit. Generosa animi magnitudo terras aperit, incorrupta Minerua oliuam & æg idem in sapientia signum, tum eiusdem protectionem defert. Pudicæ Musæ lauream coronam neant, candidus Apollo triumphum celebrat, Quibus dotibus Ecclesia Toletana in matrimonium cedat. S. P. Q. Comp. arcu. D.

Literatus Senatus literarum principi. Theologorum Schola, eruditissone & moribus Theologo clarissimo Philosophorum gymnasium, Philosopho nobiliss. ingenuarum artium familia, parenti illarum benignissi. Ecclesiasticus exercitus, maxime strenuo ac sapientissi. sanctissimæ ecclesiæ duci, Gloriosissi. præsulsi populus eius success. præsul Gloriosissi. universus deniq; Complutensis greci pastori suo expectatiss. præsentem dignitatem, summae quidem, sed meritissimam (id quod felix faustumq; sit) cum ingenti omnium gratulatur letitiae.

Archiepiscopo Toleta, D. Ioanni Martino Silicæo, honorum ingentiorum fautori, disciplinarum patrono,

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 67

Indigentium ac misserorum pr̄sido, qui pr̄scam sancto-
rum patrum sinceritatem, antiquorum ep̄scoporum vi-
gilantiam, & iam diu desitum misericordem animum,
ad perditos mores emendandos reuocat Schola. Com-
pluten. dicat.

Felicissimo pr̄suli, cuius hodie auspicio, ingenuæ ar-
tes nostre in recipiunt, ingeniorum certamē agitur, Theo-
logia exultans principatum tenet, Schola Complutensis
totam hanc celebritatem offert.

Ferro & Silicei clypeorum insignibus, aridam materiā
totam videlicet studiosorum turbam, Mecenatum negli-
gentiam marcescētem accendendā & excitandā Compl.
Schola subministrat.

Votis tanti pr̄fatis diuinat, hic collapsum lyceum
in meliorem faciem, opere et cultu magnificentius redi-
det. Felicitac triumphatori patrono nostro, dī deęq; om-
nes fauete, si nos respicitis.

Studio sumus arum chorus Complutensis academę,
quam libertatem inesperata letitia recuperauit, a morte se-
necissimi nominis Francisci Ximenes amissam, Ioanni
Siliceo humanissimo pr̄suli, Archiepisco, Tolet, & illu-
strissimo pr̄incipi acceptam refert.

Illustrissimum ac preclarissimum Hispanarum Ar-
chepresulem, Ioannem Martinum Siliceum, ab ep̄sco-
pato Chartaginensi nuper Serenissimi Pr̄incipis Phi-
lippi auspicio, Dei Optimi, Maximi, bonitate in Au-
gustiss. Toletanum Archiepiscopatum summa cum spe
& emolumento, literatum omnium nuper euctum.

E 13

Compluten, academis, senatus literaris cū musarū omnium choro, nouo sui incremento exultantiū, patronū ac mecoenatem suum indulgentiss. B. M.

C. P. L. C.

Antiquata moenia, & pene collapsa, hucus aliae Cōplutenis academis, quae rubigine & squalore cōtraxerant, & seruitio oppresa tenebantur. D. Ioannis Martini Siliceti præfusis archiepiscopiq; Tolet, aduentus felicissimus redemit, clementia & misericordia refecit.

S. P. C.

Silicēo maximo Hispaniarum præfult, Archi. Tolet, sereniss. Philippī principis magistro, schola populus q; Comp, literas, honores, suum maniq; dignitatem gratulatur, sibi q; ipsi felix ac faustum ducit: & alterum Franciscum Ximentum verū patronum, benigniss. q; patrem, e cœlo cecidisse fatetur: nam si ille Musarum domum erexit, hunc erectam auctorū, auctamq; seruaturum arbitratur.

Silicēum Philippī Hispaniarū principis, Caroli Cæsaris Imperatoris filij, magistrum, musarum & bonarū omnium literarum sacratissimum, patronum suum, nuper Tolet, ecclesiæ præfulem creatum maximum, S. P. Q. Comp. Deo Opt. Max. seruatori, votis fausti auspiciatiq; successus, nuncupatis libentissimis ac tocundissimis ansi mis excipit, eiusq; ditioni, arbitrio, & imperio publicas literas, cōmunes penates, priuatas fortunas, tenip. vniuersam, se suaq; omnia dñina & humana deo bene & lente permittit.

SChola o nimis felix scyllets exposita canibus, liby
scis concussa sirtibus, io clamet cygneo canore vox
dulcior tua, p̄sincipem nausta, quo nescias diligētia ne, an
grauitas, prudentia, an eQUITAS, sciētia rerum, an morum
dignitas p̄stet

Rector Academiacq; Complutensis, Domino Ioan-
ni, M. Siliceo, litterarum p̄f̄silio, sacræ Theologicæ
magistro, Serenissi. Principi Philippi p̄ceptori, Ar-
chiepiscopo Toletano, ob denitam humilitate super-
biam, modestia elationem, vitia virtutibus conculcata,
ob potentiam Apollini nouemq; fotoribus restitutam,
hunc dicat triumphum.

Carolus quīntus, Cæsar Augustus, Imp. Maximus,
ea felicitate qua cætera, p̄f̄fecit Ecclesiæ Tolet, pro-
tomystant dignissi, Ioannem Mart. Silicæum, egregium
Theologicæ doctorem, singulare morum exēplar, fulgen-
tissimum p̄f̄sum fidus. Cooptauit Paulus pontifex
max. Gratulatur Iberi Patresq; populusq; Gratulatur
Complutense lycæum, inq; tantum audij testimonium nobis
ludos edidit.

Ioannus Martino Siliceo, Theologorum decori, ob sin-
gularem doctrinam, morumq; candorem. Philippi
felicissimi principis institutori quondam creato, deinde
ob egregiam eritam Carthaginensi ecclesiæ p̄f̄fecto, tandem
ad Dei opti. maximi gloriam, christianæ seip. protectio-
nem, Barbarorum expulsioneum, misarum restitutio-
nem, virtutis remunerationem, egenorum, vñduarum, misero-
rumq; ornati solatiū, cum publico Hispaniarū applau-
su, ad Toletanū pontificatū nuper promoto, Academia
Cōpl. arcū varij studiorū vñgilijs ornatiū etigēdū. C.

E 13

SAlve salus ipsa, felicissime aduentis felicitatis author certissime, diutissime luceas Silex lucidissime, pronotis eorum quos sustines, Stes precor firmissima bonorum omium columna. Tam fausto pede nunc vissas tuos, quam cupide & ardenter, iam pridem omnes expes etamus aduentum.

Inscriptio Graeca.

Tῷ σεμνωτάτῳ, καὶ τοῖς ἀγίοις ἥθεσι, καὶ τάσσαις ταῖς ἀρεταῖς καὶ εκοσμημένῳ, Ιοάννῳ Μαρτίῳ Σιλικείῳ, τῆς ἐν σιβερίᾳ ἔνεκα, καὶ κατά τούς πενίχερούς οὐ πατει καθ' ἡμῶν πυν θανομένης ἐλεημοσύνης, τάσσαις σοφίας ἐνφρανεείσαι, καὶ ὅλην κομιδαντού τούς πέλιοκαρπάσα, ταῦτην ἐορτὴν ἐγέρει.

Interpretatio.

Grauissimo & sanctis moribus atq; vniuersis virtutib; exornato Ioanni Mart. Silicco, ob pietatem et religione, inauditamq; nostro aucto erga pauperes misericordiam, vniuersa sapientia gestiens, & tota Com plutensis turba trispudians hoc festum concitat.

Alia Graeca.

Tῷ τῆς ἐλευθερίας στίλβοτι φοτὶ καὶ τῇ θεραπείᾳ ἀθηναῖς ἀρ ποτέ οὐδεις τῷ τῆς πεδίας ἀγίδι, καὶ ως ἀπλαγῆται πολλαχεστάτωλέου βωμῶν, παντες οἱ τῶν μουσῶν καὶ τῆς σοφίας τρόφιμοι τότε εἰρον, καὶ τὴν ἐλαῖαν προσφέροντες κιτέουσι, καὶ τὸν ἀρχιερέως γουνατακὸνθερεῶνα ἀπίστουσι.

Interpretatio.

Libertatis splendendis faci, facta Minervae arei, do, cernarum Egidi & clypeo, atq; vt semel dicam, vissime misericordiae artis, vniuersi musarum & sapientiae alumnis, oltuam & lanam gerentes supplicant, Genua & mentum pontificis contestant.

COMENDA

CION DELAS GLOSSAS VVL

gares, al Reuerendissimo Señor Arco-
bíspio de Toledo en Tercetos

Castellanos.

A L principe de prestes, al primado
Despaña al que a las Musas da reposo,
Salud y dicha buena, y mas estado.

El benigno lector, el que esta ansioso
De ver en su lengaje algun estílo,
A questas glossas lea codicioso.

La musa çaharenã el duro filo
De mi ronca vihuela no le espante
Que mas delgada hebra no la hilo.

O quieta me diesse brío tan bastante
O quien ya me inspirasse melodía
Que sonasse en poniente y en leuante.

Effuerça te algun tanto musa mala
Pública de tu lengua su thesoro
En vano no se vaya a queste dia.

En la grfega se halla el bello choto
Mezclado con cantates y cordura,
La granedad en Roma y en su foro.

E 111

En todos los negocios la ventura
es mucho lo que puede, y adelanta,
de los sabios las lenguas son hechura.

Aquel diuino Homero en Griego canta,
y muchos otros mas que aquí me dexo.
Maron en los Romanos nos encanta.

En nombre de mi lengua yo me quexo,
aquí con bozllorosa, y triste acento,
que nunca tuvo yedra, sino texo.

Agora me paresce que ya siento
brotar nuevos pímpollos de laureles,
gustados con furor y con aliento.

Aquestos por ventura en sus papeles
darán alguna muestra, algún dechado
del lenguaje Espaniol, de sus nuevos.

Ay gracia, o ay donayre tan salado
en otra alguna lengua, que no cobre
fabor nuevo en la nuestra trasladado.

En copia de palabras quisen la sobre
no siento, aunque las dos contino leo
que me mostraran bien si fuera pobre.

Antes alguna vez quando me veo
forçado en la licion que aquí professo,
con latin declararme por rodeo,

Al romance me voy claro confieso.

mi poca abilidad, y luego hallo
palabras conuenientes al proceso,

Las agradables metaphoras me callo,
las sentencias embueltas con refranes,
no digan, lo que suelen. Cada Gallo,

Los dichos apazibles de truhanes
los motez y las gracias y binezas,
a quien no quitaran dos mil afanes!

Para las cosas grandes tus altezas
que tienes se parece lengua mia
quando el Predicador dice grandezas.

En mi infinez y juventud bfuia
vn varon, que los mas bien conocieron,
por nombre Dionysio se dezia.

Testigos me seran los que le oyeron
de aquella magestad conque hablaua,
y aquel torrente grande que en el vieron.

Vocablos, parecia que innovaua,
segun muchos dezia, grandemente
los fines de la lengua dilataua.

Aqueste nos monstraua claramente
la fuerza de la lengua que tenemos,
y quan poco se sabe de gente.

Aqui con la latina la ponemos,
el inclito Rector lugar le ha dado:

Si de las cosas proprias no me agrado,
y en esto mi juicio tengo falso
en nada la Romana se ha agrauiado.

Señor Reuerendissimo la mano
le dad para ayudarla, pues merece
tener de vos fauor todo el humano.

Continua la virtud loada crece
y el exercicio que es fauorecido
en alto en vn momento resplandece.

Antes olvidara el aue su nido
las aguas hazia tras yran bolustendo,
que se ponga Mecenas en olvido.

Aqueste los Poetas requiriendo
su ocio, y sus ingenios sustentando
ha hecho que el latin este bluiendo.

Estamos otro tal agora esperando
que haga nuestra lengua valerosa,
su ayuda, y su fauor encaminando.

El soberano edificio, la costosa
madera, y canteria, los bestiones
algunos les parece eterna cosa.

Y al fin andando siglos los montones
de cantos solo quedan, o ruinas
como arbitraría piedra de mojones,

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 75

Aquí deuieron ser algunas mías
el caminante que passa va diziendot
he aquí de la alta torre las esquinas.

Oetros de mas quilate, no queriendo
gastar en piedras muertas dexan renta,
para la casta donzella proueyendo.

Ay Díos que santa obra, quanta enuenta
de aqueste tal varon auer deuía,
por falta de Poetas no se misenta.

En el canto de aquestos Esiuris,
exemplo a los de mas eternamente,
en sus medidos versos dexaría.

Por donde conocemos a la gente
passada, qual fue Griego, qual Romano?
porque se sabe agora del valiente?

Tuueron escriptores a la mano,
que nos dieron noticia de sus cosas,
y los libran del diente del gusano.

Aqui señor tus obras valerosas
en que dicho samente a si te empleas,
los versos las publican y las prosas.

Ati lector las damos que las veas.

GLOSSAS CA=

STELLANAS. A LOS SIGVIENTES
versillos, propuestos en la contienda.

Sepa cierto la virtud
que sera remunerada
aunque mas este encerrada.

Si el hierro en la piedra hiere
en alto falta la lumbre,
la virtud sube en la cumbre,
qndo humildad la cubriere,
sella la Dios, porque quiere
que en su nombre sea hallada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud,

Aunque este mas disfraçada
la llama en el pedernal,
con el eslauon llamada,
sale a fuera publicada
por la fuerça del metal.
pero siendo el eslauon
qual aquell que de Iason
desciende, y la piedra tal,
la virtud de cada qual
ha de ser notificada,
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

No puede el premio faltar
a quien consigo le tiene,
que de la virtud prouiene
al hombre premio sin par,
no pense de se quedar
la virtud, sin ser premiada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Sepa la fina virtud
que ha de hallarse en el cetro:
si conse y amor de dentro,
fundia su fuerça y salud
sepa que del ataúd
a vida ha de ser tornada
aunque mas este encerrada.

Delpedernal en la vena

el fuego y aze escondido,
fasti tanto que es valido
del esfauon con la pena.
sepa cierto el alma buena
que a luz ha de ser sacada
aunque mas este encerrada.

El alma que luze y arde
con obra del fino amor
que le da la luz y ardor
sustra espere, y tiempo guarde,
porque temprano que tarde
en plaza ha de ser honrada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El pedernal escondida
tiene su lumbre y secreta
y assi encubierta, y metida
esta la virtud perfecta
en el alma recogida.
mas de oy mas sera encendida
y con premios publicada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Estaua en el pedernal
encerrado ardiente fuego
toco la mano real
y encendio esta lumbre luego
con ella sera alumbrada

en el mundo la virtud
dexara su quietud
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

Dios es el rion de azero,
pedernal tu corazon,
del qual al toque primero
saltó vn fuego, vn nuevo don,
este alumbrá la razon:
tu virtud haze ensalzada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

Sepa que es de tal vigor,
que aunq el mundo la despida
por no ser del conocida,
no se pierde su valor
que en otro mundo mesor
ha de ser gratificada
aunque mas este encerrada.

Encierrase en fortaleza
del fuerte batallador,
porque este mundo traydor
no contrasta su firmeza
y por tanto su destreza
deve ser remunerada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

P V B L I C A L A E T I T I A

La virtud piedra preciosa
en el sabio y virtuoso,
no da al principio reposo,
mas al fin cierto reposa
haze su vida gozosa
y es de todos alabada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Christo es la piedra angular
y san Pedro el fundamento,
puso Dtos nuevo cimiento,
en su yglesia al pedernal,
del tocado ha de alumbrar
del su luz sera premiada
aunque mas este encerrada.

¶ Otra fuera de ley,

Si piedra es firme cimiento
donde se funda la yglesia
virtuosa
Basara por fundamento
en que se funde la nuestra
pedernal.

Sepa cierto la virtud.

Tiene virtud fuerza tal
que alumbrado ala razon,
la razon es esfauor
de justicia divinal,

ved si con tal pedernal
la virtud sera alumbrada
aunque mas este encerrada.

No puede, no puede ser
que pues Dtos tanto la quiere,
del que tal soy a tu merte,
olvido pueda tener,
puede virtud padecer,
pero al fin sera ensalzada
aunque mas este encerrada.

Podemos la ver andar
abatida por el suelo,
mas nadie tenga ; ecco
que Dtos la quiere de xar.
es un modo de afinar
la que ha de ser encumbrada
aunque mas este encerrada.

Como puede ser que Dtos
siendo la misma virtud
confiante que ingratitud
la derue que aca entre nos,
Dtos y virtud no son dos
ved si sera sublimada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Ni la candelas encendida
se tiene en secreto puesta,
ni la ciudad sobre puesta

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

en el monte,esta escondida,
la virtud de Dios regida
conviene ser difulgada
aunque mas este encerrada.

El fuego en el pedernal
viuo esta, y dissimulado
mas del azero tocado
da de su virtud señal
mostrandose en breue tal,
que no parea esta callada
aunque mas este encerrada.

Largo tiempo en la prision
tuuo Joseph en egypto,
estimado en tan peqñito
que del ya no auia mencion,
mas la deuota oracion
manifiesta la celada

aunque mas este encerrada.

Pastorcillo fue David
sin estima en mocedad,
mas creciendo ya la edad
descubre su bluo ardido
virtud, de tal adalid
ha de ser en sin hallada
aunque este mas encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El hombre es el pedernal
la voluntad es lauor,
quien los inueve es la razon,
la lumbre virtud moral,
es le el premio y esca tal
do resplandece estimada
aunque este mas encerrada.

Soneto.

Alegrate Sion, que en alta peña
asientas tu clemento y edificios,
mejorense de oy mas tus sacrificios,
estiende con placer tu rica seña.

Comempla como dios, no se desdena
hazerte con larguezas beneficios,
mudando el ornamento de tus quisicos
en fuerte pedernal por berroqueña.

Tu esposo celestial te restituye,
aguarda al buen gouernio del pastor
no flaco, soñoliento, y mercenario

A queste te hara muy gran fauor
que nunca por temor del lobo huyas,
ni guarda por codicia del salario.

Sepa cierto la virtud.

Esta virtud excellentē
es vna vela encendida,
pero en el medio escondida
da poca luz a la gente
mas Dios ponela euidente
en vn candelero alçada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El que mas esta encumbrado
por qualquier arte subido
si de virtud es menguado
sepa que esta aparejado
para ser presto caydo,
y si quiere no caer
empiece en la suuentud
en obras de merecer
que a la fin le ha de valer
solamente la virtud.

La soberbia, y auaricia
ponen al rico en pobreza,
porque llega la codicia
juntamente con malicia
y le abaxan del alteza.
pero la virtud diuina
entre los buenos buscada,
es thesoro, y clara mina
que ella mesma se encamina
para ser remunerada.

La virtud aunque pospuesta
no le falta perſicion,
en el alma esta compuesta
y en sus obras manifiesta
lo que esta en el coraçon,
mas despues de conocida
y su alteza declarada
danle el pago en esta vida
y en la otra sin medida
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El diamante encerrado
dentro de su mineral,
de ninguno es estimado
hasta el auerle sacado
que le conocen por tal,
virtud es desta manerā
que aunq; mas este encerrada
quierer encubrirse, o no querer
en el fin de la carrera
ha de ser remunerada.

Si el eslauor de poder
Toca en piedra virtuosa
haze aquell fuego poner
donde todos puedan ver
su mano muy poderosa,
la piedra del pedernal
del gran principe tocada
descubrio en si lumbre tal
que le daran premio igual

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 81

aunque mas este encerrada.

Por hurtar lumbre del cielo
Prometheo fue castigado,
pues el que nos ha alumbrado,
con su lumbre en este suelo,
cumple sea remunerado,
el galardon sea tal
como al otro pena dada
pues que castigan el mal
a virtud de su premio y qual
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Quanto el fuego mas se intimida
tanto brilla, y arde mas,
virtud dentro en su compas
obra como sorda lumbre
es un abismo, una sima
do la bondad es hallada
aunque mas este encerrada.

Como con fuerte menco
del esfauon quando hiere,
el pedernal que le quiere,
centellea con deseo
así va de Siliceo
virtud en Iesus fixada
para ser remunerada.

No por propia potestad
la centella empedernida

del pedernal es salida,
mas con toque de verdad
del esfauon de bondad
ha de ser qualardonada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Dízen que amor y dinero
no puede estar ocultado
y aunque se encubro primero,
la fama es su pregonero
por donde sale al mercado.
Este mismo tiene el fuego,
y la virtud viene luego
con tal lumbre acompañada
que haze vislumbre al ciego
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Semejante a la verdad
es la virtud escondida,
que su muy gran claridad
le procura dar salida
esta do quiera metida,
y al fin es remunerada
aunque mas este encerrada.

Aunque la virtud en si
baste por gran galardon,
y pueda sola por si
tomarse por alto don,

E

no contradize razon,
dexre de ser sublimada,
aunque mas este encerrada.

Es joya de tal valor
que no se puede estimar,
no tiene piedra señor
que se le pueda ygualar,
esta sepa sin dubiar
que sera remunerada,
aunq; mas este encerrada,

Sepa cierto la virtud

Tiene tan gran magestad
la virtud do quierque posa
que mirando su bondad
catiuia la libertad
sin dar lugar a otra cosa,
da desigual galardon
fama y honrra no acabada
en si esta la perficion
por do siente el coraçon
que ha de ser remunerada,

Sepa cierto la virtud.

Tenga quien quisiere renta
honrra del mundo y fauor
que al fin al dar dela cuenta
en el dia del afronta
vera que es todo vn vapor,
mas la virtud aunque amarga

y del mundo desechada
crea quien lleva su carga
ala corta o a la larga,
que ha de ser remunerada.

Hase agora parecido
en este sancto perlado
que estando tan retraydo
encubierto y escondido
ha le dios presto ensalzado
do claramente parece
que la virtud esmerada,
quanto mas baxa mas crece,
y en su tiempo renardece,
aunque este mas encerrada.

Sepa cierto la virtud

Como entretexida yedra
es, quien de virtud se ayuda,
que prendida siempre medra,
aunque se arrime a vna piedra
de pedernal muy desnuda.
allisustentada crece,
y por su valor merece,
que de todos sea buscada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El bueno y el virtuoso
que va huyendo y se encierra
en vn rincon dela tierra

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

por hallar algun reposo:
Es de su virtud celoso,
pero ya sera buscada
aunque mas este encerrada.

El que no halla verdad
en el mundo, ni razon,
el que ve la perdicion
de virtud y de bondad,
hiera aqui con esfauor

y sera luego hallada,
aunque mas este encerrada;

Hiera con toque de amor,
moutdo de santo zelo,
no con fuerça, ni furor
sino rodilla por suelo,
La gloria y virtud del celo
assí sera reuelada
aunque mas este encerrada.

SONETO.

El cuydosof pastor, el buen cabrero
que apacienta el ganado en la montaña
en alto tiene puesta la cabaña,
de dia le vereys en vn otero

La piedra y esfauor en el esquiero,
con cuya prouision, y presta maña,
la yesca con centellas toda vana,
alumbra la espessura, el monte fiero.

Da luz a los nausos anegados
que ven desde las ondas esta lumbre,
el leon espantado va huyendo.

Aqueste buen pastor, que esta en la cumbre,
es bluo pedernal, que en el hirsendo
todos estos prouechos son sacados.

F 5

PUBLICA LAETITIA,
GLOSA MAS DILATADA SOBRE LOS

versos Castellanos. Responden a ellos la vltima copla,

Es como sueño esta vida
es vna sombra, es vn triste
es como rosa florida
es carrera difinida,
de aquel supremo compas,

Andando en el mejor juego
encontramos en el lazo,
fenece la vida luego
viene el eterno sosiego
sin aguardar a mas plazo.

Es curescesse la gloria
de duques papas, y reyes
apagasse la vitoria,
su blasón y su memoria
fin ya tienen con sus leyes.

Mas mortalidad quebranta
la virtud a donde mora,
eterna memoria planta,
y al muerto da vida tanta
que no muere sola vna hora.

Por esta muertos bismos,
y ausentes somos presentes,
por esta al cielo subimos,
y por esta merecimos,
auer gloria entre las gentes.

Esta nos haze immortales

esta nos da eterna gloria,
esta nos saca de males,
aquesta nos haze y gualas,
con los de eterna memoria.

Y si por premios andamos
no la deuemos dexar,
porque si bien lo pensamos,
en la virtud mas hallamos
que podemos dessear.

Por virtud se ha fauorido
dela virtud el dechado,
ala virtud se ha tenido,
y continuo della asido,
vn tā grā premio le hā dado.

Es del hōbre sin cesar
siempre ala virtud seguir,
pues que la quiso nōbrar.
y de si nombre le dar *A niro*
no la dexes sola yr. *virtus.*

Porque si bien la siguiere
en vejez y mocedad
Quādo la muerte occurriere
dara de si claridad
parecer se ha la verdad
su virtud sera illustrada
aunque mas este encerrada.

Fin delas glosas.

PICTVRAE

ENCOMIVM, SIVE DE ICONIBVS.

Voniam ad eam partem, Lector, de uentum est: ubi Iconum exēpla proposita certis, ne quid te in ipsis res moretur, nō p̄sgebis p̄fations vi ce aliquā tibi notitiā apponere, eorum quae ab eruditis scholæ no stre hominibus in hisce figuris ex pressa sunt, vt si forte carmina alesu b̄i cessarunt, hic ubi plane satis factum sit. Nec in fr̄ris si ad Poeticā cōmissionem (ita enim huiusmodi certamē da in Augusto a Tranquillo vocantur) imaginū cōmūnū aduocata sum: notū est em̄ Simonidis dictū, qui picturā, Poēsim tacētē appellabat, quēadmodū e diuī se Poēsim, loquentē picturā: vñ pictoribus atq; Poētis quidlibet auctōdī potestas fuit. Quanq; si altius rē ipsam inspiceris atq; attētus cōsideraueris, quiscquid vñq; aut graphicē aut amēne carminib⁹ suis Poētē cecinerūt, totū sūd opus picturæ est, tantumq; poētēa p̄fstantiorem esse arbi tror quantum vmbrib⁹ corpora digniora sunt; aut vñq; e. figūs ipsiis imaginib⁹. Quod em̄ illa calamo deserbit, & verbis vitro ac citro cōquisitis lectorū oculis sub cōcere conatur, vixq; & raro tādē assequitur, f. cili nego tio pictura exhibet, & adūbratis imaginib⁹ exprimit. Vbi consideres paulisper velim, qua cura Poēta voculē conquirat, quare religione mēsuram obseruet, quā diligētia varietatem capet, quā anx̄te vte singula verbū subū dicētū vocet, & deniq; vt nullius artis p̄fūdū fūrō ille comparari possit, qui animis hominum vt dicebat Democritus aut innasci, aut inspirari debet. Vt taceā in tūm Synalœphas & Eclipsis, aliaq; item cacophonię

vitia, quibus nūc versus hiantes reddituntur, nūc decur-
tati, nūc niurem imitantes. Quę adeo nēquerunt a poe-
tis eūtari, vt ad illa itinere intercluso poēsis muta futu-
ra sit. Iam si personę inducendę sumi, illico cumulus ra-
tionum quęritur, quid singulis conueniat exacte exami-
natur. Decori tandem cura habenda est, ne sit quod pos-
sint Aristarchi reprehendere. Vbi perinde mihi miracu-
lum esset, eundem semper tenorem seruare, neq; in aliquo
aliquādo cōtinere, ac si hominem mihi quispiam narra-
ret, qui quod Sibi de summa confinxit Maro, somno lumi-
na nunquā declinaret: hinc mediocritas in poetis nō ad
instituit, atq; quod placeat summū est futurū. Vnus Ma-
ro inter Romanos in heroicis laudatur, post hunc seu
vterq; genere Martialis & Flaccus: non quidē opinor,
quod ingenio Nasone Lucanū, Papinū aut alios vice-
rint, sed quod lime tēdū sustinuerint, & qua erāt inge-
niū rigiditate p̄diti dū in seipso emēdādos desudau-
rint: qua vna proculdubio re eruditiorū virotū monumē-
ta eternitatē aut interitū merentur: qua de causa nō est q;
mirremur si a grauissimis authoribus in multis locis sum
probatur Naso, manū de tabula isto tollebat, & quo tē-
pore etatis sanguis deferuerat, sufficiq; sā ad scripta sua
castigāda pp̄sist, in durissimā fortunam incidēs de se
ipse alicubi scribit:

Depōto. Nec tamē emēdo, labor hic quā scribere maior,

Mēsq; pati durū sustinet egra nihil. Et rursus alibi:
Sæpe piget (quid enim dubitē tibi vera fateri)

Corrigere & longi ferre laboris onus.

Quāto pictoribus liberor cāpus qbus modo pictura
nō inepta sit, suis vmbbris ac lūminibus cōstet, recteq; ar-
mogē & symmetriā obseruet, impune est p multa sēpe ad-
dere q; solū ad tabulę ornātū sp̄cūt, Par et galli p̄prio
nomine appellāt, vñ facilius sine p̄scibūs mare deprehē-

des, quāstine rupibus & arboribus picturas: hincq; pro
 uerbū Floratianū locū habet, de cupresso facile effingē
 do. Atq; vt vnicū exēplū proferam, reprehenditur Ouis-
 dius a Seneca, quod cū in orbis inundatione satis pro rei
 amplitudine dixisset. Omnia pōtus erant dectant quoq;
 litora ponto, nō cōtētus ita dixisse, orbe terrarū deuora-
 to lasciuerit, illudq; cū ceteris subiecerit. Nat lupus inter
 oues, saluos fuit vnda leones, vnda vchit tigres, nec vires
 fulminis apro. At si hoc idem graphicē stilo pictōr ex-
 pressisset, nūhil esset amēnus aut gratius. Effertur in cēlū
 laudib; Maro, qđ amplissimē vnicō hemisph̄io Troia
 nēvrbis clādē explicauerit. Litora tū patrīc lachrymās,
 portusq; relinquo, & cāpos vbi Troia fuit. Quodq; aridū
 & tētūnū pictōr esset, hūc summāe laudi tribuit. Adeo
 eloqui longe granitus est, & sinopis, rubrice, sandarache,
 cernisse ac ceterorū pigmentorū prodigiū, p̄cīstati vrbō
 tū studemus. Multa dicentis p̄termissēda sunt, multa su-
 nuēda, dissimilāda alia, & ad agricolāe prudētis exēplū
 manū semē spargēdū est nō sportula qđ Corinna admo-
 nuit, cū ei versiculos Pindarus legisset, quos p̄ etatē lasci-
 uīs cōposuerat. Eā ob tē apud Platonē Socrates, nem̄ fui-
 altiquid sc̄ribēdū esse cēset, quātūcūq;. n. ab hmōdī calū-
 nijs scriptura inimunis cēset, ppter verborū amphibō
 logiā, ppter sensa parū intellecta, ppter diuersa īgenorū
 acūmīna, var̄asq; legētū sentētias ferme nūnq; authoris
 sensus cōstat, & caligīne ac tenebris innolusf. Didicet
 hoc ille ab ēgyptijs sapiētib; q; ob cādē fortasse causam,
 neq; ob aliquā alia religiōnē moti, ī imaginib; ac p̄dūrīs
 p̄ elemētis aut notis vtebāt, neq; vllos vñquā characteres
 admisserūt. Lēx iste Hieroglyphicē vocantur, de quib; bus
 Horus ēgyptius libellū scripsit, eū adeat qui intelligere
 voluerit, quāto ille literē mēltiores sunt, quē nō modo an-
 mi notiones iudicāt, sed & oculos pictura oblectat, & ali-

qua naturæ cognitio erudiunt. Principium isti in fallor habuerunt, dum naturam rerum contemplantur, quæ quocunq; oculos conuictas, nulla re magis quam pictu ra commendatur. Porro cœlum quod supremū est, quot figuris & stellarum imaginibus omni sui parte variatum: iam alicubi astretem ostentat, iam leonem, iam taurum, iam bœbulcumq; nihilq; deniq; in terrenis est, quod non ibidem astronomi annotauerint. Quo illi unico libro utentes, multa in terris futura prædicunt, multa iam ī instantia patefacti, & quod in psalmis per Prophetam dictum est. Cœlum vi pellem extensom commostrat, in

Psal. 103. qua maris vīs intelligent nautæ, noctium vigiliis custodiunt pastores, morborum incrementa distinguunt medici, montium altitudines cognoscunt geometri, locorum distantias allequantur cosmographi, ruris operas obseruant agricola, vetustissimo pœta sic canticis:

Hesiod. 2. Γλυκόδων ἀτλαγενίων ἐπιτελλαμενός

in Ergis, ἔχεσται ἀμάτου ἀρ-τοιο δέ θυεστομετόν.

Id est, messis quidem incipiecia est ab ortu Pleiadū Atla te genitarum, atatio vero ab eundem occasu. Habet ergo vniuersi quod legant, modo animis attentis circum spicant, & eruditis oculis, quod a Cicerone proverbis vice usurpatum est, corpus illud diuinum contemplatur. Iam vero terra quæ nobis mater est, quod tessellis bus & herbis vestitur, quid aliud sit quam seipsum pingere & coloribus diuersis exornare: quæ naturæ vernalis specie, ita hominum animi recreantur, ut vna per agros deabulatūcula quibusvis altis delitius anteponat. Quo rū pulchritudinē & decorē tanquā gloria futura exemplar, deus in psalmis secū esse affirmat. Cognoui, inquit, omnia volatilia cœli, & pulchritudo agri meū est. Vnde mihi saepe cogitare accidit, aquas illas supra cœlestes quæ in ipso statim mundi primordio, ab his uostris diuise sunt,

aliquid illi huiusmodi pducere, quod perpetuo vitescunt
& exultat ac nouis floribus subinde pullulat: nec enim
facile dictu est quātū animus ad cœlestia trahatur in nemo
rebus aut sylvis constitutus, vtq; humanis omnibus ne-
glectis, nescio quā illico attonitionē cōcīpit, quāve extas-
īs, vt sic dixerim, patitur ad supna illa meditāda raptus.
Quia de causa gentiū religio lucos oēs numinibus dicabat,
quāpiā in illis diuinitatē esse cēsens. Hę sunt nimis rū-
ptūtūrā vites & imagīnū latissima potētia, quod Aristote-
les vt cetera percipiēs, factu, inquit, difficile est, quin spe-
ctaculis aut visis tangamur. Verū ne nos materialē insequē-
tes, ad argumenta noua diuertamus, inter cetera omnia
ornamenta quibus terra parēs administrabilis est, flores ante-
omnia p̄incipiatū tenēt: nūc enim aurifulgorē ostentāt,
nūc arētū cādōrē exprimit, nūc sanguīnē ruborem
p̄eſerunt, nūc imperatorīa purpurā expandūt, & ita
viva quēdā tapetia cōexiūt quę totas parasangas aliquant
do occupāt. Quis nō veris tēpore iter faciens sa p̄e nume-
ro in memorīā reuocat, quod dictūa dño super Mathēū 6, cap.
est: Cōſiderate lilia agri quomodo crescunt, amen dico vo-
bīe, neq; Salomō in tota gloria sua vestebarūt sicut vñū
ex istis. Verū iam tecū tacite submurmuras vñā esse hu-
iūmodi picturam, quę oculos tātū & vīsum delectat atq;
cū sole occidente marcescunt: ideoq; passim ab omnibus
authoribus & p̄fertim in sacris volumnībus fugaciis vo-
luptatis exēmplū usurpatur. Sīt ita sane, neq; inficias eo
quam celerrime flores interire, siquidem omnia terrena
pereunt, & quo nobis pretiosiora sunt, eo cūtius e conspe-
ctu abducuntur. Vnde elegante ita quidam cecinist.

O nūc data longa festa summis.

Statius

Cur plus ardua casibus patetis?

In Eu-

Cur saeua vice magna non senescunt?

canige

Verumemarcidē remedia conferunt, & adhuc fulgoꝝ nehli.

se ablato vites retinunt. Rogate medicos quantum in illis praesidu*m* inueniant, quam multipliciter morbis indeantur. Nec enim credatis diuinum Hippocratem, certos quos vetustiores medicos altius volumina aut libros habuisse, quos agrorum planities aut strigua prata, culmina etiam aut montium precipitia. Ibi illi remedia legebant, terrae fibras scrutabant, & quodque radix pollerent, tabulis aut pellibus exaratis commendarunt. Audis paulisper maximum totius naturae myste Pliniu*m* libr. xxii. de hac re loquenter. Qui ut ingenti dexteritate quadam, quicquid intendit grauissime prosequitur, ita siu hac parte hominum presentium negligenter reprehendit, quibus in tanta vestigia cupidine cura tamen & otiosa sit, ut quod passim remedia natura obtulit & contemnat & pedibus cōculcent, satisque sibi cōsultum putet, quod altera fiducia vniāt. Pinxerat, inquit, natura remedia in florib*m*, visuque ipso alos inuictauerat, etiam delitatis auxilia permisceus, in deinceps iusti aliquas aspectu hispidas, tactu truces, ut tam non vocē ipsius sanguinis illas, rationeque reddētis exaudire videamur. Ne se depascat aucta quodrupes, ne procaces manus rapiat, ne ueglesta vestigia obterant, ne inuides ales infestingat, his muniendo aculeis, telisque armādo remediis ut tutu*m* ac salua sint. Haecenus Plinius. Veruntamē florū coloribus relictis, in quibus manifeste picturā relucet. Cū uno in loco motes sese offerunt, alibi nemora & virētia prata, alicui bī rursum deserta loca, & in his ipsis oīgenē fere. Quid aliud quam picturę distinctionem cernimus? Vrbes deinde, oppida & villae, in hisque ipsis aut humiles casę, aut superbae arces, suis phratriis & tribubus diuīs, nōne & ipsis picturam referunt. Dicam certe quod mihi continent, alii quid sentiant explicare poterunt, nihil vñquam oculis meis, aut facundius, aut gratis subficitur, quam si viderem ex loco aedicto conspiciam, unde mihi cōficiā

fere ostendant, totaq; illa domum, templorum, Bassili-
carum & turrum coronat conspectus nostro visenda se-
sc offerat. Taceo hominum ipsorum conuentus, publi-
cos ludos & religiosis pompas, vbi ordo, qui potissi-
mum hæc omnia exornat, nullare magis quam pictu-
ra constat. Conusua & mensæ, poculorum apparatus, le-
tuli, fercula, & seduli ministri, liberorum & uxoris affi-
dientium chorus, nomine gratissima pictura est. Quā
vnuſquicq; ſuo loco accumbēs tabulam proſuſ preſo-
ſiſum: in efficit ſuſ ſpatiis & commiſſuſ ſuſteſtam.
Iam ſi quando aniuſi infeſtiſi, aut id ipſam per ludum
in togis reſiſtibus exercitus viri nq; ſiue mari ſiue terra
dimicante debeat et ne quod magis oculos oblectet, aut
quod ad ſe violentius rapiat? Que omnia Homeruſ
ſuſtende intelligens, hiſte duobus carminib; cle-
ganitſſime complexuſeſ.

Ανδρῶν μήτε σέργετε πολεῖς, πολέμοι δὲ πόλιοι.
Ὕπατοι δὲ πολεῖσι ωχόστρυοι, νηές δὲ θαλάσσης.

Hoc eſt viri corona ſili, turres ciuitatis, equi au-
tem campi ornamentum, nautes vero mariſi. Sed age
ſi in nos humo tollamus, & quandiu corporis moles,
ſuſtineret aerem, ſi placet paulisper ſcrutemur. Vbi
primum Iris occurrerit, maximum naturæ miraculum,
mille trahens variis aduerso Sole colores, ac proinde
a Grecoſis Thaumantias dicta. Aurora deinde roſeis ſuſis
amictibus circumdata, totas Orientis diuinas preſe-
ſerens, & variis gemmis vndequaq; ſplendens. Quia-
re magnus ille Grecoſum Poeta, nunc ἔρδοντευλον
nunc προκόπεπλον appellat. Contemplantem post hæc Oc-
cidentem Solem quam picturata vſtigia post ſe tra-
hat, quibus fulgoribus diem perficit, & quos dentes
colores ſpargat. Ut crinitas ſtellas interim omittat, ru-
bets colorib; aut ſanguineis dira fata principib; omittat,

libr. de bi
storia ani
m. 9.

vestes deinde & hiatus, tam solarē quam lunarē arcāni colorum varietate tempestates indicantes: & ceteras de- niq; nubiū effigies, quas vt omni diuinitate plenaS So- cratē deatū loco coluisse prisca qdē comēdia iactauit. A- ues vero q̄ aērē incolūt sole potuissent pītūrā cōmēdare, adeo multiplicib; colorib; p̄c̄stringunt, tōtēq; sunt pītūris variegatē. Vnde ex ipsorum colorum discrimi- nibus in absolutissima aīalium histōria, alias κυάνες, alias χλωρίας, ωχείδας, alias Aristo. appellat. Quis vītrīusq; linguae consultissimus interpres, eisdem apud latīnos nominib; Ceruleos, Vtreones, Luteas itē sic pretatur. Quāquātu hoc vltimo affirmare aūsīm, mē dō se pro ἀχείσ, χλωρίσ hactenus legi. Iā uero aqua, quæ ob suam naturam nullo potuist colore infici, ac pro- inde οὐταν̄ hoc est obscurā ab Homero appellatā Grā- matici opinantur, nonne ipsam perulam esse cernimus, quod Græci diaphanam significantius dīcūt, vt solis ra- diis illustraretur? Quæ tandem omnia sentientes homi- nes rei ornatissimæ amore capti, saltationem meditati sunt, quæ gestibus pītūram tacentes effingūt, & vocem qua maxime excellunt co imprimentes, sese īmaginum instar componunt, malūq; effigies quam homines vi- de. Quod inclytum commētum in tanto oīm fau- refuit, vt ex Imperatorib; haud ignobiles, in theatris publicis saltauerint, nec pruduerint rerum dominos co se exercitio oblectare. Verum & nostra tempestate vīde- mus, quantum laudis schola nostra habeat, quod sacra- mentalib; ludis, quos apparatissime quotāns celebrat, has saltationes in lucem reuocauerit, prisca illis fidem facientes. Sed quid ego hæc externa consēctor, ac non potius Apollinis exemplo ad sui cognitionem vnum- quēq; reuoco. Vbi præter hæc ipsa quæ vītūris ma- nifesta sunt, manūm, pedūm, ac ceterorum membro- rum diuīsōnes, quibus amabilis illa pulchritudo cons-

stat, ac mundi minoris appellationem corpus istud humanum meruit: Duo mihi admirationem faciunt, comē scilicet, & oculi rū tunicae. E quibus si quis capillorum colores atentius consideret, non medicatos aut ex arte emētitos, sed natueros, & spōte prouenientes, succos omnis genos intra corpus contineri credet, quibus variae natura tingantur. Sunt enim aliqui quos hyacintinos aut ferrugines dicunt, quales Vlisses habuisse fertur. Οδυσσ.
 Flavi nunc a multis expetuntur, sed olim in Achille & in Menalaō nobiles, Homericis carminibus celebrati sunt. Nigros Læda pretiosos fecit, & in tanto olim honore habitos, sunt ut pulchritudinis typum proponens Flaccus, ita in poētice principio dixerit. Spectādum nigris oculis nigroq; capillo. Hos & in aliis commē datos esse, Theodor⁹ Aristotelis interps efficit, nā quos ille μελαγκοφουσ vocat, atricapillas nescio quam recte, at ambitiose transfert. Melancoriphī enim appellationē & Latinis quoq; receptam esse, verba Plinii ma Dixerit nīfeste indicant: *Qui lib. x. capi. xxix. Ficedulas has enim mē aues solū autumno appellari ait, reliquo tempore Melancoriphos dici. Quæ nomina cum recepta sunt, nī cip̄tes, hilop̄us est vel authore Cicerone in Latinū sermonem aut atris mutare. Laudat Naso in amica Cedrinos, quos recte o. uertices, pīnor, nūc dixeris castaneos. Illius carmina in Elegiis Libr. v. de hæc sunt.* diuinati.

Nec tamen ater erat, nec erat tamen aureus ille

Sed quanuis neuter mixtus vterq; color.

Qualem cītuosæ madidis in vallibus Idæ
 Ardua dīrepto cortice cedrus habet.

Libro. f.
 Elog.

Purpureos vero in aliquibus conspicit, fidem facit Nisi
 & Scilla fabula, cuius Crinem illum fatalem, ostruim̄

tari, Poetarum carminibus divulgatum est. Canti demum & albentes comeq; quæ senectute in ante omnia exornant, eamq; venerandam reddunt, nonnunquam solent pueris innasci, & iuuentutem reuerendam facere. Testimoniū est argonauta Erginus, de quo sunt apud Pindarum pulcherrima illa *Hippolytis carmina*.

In Olim
picis.
Eduq; d.

φυλται δε, και νεοις
ει ανθεστι τοιαι
αιμα, και ταραχης αλιας
εικοτα χρονον

Prouentunt, inquit, & in iuueniis viris frequenter cant, præter ætatis legitimum tempus. Sed quid ego diutius e capillis pendo, ac non iam ad oculos descendendo, quorum corni & crystallini orbis non minorem varietatem habent: aliis nigrum colorem referentibus, aliis atrum, quibusdam rufum, nonnullis vero cæsium aut glaucum. Ceterum quod his omnibus admirabilius est, per hos, rerum imagines suscepitæ, nescio quam tabulam in cerebro adiuuentum, vbi adeo exacte pinguntur, ut pene simile portento sit, tot rerum effigies, ita dissipata in eodem loco haberi, ut non modo illa quæ conspecta fuerint, sed quicquid unquam conspicit possit, addo etiam quæ fieri nequeant, sibi quisq; statim representet, & nescio quo spiritu talipenitillo, ea oia pro voto depingat, cuiusq; interioris picturæ tata vis & potestas est, ut absente hisus administrculo, divisa illa intelligendi aura, vacet prorsus & suers sit futura. Ac proinde ingens cura adhibenda est, quibus illa picturis exaretur, neq; ait unde menti persculum perniciosus immixnet, quam a male prouida phantasia, & facile quascunq; figuris admittente. Quare a Lytico Propheta dictum est, Aucte oculos meos ne videant vanitatem. Verum quoniam ad hæc digredi non vacat, & vereinur legentium scommata, nea-

quis longiorem quam par erat committationem nos de
vmbra facere proclamet, sive tandem praefationi impo
nā, si prius hoc vice coronis ad tecero, quod a Plinio
memoriat proditum est. Pamphilii Macedonis autho
ritate effectū fuisse, ut Sicyone primum, deinde in tota
Græcia pueri ingenui diaglyphicem, hoc est picturam
in buxo docerentur, recipueret utq[ue] ars ea in primum
gradum liberalium, semperq[ue] honor eisdem fuerit, ut in
genitatem exercearent, mox ut honesti, perpetuo inter
dicto ne seruitia docerentur; Ideoq[ue] neq[ue] in hac neq[ue]
in Toreutice vltius qui seruerat opera celebrantur. De
quorum præstantia & nobilitate, & quanto olim in pres
tio fuerint, quantumq[ue] principum studis commedita,
erat a me nūc latius prosequendum: nisi tēpus tam esset
ut receptui conseruamus, & vt te Lector pollicisti memores
de tabularum plecturis doceremus.

Appellat
etiam hoc
noisie man
cipia Asio
mus Pol.
lib.6.epis.
fam.Cic.

SILICEO FAVES.

Mulierem cui fascia oculos obnubit, fortunam
esse facile conficies, nam & calvo occipitio est,
& manu volubilem rotam versat, Ioannem Silicium
Archiepiscopum maloquitur, cuius ex habitu manifesta si
gura est, indice vero famam cōmostrat, cui ex Marone
imitatione, centum aures & totidem oculi, aliae item ap
positæ sunt. Hanc ut videtur promittere se daturam, mo
do lyceo Cōplutensi faueat, vbi ingentissimis hominis acu
men considera, qui in amplissimi Præfulis nomine, gym
nasti nomen simuladisnuererit. Post hæc etiam, Si. pa
ctorum notam, qua pretiosissimæsibi possessionem, hoc
est famam & nomen duraturum se præstaturam esse pol
licetur, modo lyceo & musis nostris faueat;

SUPERBIS ADAMAS.

Hic qui Leonis exufo in dutus est, & clava Silicē
indignabundus percutit, Iouis filium Herculem
videt, Miratur, quo nunc abierte suæ vires, & lacertis suis
trascitur, quibus Silex tam valde resistit. Adamanta aut
Basalem esse credit, tandem nullam scintillam excutit.
Accedit, proh dedecus, imbecilla mulier, verū nomine
audito viraginem dices. Charitas enim est, e simu Dei
nata, annulum ferreum in manibus gestat, atq; Silicis ti-
tulo conspecto haud inanem spem concipiens ferme
mishi in carmen Maronis videtur protrumpere.
Aduenit qui vestra dies multebris armis

Verba redargueret. Tetigit illa leuiter, en tibi Pe-
tra vndequaç scintillat. Ignis enim hic a Deo est, cui ne
Pal. 146. quaç in fortitudine equi, aut in tibis viri beneplacitū
est. Sed in humilibus actimentibus eum, quicq; de eius
misericordia citra ullam dissidentiam certi sunt.

S V C C E S S I T E X V O T O.

AD Trirremem oculos conuertis, & ni fallor admis-
tratione caperis, quo pacto puellæ remis incumbē-
tes, hunc tam improbo labore sufficiant. Mirari desio-
ne, nam & hic quoq; Charitatem cernis, quā Fides &
Spes sorores comitatur. Hæc q; velis a tergo instat For-
tuna est, nam quod veteri dicto circunfertur, necesse est
omnino, ut virtute duce, comite fortuna, quicquid bea-
ne succedit gubernetur. Flumen vero per quod nauis
disabitur, Tagus nobilissimus in Hispania est, qui alue
altitudine, aquæ salubritate & sapore, sed potissimum as-
tenis aureis ab auctoribus passim commēdatur. Alluit
hic Toletana mēnsa, eaç loci opportunitate, ita admira-
bili præsidio munit, ut Elisabeth cognomento Catho-
lica felicissima Hispaniarū Regina, Toletanæ vrbis sitū
confide.

considerans, non minus grauiter quam eleganter dixit. Si huius magnitudinem vrbs alia exequat, loci munimine certe superatur: at si in hoc par deprehendatur, magnitudine proculdubio vincetur. Verum presius & venustius lingua vulgaris, ab illa dictum fuit. Si tam fuerte non tan grande, si tan grande no tan fuerte. Rogas tamē quid illa agit, quæ facta anchora nauiculam retinet. Titulus indicat eam spem esse. Quæ ut ecclesiam Toletanā cōspexit, Presuli intrā spōte deferētē, cestandū interea a nauigatione cēlet, sibiq; ex voto successisse gratulatur.

ATLAS LITERARVM.

Quid hic Atlātem imitatus sustinet? aut quorsum sphaera abecedario distinguuntur? Nostri hospes Atlantis fabulam, qui quontam prīmus Astrologiam exercuit, cœli cursus & latitudes docuit, humeris cœli sustinere dictus est. Habent suum disciplinæ circulum quem Encyclopediam appellant Græci. Per hūc iter ad supremū illum est, Nihilq; habetur in terris excellētius, quām si quis variis se doctrinis instruat, quibus anīmū ad cœlestia erigat, & ad huc in corpore existens, per superiā sublimis obambulet. Hucus ergo literatissimū Presulem nunc, Atlantem esse credimus, de cuius probitate & prudentia, tantum nobis audemus pollicers, ut quantum viribus enītī poterit, autoritate & consilio prouidere, totum id conferet, ad resp. nostræ literaræ utilitatem.

SCVLPVNTVR IN SILICE.

Quid tam hac parte septē hæ matronæ, vultibus tetricis et seueris meditantur? Illa vero, nouē altæ

G

puellæ placide pariter & gaudentes visuntur, quales noster
mistrum esse consueuerunt, quæ a choreis aut ludis remittuntur. Virtutum hæ septem scenatus est, grauissimum
rum rerum consultator. Nouem vero musarum chorus,
humanioribus studiis infete. Visuerae in Silice sculpuntur,
ut huius dignitatem illarum vero duratatem intelligas. Ac proinde Tabellæ author laudatus est, qui pa-
tientissimi eiusdemque sacerrimi hominis dicti memor,
grauius Symbolum hoc excogitauerit. Quis mihi tribuat
exclamat Job ut scribantur sermones mei? Quis
mihi det ut exarentur in libro stylo ferreo, aut plumbi
lamina, aut certe sculptantur in Silice?

VIRTVS EMICAT.

Silicem hic & ferrum cōspicio, licet ne mihi igne
excutere. Maxime o hospes, neminiē excludit. Quid
hoc mortali di boni est? numen ne aliquod in hac petra
habitat? Propitię mihi sitis optimę virgines. Ignē ego
nō puellas inseqbar. Nihil est, quod verear is hospes, quæ
hic pro scintillis virgūculas excitas, virtutes & discipli-
ne sunt, quas sculptas in Silice paulo ante dicebamus.
Cōsidera tamen in Symbolo, authoris ingenium. Qui
ut Edictis legibus coactus erat, sententiam suam simpliciter
vocula, aut duplicei explicare, verbum **E M I C A T**,
commodissime natus, bisartam id ipsum ut vides dissecans,
Silicem depictum in medio constituit, cuius antea
priori parti. E, quæ verbo alioqui aduertit, adhæren-
tem cernit, retro e regione visitur, **M I C A T**, ut possit
illico attēsus spectator ita Symbolum integrum legere.
Virtus e Silice micat.

Huius Tabellæ picturam plane mihi videot intelligere, nam & turris & rostro insertus coluber, auem esse ciconiam indicat: verum tua mihi sedulitas fiduciam praestat iterum atq; iterum rogandi. Quid ad hanc vestram celebritatem ciconiam? Quid ve sibi voluit Tabellæ author? Ingenue & ciuiliter a te nunc o Hospes factum est, eadem enim mihi cum Xeophontico Cyro mens est: cui nihil perinde molestum erat, quam si quando ex amicis aliquis, pudore immodico, aut alia reverentia, quæ sibi scrupulum facerent, non rogaret. Cæterum quod ad ciconiam attinet, nihil est quod magis nostro huic festo conveniat, quam quod ab illa fieri cernis. Parenti virtusibus effeto & senescenti, colubrum, aduersus quem insimicitias gerit, veluti præmandit, & in os insicit. Trasdunt enim naturæ consulti, admirabili ad hominum mores documento, huic aucta natura insitum esse, ut aeuo confectos parentes alat, & officia, quibus quoniam implumis affecta est, illis vicissim rependat. Quod ut cætera Græci intelligentes, qui suis vocibus ac nomenclaturis vniuersam ferme naturam complectuntur: ac proinde in tanto hactenus, eorum lingua, nomine habita est: grati animi officium, verbo explicant ἀντιτελεγεῖν. quod idem omnino est, ac si latine reciconfare diceres. Hoc ipsum a Mercopibus factiari Aristoteles author est, verum quoniam ciconiae in verbisbus habitant cacuminibus turrsum cūspicue, earum factum illustris habetur: vnde pulcherrimum cognomen meruerūt, adeo nihil in rebus est vbi natura homines non instruat, semperq; ad meliora incitat. Huius ergo ciconiarum naturæ tabellæ author peritus, benignissimum

præsumet admonet, ut altricem suam scientiam cuius be
neficio ad hoc fastigium eueritus est, grauiter exagitataam
in presentia agnoscat, illamq; omnibus modis soueat, &
deniq; vicem debitam rependat.

C R E V I T I N N I D O S .

HAs tres o hospes attentius contemplare, quas vir
Theologus e sacris voluminibus ad optimi præsum
itis mores explicandois offitiosissima cura excogitauit.

Cap. 13.

Hic ad radicem granum sinapis cernis, de quo a domi
no per Matthæum dictum est. Simile est regnum cœlorū
grano sinapis, quod accipiens homo seminauit in agro
suo, quod ministrum quidem est omnibus seminibus, cū
autem creuerit, maius est omnibus oleribus, ita ut volu
cres cœli veniant, & habent in ramis eius. Aspice ob
secro quantulū ceciderit, quas vero comas & ramos nunc
distendit. Parte hac pullis coruorum pascuntur, illa pa
lumbi sine q̄rela delitescūt huic insidet vidiuatq; turtures.
Sed ante oēs eius floribus captiuntur apes, qua de causa,
illas sese onerantes vides, & pedibus veluti flores agge
rantes, hę vero iam onusq; discedunt, & tantum non su
rarrantes audiis.

O M N I A O M N I B V S .

Ad colos.
cap. 3.

AB apostolo Paulo hoc dictū est desumptum, vbi
eruditissimis iudicium attende, qui ita commo
de pictura rem expressit. ut mediis præsul collocatus sit,
sele omnia omnibus exhibens, iam prophani, iam my
stam complectens, peregrinum benigne suscipiens, vi
duam consolans, & deniq; turbam miserorū subleuans,
quæ nostro hoc durissimo tempore, in omni ordine &
conditione vissit.

SOLVS PLVRIBVS.

Idem ferme argumentū est, ex Esata ad tabellam trāssa tum, Septem illæ inquit, mulieres apprehendent virū vnum. Verum quod h̄c peculiariter oblectat, vultus pr̄fusis turbatus est, & nescio quo rubore confusus, dum se ita in honeste ab hisce pueris comprehendi videt. Sentis illis in pictura trasci, & ferme vocem obtrugantis audis, ceterum ipsis respondentibus supercilium remittit, atq; solita placiditate quod in carminibus habetur profert.

INSE RTA REVIVISCO.

SActa h̄c & amicena me hercle. Verum quæ est ista horrida species, vbi seminū hominē conspicio, & parte altera pr̄sulem refert, altera vero teterrimam la-ruam. E mortua membra denio pullulascunt, & nescio quæ noua virgulta germinat. Ego te hospes hoc nodo explicabo, modo paulisper atentum te prebeas. Partem pallidam & cadaverosam, Academiam nostram esse in- tellige, quæ grauissimis cladibus oppressa, ferme animā agens succubuerat. Quæ vero vvida & vegeta est, hu- manissimum pr̄sulem satis esse indicat, Quia Academā complexus sibi adglutinat. At sīla Silicis calorem con- cipiens, cui pedes innstentes cernis, noua germina subi- de producit. Visus est mihi picturę author ex Aristophā- nis Platonicis dictis hanc tabellam sibi consinxisse, nosti enim, vt ab illo vīro, vetusta quædam fabella repetatur. Homines nequaq; eā figura suffici, qua nūc sunt, sed a fīō- te & a tergo oculatos omnia mēbra duplicita possedisse, quatuor manus, totidem pedes, & deniq; duplicitem ho- minem in eodem corpore: quodq; ab illo elegatissime dī- stum est, quottes celerius ire contēderent, in star eorū qui pr̄ ono capite, clusa sursum circumferentes circulatē cho-

team exercent, tunc octo membris lanixi, volubili circu-
lo ferrebantur. Superbiebant hinc illi impotenter, qua-
de causa ab indignatis dis in duas partes ut nunc disiit,
proprium medium unusquisque affectat. Hinc amoris &
amicitiae vis, hinc animorum mutua confunctio. Lau-
do ergo picturam authorum, quod literatissimo Praesuli litera-
riam scholam medium adiuuenerit, nisi forte profana pa-
rum curans, sacratius aliquid de promere voluit, & am-
plissimi Praesulis potentiam ad Elysos exemplum reuocare.
Ut enim ille ad Sunamitidis filiolam cadaver, vnsuer-
fa membra composuit, seseque ad illius formam coacta-
uit, pueri sensum & vitam inspirans: ita nunc potentissi-
mus Antistes deuexatam scholam miseratus, maiestate
suam depositus, idemque protus cum illa efficitur. Sapie-
tiam manu academia tenet, Praesul integerissimus iusti-
tiam suis utrancque suis ignibus ornatam.

FOVENTVR SILICE.

Placuit admodum Interpretatio. Verum interim
caueto Bone, ne tu nodum in scirpo queras, & quod
Grammatici in enarratis Poetis faciunt, quae authores
nunquam cogitarunt, consingas, & omnia mysteria inuolu-
nere contendas. Apago hospes meliora quæso, ut enim
in optimis Poetis quantumcumque explicandis desudes, ad
huc plura declaranda supersunt, & omnino fieri nequist,
ut quæ illi longo tempore considerabant, facili nos mea-
ditatione assequamur; ita in his tabellis contingit. Que
cum a viris sapientissimis, eisdemque ingeniosissimis ex-
cogitate fuerint, necesse est, ut in quibus illi meditatis an-
xii fuerint, solliciti nos sit idem in exponendis simus. Per me
quidem impune liceat, sed quid haec septem cædelabra deno-
tant? Septem ecclesiasticæ diocesis, quibus sedes Toletana.

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 10;

lura dat. Eas vero lucernarum effigie tabellę authōr opt
nor expressit, quoniam in Ioannis revelatione, Ecclesię,
nomine candelaborum designantur.

ECCE PRAESIDIUM.

Quid hic ingenia procumbentes petunt? Patres &
populus literariorū hī sunt, qui ad Franciscum pa
tronū cōfugiunt, calamitatū, quibus nō ita pridē afflī
cti fuerāt, remedīū aliquid aut euamenū petētes, Ille vero
adueniētē Presulē ostēdēs, symboli dīcto suos cōsolatur;

VIGILA.

Arcem hanc capitolinam esse, satis aperte declarat
carmīna, quā pene Galli sub Breno ceperant. Sed
quid ego cygnū non anseres hic vīdeo? **Q**m̄ o Hospes
cognomē a cygno patrono nostro Francisco est: qui
sollīcitūdīnū ac curarū memor, quas ille olim in hac se
de pertulerat, vīgīlandū idētīdem mōne. Nam quod
Agamenonī apud Homerū dormīēti dīctum est.
οὐ χρὴ ταννύχιον ἐνδεῖν βουληφόρον ἀνδρα
φλαστον ἐπιτερφάσκειν, τὰς τόσα μέμιλεν
Hoc est, indecens est vīro gubernātīs, cui tot populi
& negotia curē sunt, per totam noctem securū dormīre.

HVIC SCILICET.

Quid hic agit mīstram manū tenēns? aut me fallit
pictoris manus, aut ex effigie Carolū Cæsarem,
Regem nostrum inuisitissimum cerno. Is ipse est, nec fal
lēris o hospes. Ad quem de Toletanæ sedis successore du
bitantē. Accedunt Musæ, ac protinde nouem vides, Sili
cēum aluminū commendantes. Vbi ingenium au
G. iii

thoris haud contemnendum est, qui SCILICET particulam in commēdatione apposuit, quē de Silicē nominē admoneret. Figura illa opportune vīsū, quam Græco nominē paronomasiā grammatici appellant.

EXCVTE SILICEM.

EN tibi rursus, eadem omnino figura Cæsarem. Se cum enim ob eandē causam multa voluerint, ad est ē cœlo diuinis interpres, Gabriel opinor, aut Raphael, Silicem mansibus ignitum gestans: Quales multos Clazomeniā Auaxagoras in cœlo esse sibi persuaserat, qui nēpe a nobis stellæ dicerent: eūq; vt vides ad tāgendū inuitat. Cæsarem vero delectatum intelligis, & mentem pariter & frontem remisisse.

SVRREXIT IOSEPH.

Quos hic manipulos spicarum cernos? Quid sibi astra, Sol, & Luna volunt? Intelligo iam ex symboli voce, Ioseph filii Iacob hoc somnium est: neq; me hercule male conjectauit, quicunq; nunc surrexitisse eundem dixit. Siquidem in tanta Tritici & cerealiū frugū penuria, qualē præsenti anno pessi sumus, prorsus Ioseph Hispanis datus est, qui peritutis altoqui subueniāret, & fuxta oeconomicum a Christo laudatum, conservis mensuram in tempore exhiberet.

OMNIA SVFFERT.

PAULI Apostoli dictum agnosco, præsertim nomine charitatis apposito, optime quidem tedium ex primitur, labor & molestia, quæ rectoribus impēdent, isthac manuum geminatione. Verum Ferdinandi Regis cognomēto Catholici apophthegma vniuersis prin-

cipiibus notum esse debet, quibus, quādiu incedes sunt, istus non esse detracit a dōnō consulebat, Alioqui necesse est audiant, quod Adriano multercula exprobavit, si meam causam fastidis o Princeps, noli imperare.

IÒ S I L E X.

Quid hic cygnus moriens significat? Quamve habet notionem hic Zephyrus? Nam qui circūstat scholasticī videntur, idēp carmina aperte indicat. Franciscum Patronū in moriētem cernis, cui a cignis cognomen esse diximus. Quā vero constans fama est, & si nō nullis fabulosa censeatur, moribundos cygnos dulcissime canere, siue mortis dolorem solentur, siue quod Socrati apud Platōnēm vīdēt Phœbī beneficio, cuius aūs illa dicata est, vaticinū & furorem cōcipientes, futurā post mortem requiem dūuant: Cygnus patroni morte iam summōtē canit, qui aduentum amplissi. Prēsulis Sili- cēi vaticinans, in vocem Symboli modulans prorūm pīt, suos q̄z quamvis merentes & afflictos, bene tamē sperare tubet. Certū est em̄ mortentibus hominibus, quod & grauissimi authores prodiderunt, & experientia quotidie comprobat, nescio quam rerum futurarum notitiā esse, & quando animus Iberior tam relinquitur, mole q̄z illa terrena exoluitur longius quā solebat prospicere, & de futuris meltus cōfestare. Hinc sacrosanctæ moriētū voces sunt, nūlīq̄z firmius memoriae adh̄get, quā quis quid ab illis eo tēpore dicatur. Sed his omissis de quibus per oīsum alias agemus. Zephyrus cygni canentis signum est, nam, nūfallor, naturæ perīt, eo flante cante re cygnos tradūt, Ac proinde Philostrat⁹, in Icone, cui titulus paludes, de cygnis agens. Cantus, inquit, signum, volucrem vides adolescentē. Ventus hic est Zephyrus.

106 PUBLICA LAETITIA

cygnis cantus reddens, pictus est autem mollis ac venustus, ut spiritum suuat. Tum cygnis alae ut vento expleantur extensis sunt. Hactenus ille, quod nunc tibi dictum esse puta.

SUPER SILICEM.

Matb. 16. **H**anc tabellam o hospes ne praeterreas, ubi non sine acuminis author. Quod a domino de Petro dictum est, ad optimum praesulem in presentia traduxit, cui non sine nomine Silicis cognomen datum fuisse, sure quidem quisquam opinabitur, cum tot in sacris praesertim literis testimonia habeamus de nominibus diuinis inditis. Ut interim taceam pythagorica mysteria, quæ fata hominibus e nominum numeris, aut secunda, aut aduersa augurabantur.

IN CAPVT ANGVLI.

CVR hic Silicem sine stupatore suo cerno, & solum in Choc loco sine comitibus depingitur. Olim nondum Cæsareo ferro tactus, sibi soli ignotus visuebat, prorsusque omnianibitione spreta, velut ille lapis offensionis, unus & multis inter cæteros latebat. Nunc vero Caroli. V. Cæsar's cura (qui posthabitatis stemmatibus & diuinitijs, ceterisque superbæ mundanæ fastibus, soli virtuti & morum honestati honorem decesserit) in caput anguli, hoc est in totius Hispanæ primatem vir meritissimus electus est.

HEBREA.

HIVS Symbolum parum intelligo, Hæbreum enim ex characteribus videtur, ceterum ex appos-

sitis carminibus Esdram hic video templum reparantem. Ita est o hospes, & id symbolum sonat, factam nempe reparationem templi. Faxit IESVS alter nunc Esdras hic præsul vobis sit.

NISI IVVERO.

ERIT opinor, nec nos fallit spes. En tibi hic se psum deuouentem, & suę mītrę exitum minantem, nisi nobis præsidum & salus fuerit. Belle quidem interpretantur carmina: verum tamen antiquitatis ignarus lapidis huius insurandum parum assequor. Id ego tibi ex grammaticorum monumentis, quo pacto fieret non grauabor ostendere. Qui turabat, inquisunt, constitutus in edito loco, altera maius lapidem tenebat, huc insmodi verba deinde pronunciabat. Si sciens fallo. Iupiter me ejuscat bonis meis, id est patria ex omni felicitate, ut ego hunc lapidem abiectio. Et cum dicto, lapis prosciebatur. De quo Phaorinus apud Gellium intelligens,

Iouem lapidem, inquit, quod sanctissimum insurandum est habitum, paratus sum ego turare, hoc Vergilium nunq̄ scripsisse. Argute igitur & erudite a tabellæ Authore factum est, vt quod de more fieri solet, sub primum ingressum antistes Silicæus, turet quidem non Iouem lapidem, sed insurandum longe sacrathus, Silicem IESVM. Quod nempe est illi clypeorum insigne.

EVIMVS QVONDAM.

VITinam semper digressus sic fuisse, adeo mihi vobis luptatem præbes: sed quid hęc mortis imago desnotas? Satis tam ex carminibus intelligo, nesci opus

P V B L I C A L A E T I T I A

est interpretatione alia. Ad hanc metam omnes properamus. Nihilq; adeo tan magnum fuit, aut nemini vñquā, ita benigne natura indulxit, qui in hanc factem non tandem commigrarit; & iuxta Lyrici poetæ dictum, quantumcunq; fugentia consecerit, in sepulchro oblitus deituerit. Vimbra puluis, & fabula effectus. Sed Græce ille melius à idæ tuu aderat & quæra ὥραξες ἀνή. Recte tu quidem, o hospes. Verum Marouis carmen in memoria habendum. Breue & irreparabile tempus,
omnibus est vita, sed famam extendere factis,
Hoc virtutis opus. Ceterum his hodie
 Tabellarum finis esto. Postea
 per otium, plus de ceteris
 tis quæ supersunt
 colloquemur.

V A L E.

Hanc fortuna tibi promitto, & nomina nunquam
 Interitura dabo, tu modo iusta face,
 Quia sunt illa rogo faueas præcor ipse lyceo.
 Commentum gratum es, non sua nostra refers.

SUPERBIS. ADAMAS

Percutit Alcides magno cum robore petram,
Atq; ictus vanos ingemit esse suos.
At quæ diuino fertur de pectori nata,
Compellat virgo. Tu rogo cœ de patrum.
Nec grauiter tangens immenos ex cutit ignes,
Viribus clatus, nunc age fide tuis.

SUCCESSIT EX VOTO

Spes.

Durate aiebam, q. sitat vos nulla sorores

Vis aduersa, potens hic Silvæcens erit.

En teneo portum, suuat hic retinere carinam,

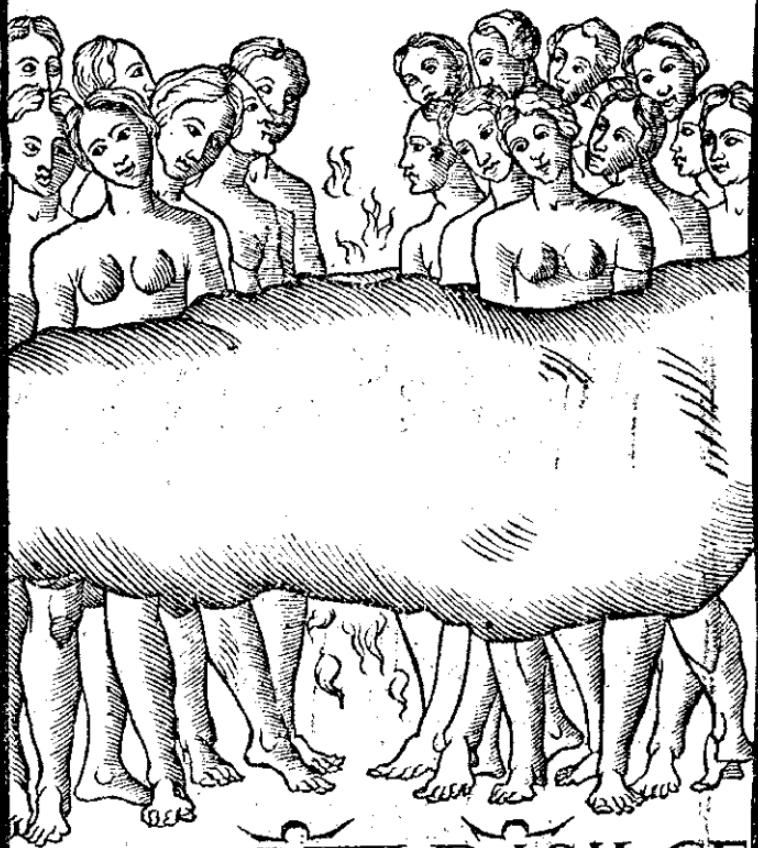
Sat fortuna rati p. esp. ea vela dedit.

ATLAS LITERARVM

**Ne rueret quondam proprio sub pondere cœlum
Atlantis feriut sustinuisse caput.
Et sius est Sophiæ distinctus sidere círclus,
Quem fulcit veniens nunc Silicea manus.**

VIRTUTES ASCIENTIE

SCVLPV TVR ISILCE

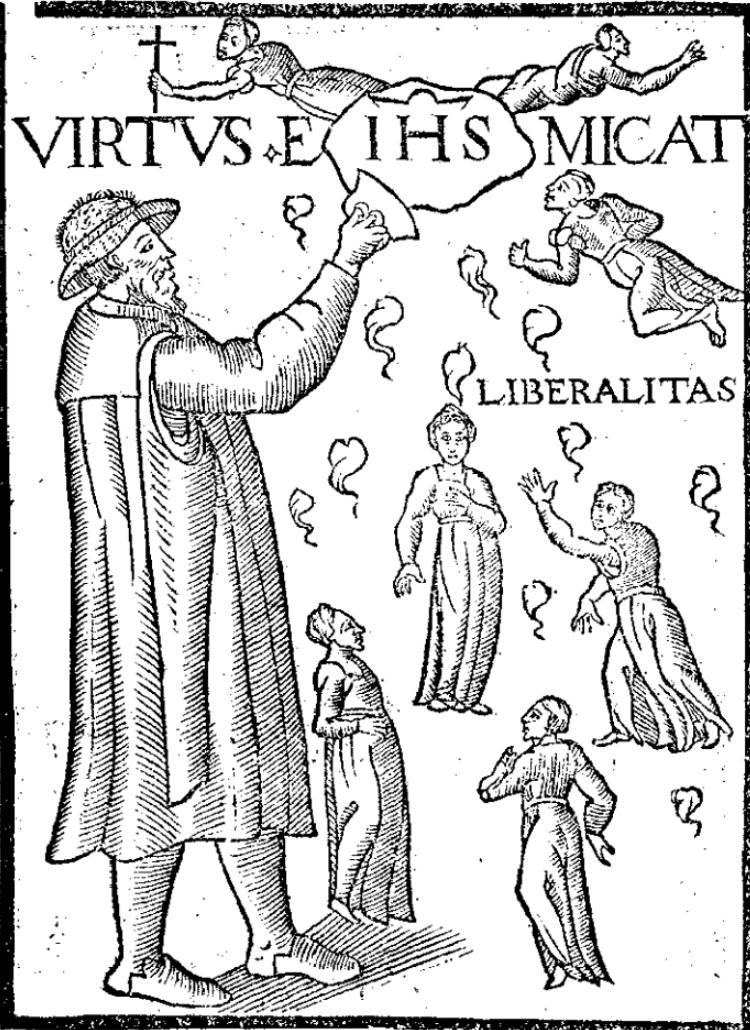
Pierides Silicis cclantur parte sinistra,

In dextro virtus sculptur ecce loco.

Iam sperent cuncti, pariter doliq boniq;

Huc referent metuus premia digna suis.

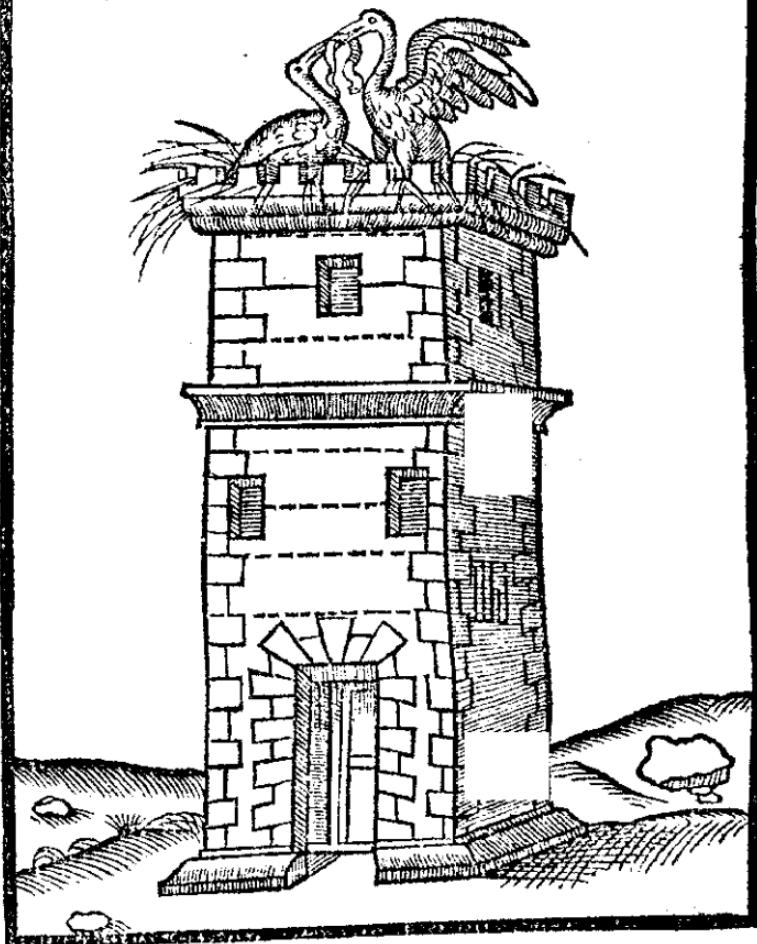
H

Hoc quod portentum: virgo cum lumine multa
 Excutitur. Quid nunchæc mihi monstra notant?
 Hospes ne trepida, pro flammis optima virtus.
 Emicat, & radis non nocet illa suis.
 Testimul incendet, si vis, excussa virago.
 Lumen, quo Silicis viscera sancta solet.

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

SCIENTIAM FILI V S

Candida fertur anis, terror, pestis'q; colubris,
Quæ nutrit patris tempora sera sūt:
Te puerum musæ lastarunt, præm̄ti poscunt,
Implorat prolem docta Minerua suam.

H 11

CREVIT IN NI DOS

Quod cadit in terram neglectum ex arbore granum,
 Consequitur casu commoda magna suo.
 Paulatim crescit, distendit in ethera ramos,
 Miratur fructus, & sua poma timent.
 At postquam sustent compleuit eaudice formam,
 Umbra viris grata est, alitibusq; domus.

.OMNIA OMNIBVS.

Accedant inopes, quo cunq; ex ordine sunt,
 Siue sit ille sacer, siue prophanus erit.
 Quicq; parente suo moeret orbata puerilla,
 Contuge vel queritur quæ viduata suo.
 Omnisbus iste plus, tractat discrimine nullo,
 Siue peregrinus, siue stille suus.

H. III

SOLVS PLV RIBVS

Iam promissus adest, celeres properate puellæ,

Quem septem rapiant contineantq; virum.

Presul, Parcius ista bonæ, pudor est si fœmina tractet

Sic hominem. Ast illç, turba pudica sumus,

Sed miseric, afflictae, vexat quas turpis egestas,

Iam complector, ait, presidumq; dabo.

Viribus avissis iam iam mortuus supersum,

Igniti silicis vi recreata tui.

Inspiras vitam, nunc & noua germina crescunt,

Tu pars magna mei, pars ego magna tui,

H. illi

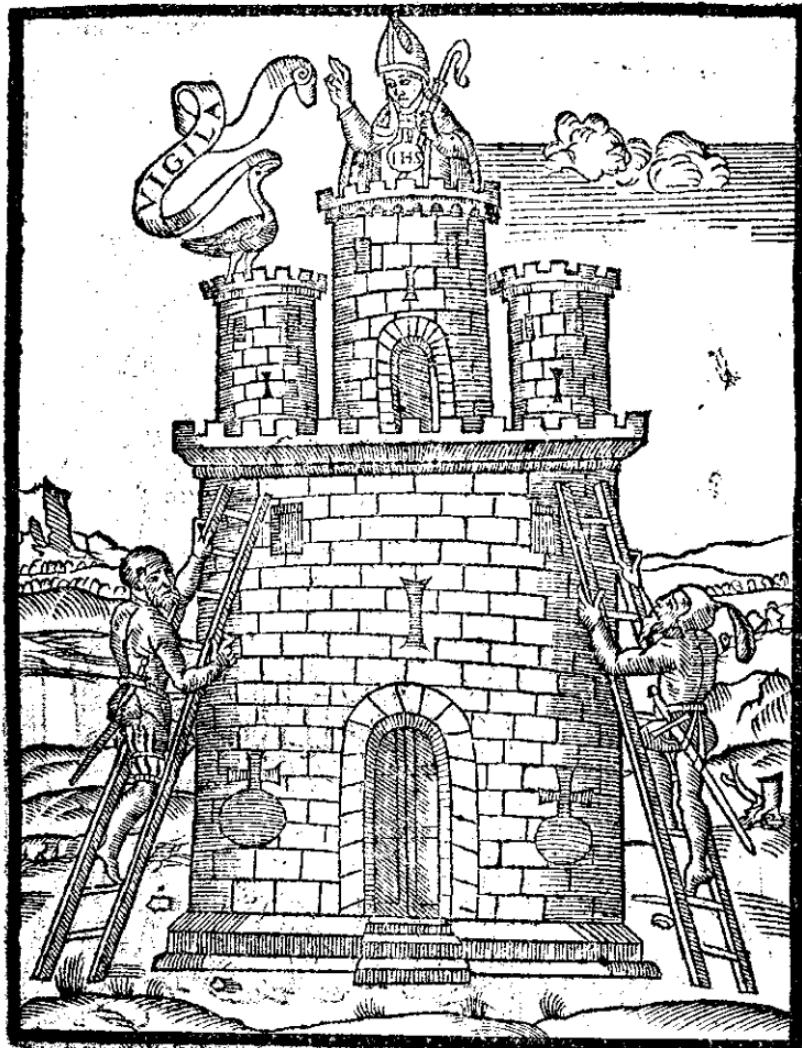

Candelabra vides septem, quæ lumine fulgent,
Integer hic Sophæ creditur esse chorus.
Aut septena capit, silice ex hoc, lumina sedes,
Agnoscit patrem, metropolinç suam.

ECCE PRESIDIUM

Cernis ut affliti factemur mille procellis;
Ad quem nos mittis, dic age magne pater,
Aduenit, en vobis, divino numine præsul:
Presidum vestris, auxiliumq; malis.

Irruerat Gallus, Tarpetam tendit in arcem,
 Etcingit cunctos obstdione patres.
 Dumq; soporati custodes moenia produnt,
 Feruebat Gallus fami domitis alti Iouis.
 Perungit ad monuit custos, integrator, anser;
 Hunc imitatus cygans, nunc vigilarei ubet.

O stentat mitram Cæsar, qua illustror villa
Non est Hispanis, deg̃ merente rogat:
Hunc offert altus, tamq; hunc commendat amicus,
Hic genere elatus se putat esse sati.
Accidunt musæ, soluunt de pectore voces,
Scilicet huic digne sacra Tyara cadet.

Terrarum dominus Charlus, dum mente reuoluit
 Tanta cui dabatur mitra ferenda viro,
 A liger ecce ruit subito demissus olymbo,
 Et Silicem promens, excute Cæsar, ast.

Quamvis tē minimum rebare, humiliq; facebas
 Sponte tua, tandem surgis & ecce miscas.
 Vtq; Iacobades Memphis, sic mitteris istam
 In sedem, perdas præsul ut ipse famem.

OMNIA SVFFERT

Quæ tanta improbitas! Quæ hæc tam dira libido!
 Cur Silicem fundit tam geminata manus?
 Parce precor miseris, nec talia dixeris hospes,
 Hæc diuinus amor cuncta ferenda iubet.

SCHOLAE COMPLVIENSIS.

Ximeni cygnus morsens sua funera cantat;
Circunstat lugens docta caterua togum;
Nedoleatis, ait, latus lucem astracq; lntquo,
Solamen video, qui venit cccg Silex..

SVPER SILICEM

Firma super petram si Christi ecclisia surgit,

Et vis inferni ledere nulla potest.

Nunc Silicii innitens amplissima misera Toleti

Durabit contra, telaque cuncta feret;

SI NCA PV TANGVLI

Ut quondam templi compleverunt petra decorem,
Quae neglecta facens sive repulsa fuit.
Sic Charles Silicem supremo in vertice posuit;
Ut sperent cuncti premia certa pisi.

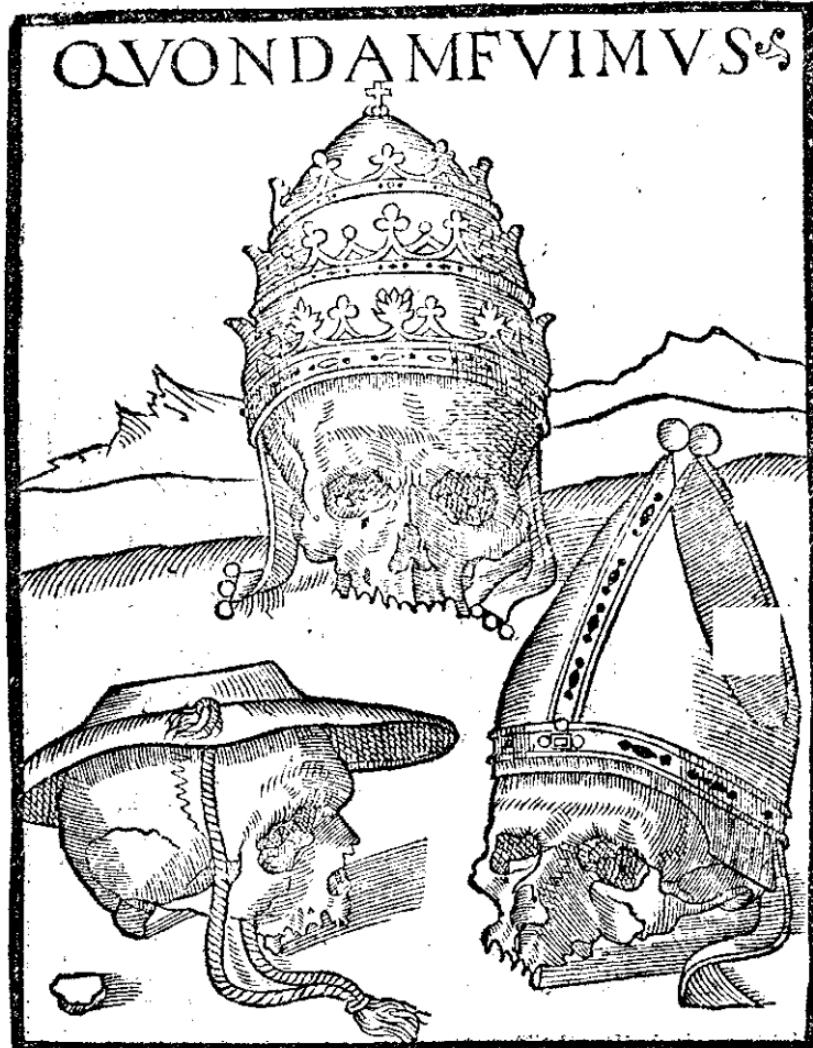
I

Diruit Assyrus Solymorum templa, sed Esdras
 Vir pietate potens haud faciisse vult.
 Hic reparat rediens Et sancta oracula vatum,
 Perdita restituit, puncta nota seq' dedit.
 Durat nostra domus, sed iam tristare ruinam,
 Te vidente suet, magna columnam venis.

Fœdera firmabat, quicunq; e vertice petram
Iactarat, turans nomina magna Louis.
At meus iste Silex, gestat qui numen Iesu
Protectus pacti testis & vltor erit.
Comminuat pfecor ille mitram, gestamina nostra,
Si non fautor ero, vestrag; certa salus.

Terna vides, praul, pro multis nuda cerebra:
 Mitra, tyara tegit, purpureumq; decus.
 Et fuitmus quondam quod tu, velocior Euro
 Occidet hęc facies, nostraq; fatā manent.

Imaginum finis.

VONIAM extremæ insustitiae esse dico, debitam rei bene gestæ laudem authoris suo, cū possis, nō redere, & pene par sacrilegio existimo fructum altissim laboris, literariss p̄fertissim, sibi quenquā usurpare: ex his duabus ep̄stolis, Lector, intelliges, Edicti quod superius legisti formam, doctori Ioanni Vergara debet, viro Theologo, & in utraq; lingua eruditissimo, ut interim cæteras virtutes non percurram, quibus maximam sibi laudem, admirationem & dignitatem comparauit. Verum quoniam hominis commendationem nos in hoc loco nequaquam meditamus, sed potius hac nos calumnia erga amicissimum usum liberamus. Qui reliqua omnia hancemus legisti, morulam hinc facere non pigeat.

IOANNES VERGARA MAGI,
stro Aluaro Gomecio S.

Xercitamenta vestra ludis pontificis calibus exhibita, legi non sine quādam animi voluptate: videbar sane adolescentulus cum æqualibus iam in arenam descensurus, nō gladio quidem aut cæstu, sed, quod stu diosiss plerūq; formidolosiss, stilo certaturus: ita incalcescebat animus ardore cōtentioñis. Quid vobis fiet quibus calidus feruet circum p̄cordia sanguis? Quod vero iudicium de illis meum requisits, est quidem apud vos hunc examini lytorum lapidum affatim, ut non admodum opus sit Silicem consulere, nisi hic quoque argumento seruien-

dum sit. Certe ut de reliquis taceam, cancellarij vestri Ludouici Catene, tu Honorati Ioannis eruditione iudicioque nisi huiusquam desiderari possit vel tertiis, vel exactius. Tamen ne qua in re Academie vestrae, altrici meae, deesse videar, simul ne non tibi in omnibus morem geram, nonnulla hic tibi vtcunque annotare vissum est.

Primum quidem cum Edictorum veterum stylum in proponendis certaminibus imitandum scripsi, non tam quidem de praetoriis illis, quae iuridicundo deseruntur, quam de magistratum quorumcumque decretis, quae publice proposita, edita quoque dicuntur, sentiebam. Quare ut animi mei sensum apertius tibi significem, libuit editi tui sententiam, quantum ex verbis eius consequi potui, formula mea exprimere. Non medius fuis quo distinctionem meam preferam tuam, Quis enim ~~modi~~ ^{pro} euangelivum cum Eulalensi contendat, sed ut gustum tibi quendam sensus de hac re mei, exhibeam, quem si non omnino displaceat, amplius fortasse ornare exopolitrecque liceat.

Editi formula.

Ad hunc modum libuit nunc mihi tecum nugari homini per afflictam valetudinem male feriato. Tu quicquid id est, boni consulito, iam diu huc studia valere fuissemus, in quibus peracto vtcunque cursu, libenter tibi, tuisque similibus lampada tradimus. Reliquum schedarum tuarum perlegi obiter & perfunctorie, tum valetudini, tu occupatisbus alijs intentus. Quare non est, quod a me sustinuam censuram expectes: tantum paucula quedam nostam, quae in his in scriptis tuis scrupulum intescisse videntur: quibus satis fore existimo, vel officio meo prestando, vel diligentie tuae excitandae. Hanc profecto si examinaudis hisce exercitamentis bona fide prestiteris, futurum spero ut aeditione euadant non indigna: modo non omnia promiscue, sed selectiora queplam, in quibus

opera nō omnino male collocetur, admittas. Alioque repetitum toties argumentum, multo (mihi crede) consoniore elegantia, venustatemque requirit, quo vel nau-
seam vitet, quam aliud quodpiam, ut blandiatur & placat Fastidios-
ceat. Natura sumus omnes à Progeni, etiam vbi lectoris te si & qui
dico varietate succurritur. Quid facias, vbi eadem toties tacitum ci-
cantilena repetitur, nisi stylus ipstus veneres, charitesceret dum ilico
tatim occurant, & veluti insperato erūpant, quæ languent respiunt,
tis aurem vellent, neque omnino facere, concidereque pa-
titantur.

V A L E.

A L V A R V S G O M E C I V S

Doctori Ioanni Vergara.

I S T V L I hactenus ad Epistolā tuam responsum, Quoniam Do-
ctor Ludovicus Gomecius, vir
multis mihi propinquitatibus cō-
funditus, febribus tertianis, ita gras-
uiter correptus est, ut de eius salute
medicis prorsus dubitandum fuc-
tit. Cuius rei nuncium statim, ut
acepsi, ita animo consternatus sum, ut negotijs omni-
bus posthabitis, ad eum vissendum Guadalfasaram pro-
pereauerim. Erat ille iam extra morbi periculum, et quod
mihi secundissimum fuit, praesentia nostra oblectari vis-
sus est. Quantam ego lictitiam suscepserim, quanta fidu-
cia studijs nostris eius salute restituta sit, vel ex uno
potes intelligere, quod ille meum otium omni cura adhi-
bita fouet, nostramque hanc literariam quietem, quæ alio-
qui sine patrone corrueret, nouis subinde praesidijs ful-
l

cit. Incitatur nimisrum ad hoc, paterna quadam indulgentia qua me semper prosecutus est, sed potissimum suopte ingenio ad Auditorum cultores propenso. Eius nomine salutes suscipio, quas & ad te, & ad ornatissimum virtutis Michaelem Ortizum mittendas iussit,

Venio iam ad elegantissimas pariter, & omni doctrina plenas literas tuas, quibus tam mihi voluptate attulisti, quantam ego vix queam verbis ullis in praesentia explicare. Primum enim quis non afficeretur, eam erga rem literariam animo tuo propensionem insitam esse intuens, ut inter tam multas, tantique ponderis occupationes tuas, nostros lusus non pigneret euoluere, ac mecum ea de rem eleganter, & tam grauiter differere. Iam vero illud omnino meum est, nec leuis aliuscunus benevolentie erga me signum, quod edictis nostris a te lectis, aliam mihi formam descripseris, de qua ut ingenue sententiam meam proferam, cum antiquis illis contendit, planeque argumentum mihi dat, nostra quoque etate ingenia habent, quae nobis eadem cum illis praestarent, modo & similiis libertas esset, & par fauor, & studiorum idem precium. Videbat mihi nonnihil confecisse, Edictis illis nostris praetoriorum instar adumbratis, atque in ea re eruditorum virorum consensus, quibus nostra Schola ornata est, non omnino frigide applauidebat. At illis tuis a me conspectis, quibus tantu verborum proprietas, tanta dictorum authoritas inerat, mea omnia prorsus cōtempsi, & ad has res sedula in ancillam, spongiam illico in manus sumpsi, quae aduententi hospiti benevolentiam nostram testaretur, & ei locum in libello pararet. Itaque nostris oblitteratis, tua typis mandata sunt, neque enim tam sacra lego rerum vñquā meā amore capior, ut melioribus preferendas cēseam, aut in eārū iudicio cęcūtam. Quare tu boni, quod a me factum est, consule. Cetera ex tua sententia limabuntur,

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 17

neq; omnia temere admittetur, varietatis, vt tubes, ratio ne habita. Cum de Francisci fratris antiquitatibus agebamus, duo aut tria apud me adseruari scripseram, quibus & nomen meum, & magisterii titulus lepidissimo scommate inceperat, quæ cum eo tempore a me anxie quæsita fuerint, nunc tandem altud agentis sese obtulerunt, illa ad te veniunt, vt intelligas, non omnino leuem facturam in eo libello factam fuisse, adducunt secū comitem tertium, cuius argumentū de affectu, opinor, & ratione est.

Dives ne an pauper, potius discendus avarus,
Is rogo sit; medium quem columella fecat.

Magis semel quenquam, aut magis bis discet,
Vetet ne lex vlla; haud scio, at simul tamen
Sancta vetari vtrunq; lege, sat scio.

Mecum qui pergunt fratres duo vivere, solis
Nec Sol conspicuus, nec foedus cernitur ullum.

Quare danda tibi opera est, vt vbi cunq; opusculum delitescat, inde prodeat. Habis modo apud te Petrei fratrem, eum denuo de eadem re rogato. Vale.

F I N I S.

COMPLVTI.
EXCVDEBAT IOANNES
Brocarus.

